

Orkuveita
Reykjavíkur

Ársreikningur samstæðu 2022 Orkuveita Reykjavíkur

kt. 551298-3029
Bæjarhálsi 1, 110 Reykjavík

Efnisyfirlit

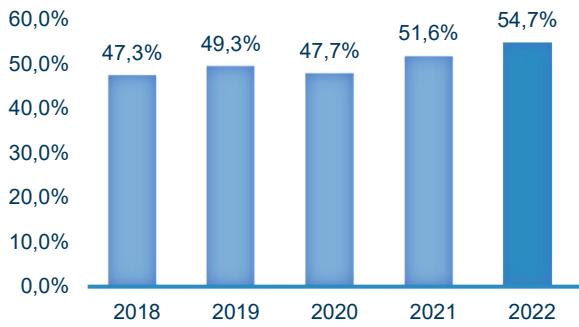
Mælikvarðar og umfang þjónustu	3
Yfirlit stjórnenda	4
Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	5
Áritun óháðra endurskoðenda	14
Rekstrarreikningur	18
Yfirlit um heildarafkomu	19
Efnahagsreikningur	20
Eiginfjáryfirlit	21
Sjóðstreymisyfirlit	22
Skýringar	23

Orkuveita Reykjavíkur leggur sérstaka áherslu á þessi
Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna í starfseminni

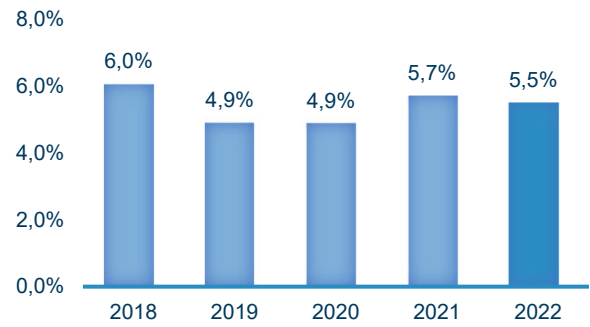

Mælikvarðar

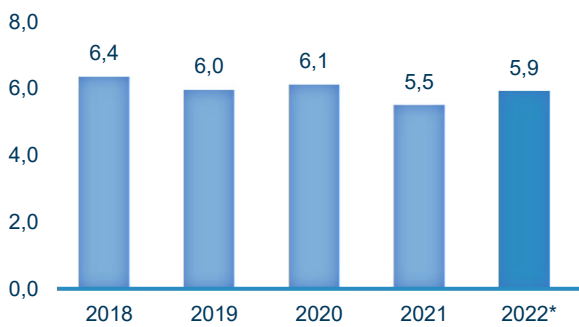
Eiginfjárlutfall

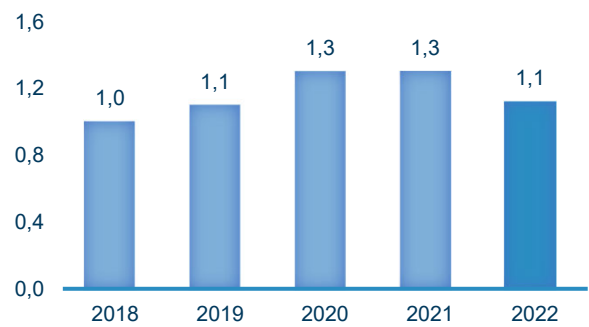
Arðsemi heildareigna

Nettó skuldir / handbært fé frá rekstri

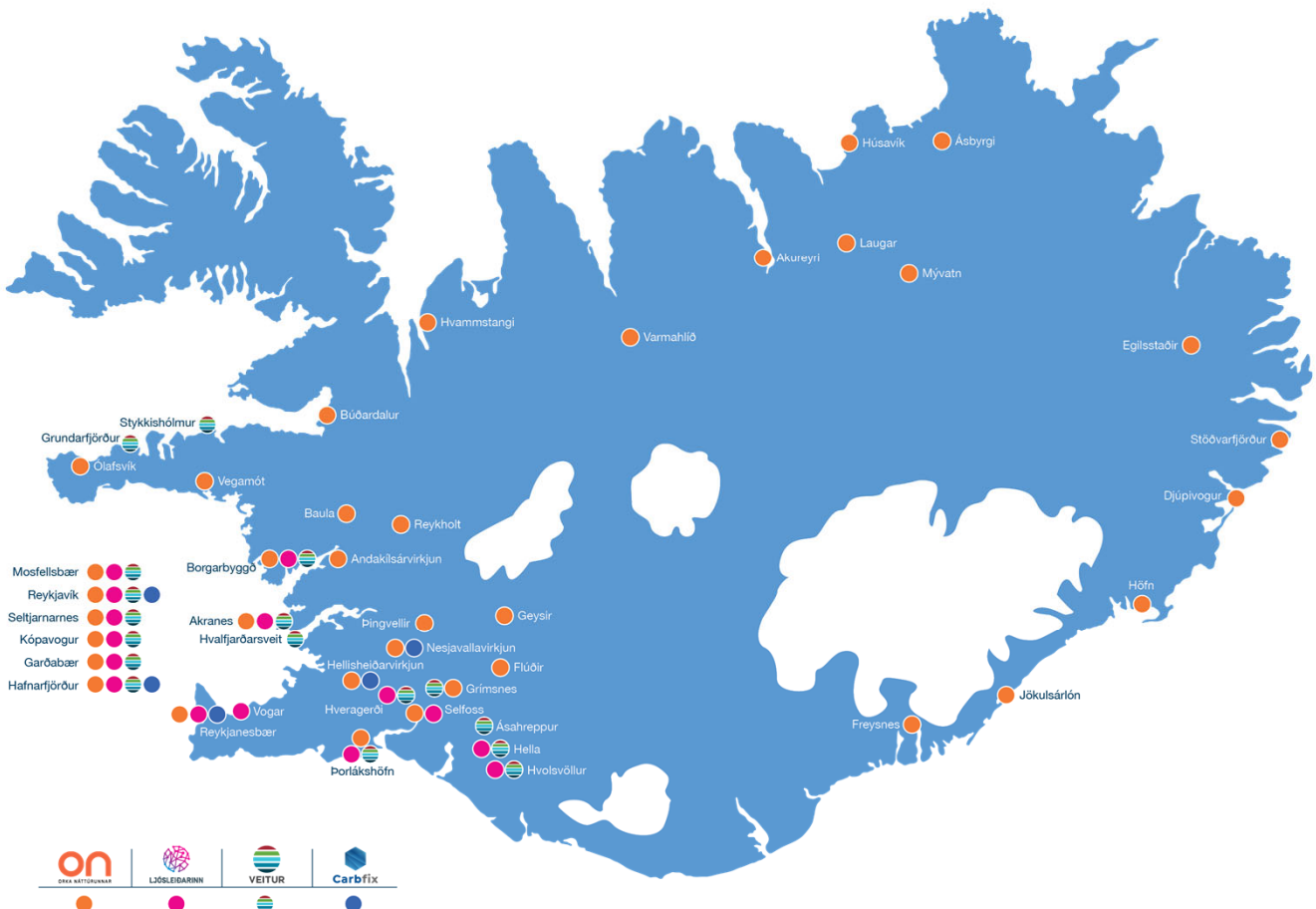

Veltufjárlutfall án álafleiðu

*Leiðrétt fyrir uppgjöri vegna gjaldmiðlasamnings við Glitni

Þjónustan

Yfirlit stjórnenda

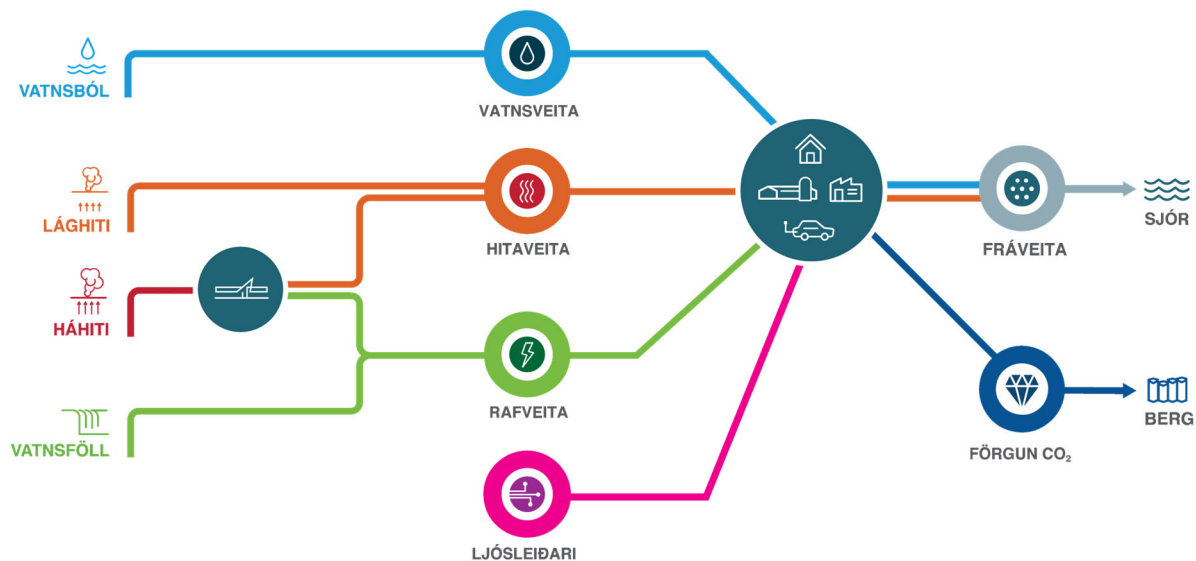
Rekstrarár	2022	2021	2020	2019	2018
<i>Fjárhæðir eru á verðlagi hvers árs í milljónum kr.</i>					
Rekstrartekjur	56.965	51.890	48.627	46.570	45.916
Rekstrarkostnaður	(21.220) (18.380) (19.172) (18.398) (17.299)
þ.a. orkukaup og flutningur	(6.718) (5.872) (5.793) (5.659) (6.106)
EBITDA	35.745	33.510	29.454	28.172	28.617
Afskriftir	(14.439) (13.257) (13.056) (12.121) (10.271)
Rekstrarhagnaður EBIT	21.306	20.253	16.398	16.051	18.346
Sjóðstreymi					
Innleystar vaxtatekjur	313	256	397	337	398
Greidd vaxtagjöld*	(5.061) (4.398) (4.940) (5.373) (4.806)
Handbært fé frá rekstri*	26.261	25.582	23.152	22.864	21.054
Veltufé frá rekstri	27.714	23.675	22.357	21.684	24.337
Lausafé					
Bundnar innstæður og markaðsverðbréf	11.071	14.657	14.867	9.833	7.223
Handbært fé	6.651	10.320	15.820	8.657	10.988
Óáðregnar lánalínur	9.100	9.629	11.776	11.600	11.000
Lausafé samtals	26.821	34.606	42.463	30.090	29.211

*Árið 2022 er leiðrétt fyrir uppgjöri vegna gjaldmiðlasamnings við Glitni (dómsmál).

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Orkuveita Reykjavíkur (OR) er sameignarfyritæki sem starfar á grundvelli laga nr. 136/2013 um Orkuveitu Reykjavíkur. Lögbundið hlutverk OR er að stunda vinnslu, framleiðslu og sölu raforku og heits vatns og gufu. Rekstur grunnkerfa, svo sem dreifiveitu rafmagns, hitaveitu, vatnsveitu, fráveitu og ljósleiðarakerfi, auk annarrar starfsemi sem hefur sambærilega stöðu. Einnig þá starfsemi aðra sem nýtt getur rannsóknir, þekkingu eða búnað fyrirtækjanna, sem og iðnráun og nýsköpun, enda tengist hún kjarnastarfsemi fyrirtækisins.

Yfirlitsmyndin að neðan sýnir kjarnastarfsemi samstæðu Orkuveitu Reykjavíkur. Þar fyrir neðan er greint frá helstu viðskiptaferlum í virðiskeðjunni og loks eru tilteknir helstu hagsmunaaðilar að hverjum hlekk keðjunnar.

Virðiskeðja

AUÐLIND

- Leit að og rannsókn auðlinda og öflun réttinda til að nýta þær
- Vöktun og stýring nýtingar

NÝFRAMKVÆMDIR

- Hönnun og öflun leyfa
- Kaup á efni, búnaði og þjónustu verkataka
- Eftirlit og prófanir

VINNSLA OG MIÐLUN

- Móttaka nýsmíði í rekstur
- Stýring og vöktun vinnslu
- Eftirlit, viðhald og endurnýjun
- Kaup á efni, búnaði og þjónustu

VIÐSKIPTI OG ÞJÓNUSTA

- Öflun og skráning viðskiptavina
- Tenging heimila og fyrirtækja
- Álestur og útgáfa reikninga
- Viðbrögð við bilunum

AUÐLIND

- Vöktun viðtaka

Hagsmunaaðilar

Opinberir aðilar
Leyfisveitingar, skipulag og eftirlit.

Almenningur
Umsagnir um leyfi, kæruréttur

Eigendur OR
Staðfesting áforma á nýjum svæðum

Opinberir aðilar
Leyfisveitingar, skipulag og eftirlit.

Verktakar og vörubirgjar
Framkvæmdir, útvegum efnis, ráðgjöf, fjármögnun

Almenningur

Umsagnir og kæruréttur

Eigendur OR
Staðfesting áforma á nýjum svæðum

Opinberir aðilar
Vöktun á rekstri og auðlindanýtingu

Almenningur
Ábendingar, upplýsingar

Viðskiptavinir

Upplýsingar um þjónustubrest

Verktakar og vörubirgjar

Framkvæmdir, útvegum efnis, ráðgjöf, fjármögnun

Viðskiptavinir
Greiðsla reikninga, álestur

Opinberir aðilar
Vöktun á afhendingaröruggi, notkunarmælingum og verði

Opinberir aðilar
Vöktun umhverfisáhrifa

Almenningur
Ábendingar, upplýsingar

Starfsfólk, samtök og félag fólks og fyrirtækja og eftirlitsaðilar með starfsaðstæðum á vinnumarkaði eiga hagsmuni að allri virðiskeðjunni.

Ársreikningur samstæðunnar er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS), eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur sem koma fram í íslenskum lögum og reglum um ársreikninga félaga með skráð skuldabréf. Hann hefur að geyma ársreikning Orkuveitu Reykjavíkur og dótturfélaga þess.

Samstæða Orkuveitu Reykjavíkur

Orkuveita Reykjavíkur sinnir lögbundnu hlutverki sínu í samfélaginu undir fjórum vörumerkjum auk merkis móðurfélagsins, sem gegnir þjónandi forstuhlutverki innan samstæðunnar. Eigendur Orkuveitu Reykjavíkur í byrjun og lok árs 2022 voru Reykjavíkurborg (93,539%), Akraneskaupstaður (5,528%) og Borgarbyggð (0,933%) og öll dótturfyrirtæki innan samstæðunnar eru alfarið í eigu OR, sbr. skýringu 35 í samstæðuársreikningi OR.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Samstæða Orkuveitu Reykjavíkur, frh.

 <p>Orkuveita Reykjavíkur OR Eignir ohf.</p>	<p>Innan móðurfélagsins er haldið utan um fjármál samstæðunnar, innkaup, mannauð, upplýsingatækni, starfrækt þjónustusvið með sameiginlegu þjónustuveri og reikningagerð auk þess sem vísindafólk sinnir rannsóknum og nýsköpun fyrir fyrirtækin í samstæðunni. Þá eru innan móðurfélagsins sérfræðieiningar sem veita forystu og þjónustu t.d. hvað varðar öryggi og heilsu, umhverfis- og loftslagsmál, lögfræðimál og samskiptamál. Meðalfjöldi stöðugilda á árinu voru 577 hjá OR samstæðunni. Fastráðin hjá samstæðunni í árslok 2022 voru 496. Konur voru 29% og karlar 71%. Meðal stjórnenda í samstæðu OR í árslok voru konur 50% og karlar 50%. Þriðjungur stjórnarfólks OR er konur og stjórnarformaður er karl.</p>		
			
Fyrirtæki			
<p>Veitur ohf. OR vatns- og fráveita sf.</p>	<p>Orka náttúrunnar ohf. ON Power ohf.</p>	<p>Ljósleiðarinn ehf.</p>	<p>Eignarhaldsfélagið Carbfix ohf. Carbfix hf. Coda Terminal hf.</p>
Starfssvið			
<p><i>Veitur</i> reka rafveitur og hitaveitur, sem nánast allar eru með sérleyfi á sínu starfssvæði. Veitur sjá um starfsemi <i>OR vatns- og fráveitu sf.</i> sem gegnir lögbundnum skylduverkefnum sveitarfélaga hvað varðar vatnsveitur og fráveitur, einkum í þeim sveitarfélögum sem eiga OR.</p>	<p><i>Orka náttúrunnar ohf.</i> framleiðir heitt vatn og rafmagn í Nesjavallavirkjun og rafmagn í Andakílsárvirkjun. Vatnið fer allt til hitaveitu Veitna á höfuðborgarsvæðinu en rafmagn einkum á almennan markað. ISK er starfsrækslugjaldmiðill. Orka náttúrunnar sér um starfsemi <i>ON Power ohf.</i> sem framleiðir heitt vatn og rafmagn í Hellisheiðarvirkjun. Vatnið fer allt til hitaveitu Veitna á höfuðborgarsvæðinu en rafmagn einkum á heilðsölumarkað. USD er starfsrækslugjaldmiðill ON Power ohf.</p>	<p><i>Ljósleiðarinn ehf.</i> leggur og rekur víðfeðmt ljósleiðaranet sem nýtt er af fjarskipta-fyrirtækjum til að veita netþjónustu til heimila og fyrirtækja.</p>	<p><i>Carbfix</i> er rannsókn-, nýsköpunar- og ráðgjafar-fyrirtæki á sviði kolefnisbindingar sem selur fyrirtækjum innan og utan OR-samstæðunnar þjónustu. Carbfix hf. var stofnað á árinu 2022. Núverandi rekstur og framtíðaruppbygging á starfsemi Carbfix verður í félaginu. Í ársbyrjun 2023 voru rekstur og rekstrartengdar eignir og skuldbindingar færðar frá Eignarhaldsfélaginu Carbfix ohf. til Carbfix hf. Meginstarfsemin felst í varanlegri kolefnisförgun í bergi á alþjóðavísu, þ.m.t. uppbyggingu og rekstur verkefna, tækniþróun og ráðgjöf. <i>Eignarhaldsfélagið Carbfix ohf.</i> heldur á einkaleyfum tengdum Carbfix og <i>Coda Terminal</i> er verkefnafélag um samnefnda förgunarstöð.</p>
Helstu lög um starfsemina			
Lög um Orkuveitu Reykjavíkur gilda um alla starfsemi samstæðunnar			
<p>Orkulög, Raforkulög, Lög um uppbyggingu og rekstur fráveitna, Lög um vatnsveitur sveitarfélaga, Vatnalög, Upplýsingalög Stjórnábyrgð (vatns- og fráveitur), Lög um umhverfisábyrgð.</p>	<p>Raforkulög, Orkulög Vatnalög, Samkeppnislög, Lög um umhverfisábyrgð.</p>	<p>Lög um fjarskipti, Samkeppnislög.</p>	<p>Lög um hollustuhætti og mengunarvarnir, Lög um umhverfisábyrgð.</p>
Tekjur (sjá einnig skýringu 3 í samstæðuársreikningi OR)			
<p>Tekjur eru nánast alfarið af sölu veituþjónustu með sérleyfi til heimila og fyrirtækja. Gjaldskrár lúta eftirliti hins opinbera sem hér segir: Hitaveita: Umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneytið Rafveita: Orkustofnun Vatnsveita: Innviðaráðuneytið Fráveita: Innviðaráðuneytið.</p>	<p>Tekjur eru af sölu rafmagns á almennum markaði og á heilðsölumarkaði, sölu á heitu vatni í heilðsölu til hitaveitu Veitna á höfuðborgarsvæðinu, sölu á upprunaábyrgðum og leigu á aðstöðu í Jarðhitagarði ON við Hellisheiðarvirkjun í Ölfusi. Heilðsöluverð á heitu vatni lýtur eftirliti Orku-stofnunar en raforkumarkaður er samkeppnismarkaður sem m.a. Samkeppniseftirlitið og Orkustofnun hafa eftirlit með.</p>	<p>Tekjur eru annars vegar af ljósleiðaratengingum til heimila og fyrirtækja sem nýta sér þjónustu fjarskiptafyrirtækja um kerfi Ljósleiðarans og hins vegar af heilðsölu gagnaflutninga um ljósleiðara innan kerfa fjarskiptafyrirtækja. Fjarskiptamarkaður er samkeppnismarkaður undir eftirliti Fjarskiptastofu og Samkeppniseftirlits.</p>	<p>Carbfix er sprotafyrirtæki byggt á samnefndri aðferð til kolefnisbindingar og helstu tekjur fyrirtækisins eru vegna ráðgjafar, uppbyggingar og rekstrar á förgunarstöðum auk styrkja frá alþjóðlegum samkeppnissjóðum til rannsókn- og þróunarstarfs.</p>

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Samstæða Orkuveitu Reykjavíkur, frh.

			
Fyrirtæki			
Veitur ohf. OR vatns- og fráveita sf.	Orka náttúrunnar ohf. ON Power ohf.	Ljósleiðarinn ehf.	Eignarhaldsfélagið Carbfix ohf. Carbfix hf. Coda Terminal hf.
Meðalfjöldi stöðugilda árið 2022			
208,9	93,8	43,8	18,1
Hlutfall kvenna í stjórn og formennska í árslok 2022			
40%: Kona	60%: Kona	40%: Kona	40%: Kona

Helstu niðurstöður fjármála 2022

Hagnaður af rekstri samstæðunnar á árinu 2022 nam 8.437 milljónum kr. (2021: hagnaður 12.040 milljónir kr.). Heildarafkoma samstæðunnar á árinu 2022 nam 36.783 milljónum kr. (2021: 29.527 milljónir kr.). Samkvæmt efnahagsreikningi námu eignir samstæðunnar 450.870 milljónum kr. í árslok (31.12.2021: 413.882 milljónir kr.). Eigið fé nam 246.436 milljónum kr. í árslok (31.12.2021: 213.653 milljónir kr.) og er eiginfjárlutfall samstæðunnar 54,7% (31.12.2021: 51,6%).

Þann 30. september 2021 birti Orkuveita Reykjavíkur fjárhagsspá í fréttakerfi Nasdaq Iceland. Samkvæmt spánni var gert ráð fyrir að tekjur ársins 2022 yrðu 54,2 milljarðar króna en raunin eru tæpir 57 milljarðar króna eða 2,8 milljörðum króna hærrí en áætlað var sem að mestu má rekja til gjaldskrárhækkana og hærrí tekna af raforkusölu sem tengd er álverði. Rekstrarkostnaður var áætlaður 20,1 milljarður króna en raunin varð 21,2 milljarðar króna eða 900 milljónum króna hærrí en áætlað var. Þessa hækkun má m.a. rekja til verðlagshækkana, hærrí flutningskostnaðar og aukins kostnaðar orkukaupa sem kom til vegna ófyrirséðra bilana og eldingaveðurs.

Fjárfesting ársins nam 21,2 milljarði króna en fjárhagsspáin gerði ráð fyrir 20,6 milljörðum króna.

Stjórn Orkuveitu Reykjavíkur leggur til við aðalfund að greiddur verði arður til eiganda á árinu 2023 vegna rekstrarársins 2022 allt að fjárhæð 5,5 milljarða króna. Vísað er að öðru leyti til ársreikningsins varðandi ráðstöfun hagnaðar og aðrar breytingar á eigin fé.

Jafnréttis- og starfsmannamál

Þótt hálfur áratugur sé frá því að óútskýrðum kynbundnum launamun hafi verið útrýmt innan samstæðu Orkuveitu Reykjavíkur og fullt jafnvægi sé milli kynja í stjórnendahópi samstæðunnar er nauðsynlegt að halda vöku í jafnréttismálum. Þrátt fyrir ýmist framtak eru sum störf afar kynbundin, einkum störf iðnaðarfólks. Áfram verður unnið að því að glæða áhuga fleiri kynja á þeim störfum.

Starfsmannavelta á árinu 2022 var minni en árið áður og mæld starfsánægja stóð í stað á milli ára. Þær áskoranir sem kórónuveirufaraldurinn færði fyrirtækjum frá því snemma árs 2020 náðu inn á árið 2022 og leitast Orkuveita Reykjavíkur við að mæta þeim með margvíslegum hætti.

Í september 2022 tilkynnti Bjarni Bjarnason forstjóri að hann hygðist láta af störfum á árinu 2023 eftir tólf ára starf. Starfið var auglýst og Sævar Freyr Þráinsson, bæjarstjóri á Akranesi, mun taka við forstjórastarfinu í byrjun apríl 2023.

Meðal framkvæmdastjóra innan samstæðunnar urðu breytingar á árinu 2022. Hjá Orkuveitu Reykjavíkur tók Benedikt K. Magnússon við sem framkvæmdastjóri Fjármála, Ellen Ýr Aðalsteinsdóttir við sem framkvæmdastýra Mannauðs og menningar og Hera Grímsdóttir við sem framkvæmdastýra Rannsóknar og nýsköpunar. Sólrún Kristjánsdóttir valdist til forystu hjá Veitum og hjá Orku náttúrunnar tekur Árni Hrannar Haraldsson við framkvæmdastjórastarfi í maí 2023.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Heimsmarkmið og UFS 2022

Stjórn OR hefur ákveðið að leggja sérstaka áherslu á fimm af 17 Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna í starfsemi samstæðunnar. Í Ársskýrslu OR 2022 er grein gerð fyrir frammistöðunni árið 2022 með tilliti til Heimsmarkmiðanna og undirmarkmiða hvers þeirra. Stjórnir dótturfyrirtækja OR hafa lagt eigin áherslur hvað Heimsmarkmiðin varðar og taka þær mið af starfssviði hvers fyrirtækis.

				
Jafnrétti kynjanna verði tryggt og völd allra kvenna og stúlkna eflid	Tryggja aðgengi að og sjálfbæra nýtingu allra á hreinu vatni og salernisaðstöðu	Tryggja öllum aðgang að öruggri og sjálfbærri orku á viðráðanlegu verði	Sjálfbær neyslu- og framleiðslumynstur verði tryggð	Grípa til bráðra aðgerða gegn loftslagsbreytingum og áhrifum þeirra

Samhliða útgáfu þessa ársreiknings gefur OR út rafræna, samþætta Ársskýrslu OR 2022. Hún er gerð í samræmi við UFS viðmið (umhverfi, félagslegir þættir, stjórnættir) Nasdaq OMX Nordic. Þar er ítarleg grein gerð fyrir stjórnháttum, umhverfis- og loftslagsmálum, starfsmannamálum og samfélagsmálum, viðskiptalíkani og virðiskeðju samstæðunnar, helstu viðskiptaferlum og hagsmunaaðilum að rekstrinum, mannréttindastefnu OR og hvernig OR spornar við svikum og mútum. Skýrslan hlýtur óháða ytri skoðun og áritanir og er jafnframt árituð af stjórn og forstjóra OR. Ársskýrsla OR 2022 er öllum aðgengileg á slóðinni <https://arsskyrsla2022.or.is>. Þar er skýrsluna einnig að finna á pdf sniði. Vísanir í skýrsluna eru í einstaka undirkafla hennar.

Hér er töfluyfirlit yfir skýrsluna en í henni sjálfri er fjallað nánar um þá þætti sem koma fram í töflunni.

UMHVERFI		STJÓRNHÆTTIR		SAMFÉLAG	
U1. Losun gróðurhúsalofttegunda	51,1 þús. tn.	F1. Launahlutfall forstjóra	3,1	S1. Kynjahlutfall í stjórn	66/33
U2. Losunarkræfni gróðurhúsalofttegunda	896 tn./ma.kr	F2. Launamunur kynja	0,1% körlum í hag	S2. Óhæði stjórnar	Sjá skýrslu
U3. Orkunotkun	99,9% endurn.l.	F3. Starfsmannavelta	11,8%	S3. Kaupaukar	Nei
U4. Orkukræfni	659 MWst./ starfsm.	F4. Kynjajafnrétti	Sjá skýrslu	S4. Kjarasamningar	97,9% aðild að stéttarf.
U5. Samsetning orku	99,9% endurn.l.	F5. Hlutfall tímabundinna starfskrafta	Sjá skýrslu	S5. Siðareglur birgja	Já
U6. Vatnsnotkun	87 millj.m ³	F6. Aðgerðir gegn mismunun	Sjá skýrslu	S6. Siðferði og aðgerðir gegn spillingu	Sjá skýrslu
U7. Umhverfisstarfsemi	ISO 14001	F7. Vinnuslysatiðni	7,1/millj. vinnust.	S7. Persónuvernd	Já

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Heimsmarkmið og UFS 2022, frh.

UMHVERFI		STJÓRNHÆTTIR		SAMFÉLAG	
U8. Loftslagseftirlit/stjórn	Já	F8. Hnattræn heilsa og öryggi	Veikinda- hlutf. 4,5%	S8. Sjálfbæriskýrsla	Já
U9. Loftslagseftirlit/stjórnendur	Já	F9. Barna- og nauðungarvinna	Sjá skýrslu	S9. Starfsvenjur við upplýsingagjöf	UFS og Heimsmarkm. S.þ.
U10. Mildun loftslagsáættu	Sjá skýrslu	F10. Mannréttindi	Sjá skýrslu	S10. Gögn tekin út/sannreynd af ytri aðila	Já

Stjórnhættir og innra eftirlit

Stjórnhættir OR eiga að tryggja fagmennsku, hagkvæmni, ráðdeild, gegnsæi og ábyrgð í rekstrinum. Á grunni laga um Orkuveitu Reykjavíkur gerðu eigendur með sér sameignarsamning, sem skýrir nánar ábyrgð og valdmörk. Hann er aðgengilegur á vef OR eins og Eigendastefna OR þar sem áherslur eigenda um starfshætti í samstæðunni eru skýrðar. Á árinu 2022 setti Reykjavíkurborg sér eigendastefnu, sem segir til um hvernig Reykjavíkurborg hyggst ganga fram gagnvart fyrirtækjum í sinni eigu. Stefnan kann að leiða til breytinga á Eigendastefnu OR. Stjórnir fyrirtækjanna í samstæðu OR hafa sett sér ítarlegar starfsreglur auk siðareglna sem er að finna á vef OR eða vefjum viðkomandi fyrirtækis og allar fundargerðir stjórnar OR eru birtar á vef fyrirtækisins ásamt þeim fundargögnum, sem ekki ríkir trúnaður um.

Gildi Orkuveitu Reykjavíkur eru *hagsýni, framsýni og heiðarleiki*. Siðareglur OR byggja á gildum Orkuveitu Reykjavíkur. Siðareglurnar eru skráðar og opinberar og eiga að hjálpa starfsfólki að láta heiðarleika, virðingu og jafnrétti einkenna öll samskipti hvort sem er við viðskiptavinum, samstarfsfólk, stjórn, verktaka eða aðra hagsmunaaðila.

Starfsreglur stjórnar OR taka mið af siðareglunum, Leiðbeiningum um stjórnhætti fyrirtækja, sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq OMX Iceland ehf. og Samtökum atvinnulífsins og handbók stjórnarmanna, útgefni af KPMG. Um dótturfélög gilda samþykktir hvers félags og starfsreglur stjórna þeirra.

Stjórn OR er samkvæmt lögum um fyrirtækið skipuð sex fulltrúum, fimm kjörnum af borgarstjórn Reykjavíkur og einum kjörnum af bæjarstjórn Akraness. Borgarstjórn Reykjavíkur kys formann og varaformann stjórnarinnar úr hópi fulltrúa Reykjavíkurborgar. Í árslok 2022 skipuðu stjórn Orkuveitu Reykjavíkur:

- Dr. Gylfi Magnússon, formaður, prófessor í hagfræði og fjármálum við Háskóla Íslands.
- Vala Valtýsdóttir, varaformaður, formaður starfskjaranefndar stjórnar, lögmaður og sérfræðingur í fyrirtækjalögfræði.
- Skúli Helgason, borgarfulltrúi í Reykjavík.
- Ragnhildur Alda Vilhjálmisdóttir, borgarfulltrúi í Reykjavík.
- Þórður Gunnarsson, auðlindahagfræðingur.
- Valgarður Lyngdal Jónsson, bæjarfulltrúi á Akranesi.

Borgarbyggð og Starfsmannafélag OR eiga áheyrnarfulltrúa á stjórnarfundum.

Forstjóri Orkuveitu Reykjavíkur er Bjarni Bjarnason, jarðfræðingur og verkfræðingur.

Starfskjaranefnd er undirnefnd stjórnar OR.

Endurskoðunarnefnd fyrir samstæðu Reykjavíkurborgar er jafnframt endurskoðunarnefnd Orkuveitu Reykjavíkur og skal einn nefndarmanna skipaður samkvæmt tilnefningu stjórnar Orkuveitu Reykjavíkur. Ákvæði þessa efnis koma einnig fram í 9. gr. sameignarsamnings um Orkuveitu Reykjavíkur.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Stjórnhættir og innra eftirlit, frh.

Endurskoðunarnefnd Orkuveitu Reykjavíkur skipa eftirtalin:

- Lárus Finnbogason, formaður
- Einar Sveinn Hálfánarson
- Sigrún Guðmundsdóttir
- Sunna Jóhannsdóttir – samkvæmt tilnefningu stjórnar Orkuveitu Reykjavíkur

Varamenn eru:

- Danielle Pamela Neben
- Páll Grétar Steingrímsson
- Ólafur Kristinsson

Endurskoðunarnefnd er undirnefnd stjórnar Orkuveitu Reykjavíkur og starfar í umboði hennar. Markmið með skipan endurskoðunarnefndar er að bæta starfshætti í málum er snúa að fjárhagslegu eftirliti. Fjallað er um verkefni endurskoðunarnefnda í IX. kafla A í lögum um ársreikninga.

Lögbundin verkefni endurskoðunarnefnda eru eftirfarandi:

- Eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila.
- Eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits einingarinnar, innri endurskoðun, ef við á, og áhættustýringu.
- Eftirlit með endurskoðun ársreiknings og samstæðureiknings einingarinnar.
- Mat á óhæði endurskoðanda eða endurskoðunarfyrtækis og eftirlit með öðrum störfum þeirra.
- Tillaga til stjórnar um val á endurskoðanda eða endurskoðunarfyrtæki.

Endurskoðunarnefnd Orkuveitu Reykjavíkur fylgist með stjórnháttum, virkni áhættustýringar og innra eftirliti með því að yfirfara og afgreiða innri endurskoðunaráætlun en það er stór hluti af verkefnum innri endurskoðunar að hafa eftirlit með og kanna virkni áhættustýringar og virkni innra eftirlits. Á fundi nefndarinnar þann 12. desember 2022 fékk nefndin innri endurskoðunaráætlun fyrir tímabilið 2023-2024 til umfjöllunar og vísaði henni til stjórnar Orkuveitu Reykjavíkur til samþykktar. Innri endurskoðunaráætlun 2023-2024 var samþykkt í stjórn OR 19. desember 2022 að undangengnum samþykktum stjórnar dótturfélaganna.

Nefndin fer yfir og fær kynningu á endurskoðunaráætlun ytri endurskoðenda en við gerð áætlunarinnar er lagt mat á áhættu- og óvissuþætti í starfsemi félagsins. Hluti af verkefnum ytri endurskoðenda er að leggja mat á innra eftirlit sem tengist reikningsskilagerð félagsins. Endurskoðunarnefnd fylgist með framgangi endurskoðunarinnar, fer yfir niðurstöður ytri endurskoðenda og gerir stjórn OR grein fyrir umsögn sinni um ársreikning. Nefndin tekur til umfjöllunar skýrslur innri og ytri endurskoðanda og fylgir nefndin sérstaklega eftir ábendingum þeirra sem varða innra eftirlit.

Stjórn OR hefur virkt eftirlit með veigamestu óvissuþáttum í rekstri samstæðunnar og fær mánaðarlega skýrslur um stöðu fjármála, auðlinda, öryggis- og heilsumála og þýðingamikilla umhverfisþátta. Fjallað er um áhættustýringu, rekstraráhættu og aðrar áhættur í starfsemi OR reglulega á stjórnarfundum. Þá fer Innri endurskoðun Reykjavíkurborgar með fjármála- og stjórnsýslueftirlit hjá OR í umboði stjórnar. Í því felst að Innri endurskoðun leggur mat á virkni áhættustýringar, eftirlitsaðferða og stjórnháttanna með stöðugar umbætur að markmiði.

OR og dótturfélög hafa innleitt stjórnunarkerfi í samræmi við alþjóðlega staðla og kröfur laga. Reglulega sannprófa óháðir faggiltir aðilar virkni þessara kerfa:

- ISO 9001 - Alþjóðlegur gæðastjórnunarstaðall
- ISO 14001 - Alþjóðlegur umhverfisstjórnunarstaðall
- ISO 27001 - Alþjóðlegur staðall um stjórnun upplýsingaöryggis
- ISO 45001- Alþjóðlegur staðall um stjórnun heilbrigðis og öryggis á vinnustað
- HACCP/GÁMES - Alþjóðlegt matvælaeftirlitskerfi
- ÍST 85 - Íslenskur staðall um jafnlaunakerfi
- Rafmagnsöryggisstjórnunarkerfi
- Innra eftirlitskerfi solumæla

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Stjórnhættir og innra eftirlit, frh.

Stefnumiðaðir stjórnhættir, virk innleiðing áhættustefnu og þeirra stefna sem tilgreindar eru í eigendastefnu OR og sameignarsamningi eru til þess fallnar að efla innra eftirlit. Innri eftirlitskerfi eru reglulega tekin út í innri og ytri úttektum þar sem virkni þeirra er staðfest. Ef í ljós kemur í kjölfar úttektar að úrbóta sé þörf, er brugðist við þeim.

Stjórnendur OR, framkvæmdastjórn og forstöðufólk bera ábyrgð á innra eftirliti hver á sínu sviði. Áhættustjórnun og ferli er eining innan OR sem ber ábyrgð á að innri eftirlitskerfi OR séu virk. Gæðakerfi OR njóta óháðrar vottunar ytri aðila. OR fylgir stöðlum Félags um innri endurskoðun varðandi framkvæmd innri endurskoðunar. Innri endurskoðun Reykjavíkurborgar gegnir hlutverki innri endurskoðanda OR. Innan OR starfar regluvörður sem hefur eftirlit með upplýsingagjöf til Kauphallar og Fjármálaeftirlits.

Hjá OR er skráð verklag um meðferð mála þegar ætla má að starfsmaður eða stjórnandi hafi brotið gegn reglum fyrirtækisins eða hafi orðið uppvis að sviksemi í starfi. Verklagsreglan er öllu starfsfólki aðgengileg. Vakni grunur um brot ber að tilkynna það næsta yfirmanni eða innri endurskoðanda fyrirtækisins sem ber að upplýsa um það en gæta trúnaðar við meðferð slíkra upplýsinga, þar með talið að gæta leyndar um nafn tilkynnanda. Eitt tilvik var á árinu 2022 þar sem ábending kom fram um mögulega sviksemi. Það var rannsakað af innri endurskoðanda sem uppljóstraramál en athugun leiddi ekki til aðgerða.

Árangur og óvissupættir 2022

Starfsemi Orkuveitu Reykjavíkur er í eðli sínu varfærin þar sem standa þarf tryggan vörð um grunnþjónustu fyrirtækjanna í samstæðunni. Unnið er eftir áhættustefnu, sem rýnd er reglulega af stjórn. Meginmarkmið áhættustefnu er að tryggja að OR og dótturfélög geti sinnt grunnhlutverki sínu á öruggan og hagkvæman máta með lágmarksáhættu. Þetta gerir OR með því að:

- Draga úr sveiflum í afkomu samstæðunnar á hverjum tíma með tilliti til undirliggjandi áhættu í rekstrinum og að áhættupættir séu ávallt innan skilgreindra marka sem stjórnin setur og eru skráð í áhættuhandbók.
- Tryggja að samstæða OR hafi nægt fé til að standa undir uppbyggingu á þjónustu og reglulegri starfsemi.
- Greina, meta og stýra áhættum í rekstri með hliðsjón af starfsemi, stefnum OR og skilgreindum mörkum.

Orkuveita Reykjavíkur hefur sett samstæðunni töluleg markmið í mikilvægum eignum sem stefnt er að því að ná fyrir árslok 2023. Framvindunni er miðlað opinberlega á vef OR. Viðmið í loftslagsmálum er sótt í Parísarsáttmálann, um starfsánægju í gagnagrunninn *Ísland í vinnunni* og í vörumerkjámælingum meðaltal mælinga á afstöðu til vörumerkja íslenskra fyrirtækja á starfssviði samstæðu OR.

Hér eru markmiðin og staða hvers mælikvarða í árslok 2022:

 FJÖLGUN RAFBÍLA	 LÉTTARA KOLEFNIS- SPOR	 HEIL HEIM	 ÁNÆGT STARFS- FÓLK	 GÓÐUR SAMFÉLAGS- ÞEGN
Heildarfjöldi tengjanlegra rafbíla	Stærð kolefnisspors miðað við árið 2016	Fjarvera starfsfólks vegna veikinda eða slysa	Starfsánægja samkvæmt greiningu	Afstaða almennings til vörumerkja OR
Markmið: 40.000 Staða: 38.203	Viðmið: -30% Markmið: -40% Staða: +5%	Markmið: < 3,6% Staða: 4,5%	Viðmið: 4,2 Markmið: 4,5 Staða: 4,3	Viðmið: 5,7 Markmið: 6,3 Staða: 6,1

Nýting samstæðu Orkuveitu Reykjavíkur á náttúrugæðum felast einkum í nýtingu háhita fyrir raforku- og varmavinnslu fyrir hitaveitu, lághita fyrir hitaveitur, grunnvatns fyrir vatnsveitur og til upphitunar í virkjunum fyrir hitaveitur, sjávar sem viðtaka fráveitu og andrúmslofts sem viðtaka losunar. Þörf fyrir auðlindir til orkuvinnslu er

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Árangur og óvissupættir 2022, frh.

metin með forðastýringaráætlunum. Þær og eftirspurnarspár eru grundvöllur ákvarðana um uppbyggingu kerfa eða aukna orkuöflun. Á árinu 2022 var unnin framtíðarsýn hitaveitu Veitna, byggð á eldri gagnaöflun misseranna á undan. Hún leiðir í ljós að huga þarf vel að forðamálum í flestum veitum ásamt umtalsverðum viðbótum í orkuöflun og niðurdælingu háhitasvæða. Í miklu kuldakasti undir lok árs 2022 og í upphafi 2023 kom til skerðinga á afhendingu til stórnotenda hitaveitna, t.d. sundlauga. Öflug upplýsingagjöf til almennings og annarra hagsmunaaðila leiddi til þess að aðgerðirnar nutu skilnings í samfélaginu. Varðandi háhita er niðurdráttur í samræmi við spár og markmið viðhaldsborana eftir gufu gekk að mestu eftir. Gufluöflun til Hellisheiðarvirkjunar verður eflid með tvöföldun gufuæðar frá Hverahlíð sem tekin verður í notkun 2024. Kaldavatnsforði er góður og öll vatnssýni stóðust gæðakröfur. Rauntímaeftirlit með gæðum neysluvatns í Reykjavík gefur góða raun. Úrkoma og viðhald á hreinsistöð fráveitu á höfuðborgarsvæðinu leiddu til tíðara yfirfalls við dælu- og hreinsistöðvar. Mælingar á gæðum sjávar við útrásir sumarið 2022 benda þó til lítillar sjávarmengunar vegna skólps.

Kolefnisspor samstæðunnar stækkaði á árinu 2022 og má það einkum rekja til hnökra í rekstri lofthreinsistöðvar við Hellisheiðarvirkjun. Stórt skref til smækkunar kolefnissporsins verður stigið með stækkun lofthreinsistöðvar á Hellisheiði árið 2025. Við Nesjavallavirkjun var rekstur tilraunastöðvar af sama toga áformaður á árinu 2022 en frestaðist til fyrsta ársfjórðungs 2023. Þar verður koldíoxíð og brennisteinsvetni fangað úr jarðgufu og fargað með steinrenningu. Brennisteinsvetni fór ekki yfir reglugerðarmörk á starfssvæði samstæðunnar á árinu 2022.

Loftslagsáhætta snertir alla þætti starfsemi OR en einkum veiturstur. Á árinu var áfram unnið að því að fella þá þekkingu sem aflað hefur verið með skýrslugerð Veitna inn í aðra áhættustýringu samstæðunnar en einnig niðurstöður áhættugreiningar frá öðrum fyrirtækjum í samstæðunni. Áhættan snýr einkum að aðlögun að sjávarborðshækkun, meiri úrkomuákefð og leysingum og óvissum langtímabreytingum á lofthita hér á landi með samsvarandi breytingu á eftirspurn eftir vatni til húshitunar. Þá var hættan á aukinni tíðni eldingaveðurs tekin inn í áhættufylki samstæðunnar. Unnið er í senn að mótvægisáðgerðum og aðgerðum til aðlögunar. Ein þeirra er að viðskiptavinir verði meðvitaðri um notkun sína á orku og stýring bæti nýtingu. Snjallmælavæðing Veitna styður mjög við hvort tveggja og á árinu hófust kerfisbundin mælaskipti sem eru á áætlun hvað varðar tíma, kostnað og gæði.

Orkuveita Reykjavíkur hóf útgáfu grænna skuldabréfa árið 2019 undir grænum skuldabréfaramma. Það varð til þess að fleiri tilboð bárust í útgefin skuldabréf en áður. Árið 2021 gaf OR út nýjan ramma grænnar fjármögnunar, þar sem fjármögnun er á öðru sniði en með útgáfu skuldabréfa. Með breytingunni eru fjármagnaðar grænar eignir samstæðunnar en ekki tiltekin verkefni einstakra félaga innan hennar. Öll fjármögnun samstæðunnar á árinu 2022 féll undir nýja græna fjármögnunarrammann, þar með talin sjálfstæð skuldabréfaútgáfa Ljósleiðarans ehf. Á árinu voru græn skuldabréf Ljósleiðarans tekin til skráningar á aðalmarkað Nasdaq Iceland.

Á árinu 2021 gaf OR út siðareglur fyrir birgja samstæðunnar. Þær byggjast á 10 stoðum Global Compact samstarfsins á vegum Sameinuðu þjóðanna og tilgangur útgáfunnar er að ná betri tókum á sjálfbærni allrar virðisdeðju samstæðunnar. Með því að samþykkja siðareglurnar með undirskrift gengst birginn undir kröfur um virðingu fyrir mannréttindum, reglum vinnumarkaða, umhverfinu og að beita sér gegn spillingu. Samsvarandi kröfur hafa verið í útboðsgögnum OR um árabíl en með þessu eru slík viðmið sett í minni innkaupum en þeim sem fara í formleg útboð. Í árslok 2022 hafði 121 innlendir og erlendir birgir staðfest að þeir hlíttu siðareglunum, auk þess þurfa allir þeir sem taka þátt í útboðum samstæðunnar að staðfesta siðareglurnar.

Eigendur OR veittu á árinu heimild til stofnunar sérstaks hlutafélags um rekstur Carbfix. Verkefni Carbfix eru mjög fjárfrek og teljast til áhættufjárfestinga og því er hafinn undirbúningur að afla Carbfix hf. hlutafjár frá ytri aðilum til að styðja við frekari uppbyggingu á starfsemi Carbfix, fjármagna uppbyggingu Coda Terminal í Straumsvík og önnur verkefni. Carbfix hlaut mikilvæga viðurkenningu á árinu þegar félagið hlaut styrk sem nemur um 16 milljörðum íslenskra króna úr Nýsköpunarsjóði Evrópusambandsins til uppbyggingar á móttöku- og förgunarmiðstöðinni Coda Terminal í Straumsvík. Styrkurinn er háður því að Carbfix fjármagni uppbygginu verkefnisins að öðru leyti.

Aðsókn að Jarðhitasýningu ON í Hellisheiðarvirkjun sótti í eðlilegra horf á árinu 2022 eftir hrun í gestafjölda árin á undan vegna takmarkana kórónuveirufaraldursins. Elliðaárstöð, nýr áfangastaður sem nýtir húsnæði Rafstöðvarinnar við Elliðaár, er í örri uppbyggingu á vegum Orkuveitu Reykjavíkur. Ákveðið var að sameina þennan rekstur í einni einingu og var Jarðhitasýningin því seld til móðurfélagsins á árinu. Jafnframt var ákveðið að leggja af götulljósapjónustu ON. Hún var auglýst til sölu á árinu 2022 og nýr aðili tekur við þjónustunni árið 2023. Ljósleiðarinn brást við breyttum aðstæðum á fjarskiptamarkaði með margvíslegum aðgerðum á árinu 2022, þar á meðal leigu á þráðum í svokölluðum NATO-streng, nýjum samningum við fjarskiptafélag og kaupum á stofnneti Sýnar. Kaupin á

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Árangur og óvissuþættir 2022, frh.

stofnneti Sýnar eru háð samþykki Samkeppniseftirlitsins og þar af leiðandi ný gerður þjónustusamningur við Sýn. Jafnframt var óskað samþykkis eigenda OR á hlutafjáraukningu frá ytri aðilum. Það erindi er nú til umfjöllunar hjá eigendum. Sjá einnig skýringu 37 í samstæðuársreikningi OR.

Sjóðsstaða félagsins er sterk og var í árslok 17,7 milljarðar kr. auk þess sem samstæðan hefur aðgang að lánalínum að fjárhæð 9,1 milljarður kr. í árslok 2022. Þessi trausta lausafjárstaða tryggði að fyrirtækið var fært um að mæta áföllum á borð við óhagfellda niðurstöðu Landsréttar í svonefndu Glitnismáli á árinu 2021. Á árinu 2022 kom til greiðslu á uppgjóri vegna þessa dómsmáls og OR greiddi 2,6 milljarða kr. í vaxtakostnað. Þetta einskíptis uppgjör hafði þau áhrif að handbært fé frá rekstri var 23,7 milljarðar kr., en ef ekki hefði komið til þessa uppgjörs þá hefði handbært fé frá rekstri verið 26,3 milljarðar kr.

Væntingar um sölu á 6,8% eignarhlut OR í Landsneti gengu ekki eftir á árinu en undir lok árs var þó gengið frá kaupum ríkisins á öðrum eignarhlutum í Landsneti. Stefnt er að sölu á eignarhlut OR á fyrri hluta ársins 2023.

Enn hefur ekki verið til lykta leidd krafa Ljósleiðarans á hendur Símanum sem gerð var í framhaldi af niðurstöðu Póst- og fjarskiptastofnunar (nú Fjarskiptastofu) vegna brots á fjölmiðlalögum. Fjarskiptastofa úrskurðaði Ljósleiðaranum og fleirum í hag árið 2018, Héraðsdómur féll í málinu 2020, Landsréttur dæmdi í málinu á árinu 2022 og nú hefur Síminn fengið áfrýjunarleyfi til Hæstaréttar. Ekki er ljóst hvenær niðurstöðu er að vænta. Auk þessa var hafið formlegt ferli af hálfu OR þar sem ágreiningi um forsendur raforkusölusamnings við Norðurál, sem ON sér um framkvæmd á, var vísað til alþjóðlegs gerðardóms. Sjá einnig skýringu 37 í samstæðuársreikningi OR.

Í skýringum 27 til og með 31 með ársreikningi er að finna frekari umfjöllun um helstu áhættur Orkuveitu Reykjavíkur.

Félagið er vel rekstrarhæft og getur vel tekið á sig áföll um fyrirsjáanlega framtíð. Vegna eðlis starfseminnar, að veita heimilum og fyrirtækjum grunnþjónustu, eru áhrif samdráttar í efnahagslífinu á tekjur félagsins takmörkuð.

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og forstjóra Orkuveitu Reykjavíkur er ársreikningur samstæðunnar í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur sem koma fram í íslenskum lögum og reglum um ársreikninga félaga með skráð skuldabréf. Að áliti stjórnar og forstjóra gefur ársreikningurinn glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu samstæðunnar 31. desember 2022 ásamt rekstrarafkomu hennar sem og breytingu á handbæru fé á árinu og lýsir helstu áhættuþáttum og óvissu sem samstæðan býr við.

Reykjavík, 14. mars 2023

Í stjórn fyrirtækisins:

Gylfi Magnússon

Vala Valtýsdóttir

Skúli Helgason

Ragnhildur Alda Vilhjálmisdóttir

Þórður Gunnarsson

Forstjóri:

Bjarni Bjarnason

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og eigenda Orkuveitu Reykjavíkur.

Áritun á samstæðuársreikning

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Orkuveitu Reykjavíkur (hér eftir „samstæðan“) fyrir árið 2022. Samstæðuársreikningurinn hefur að geyma yfirlýsingu stjórnar og forstjóra, rekstrarreikning, yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, eiginfjárfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar á árinu 2022, efnahag hans 31. desember 2022 og breytingu á handbæru fé á árinu 2022, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og íslensk lög og reglur um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla (ISA) en nánar er gerð grein fyrir ábyrgð okkar í kaflanum Ábyrgð endurskoðanda. Við uppfyllum ákvæði siðareglna endurskoðenda á Íslandi og teljumst því óháð samstæðunni. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði, sem að okkar faglega mati, hafa mesta þýðingu við endurskoðun okkar á ársreikningi samstæðunnar árið 2022. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á samstæðuársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi álit á honum. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

Eftirfarandi atriði teljum við vera lykilatriði í endurskoðun okkar:

Skýring á lykilatriði í endurskoðuninni

Hvernig var brugðist við lykilatriði í endurskoðun

Mat framleiðslu- og veitukerfis

Sjá umfjöllun um mikilvægar reikningsskilaaðferðir í skýringu 38 (d) bls. 61-62 og skýringu 12 á bls. 32-34:

Við höfum skilgreint mat framleiðslu- og veitukerfa sem lykilatriði við endurskoðun okkar vegna ársins 2022. Veitu- og framleiðslukerfi samstæðunnar eru metin útfrá afskrifuðu endurstofnverði í samræmi við ákvæði IAS 16.

Það felur í sér að lagt er mat á breytingu byggingarkostnaðar samskonar eigna og bæði stofnverð og uppsafnaðar fyrningar eru endurmetnar í samræmi við þær breytingar.

Samstæðan framkvæmir virðisrýrnunarpróf á reikningsskiladegi og færir virðisrýrnun á eignirnar ef niðurstaðan er sú að núvirt tekjustreymi eignanna er lægra en bókfært virði þeirra. Einnig getur endurmat eignanna aldrei orðið hærra en sem nemur núvirtu tekjustreymi þeirra.

Forsendur sem notaðar eru við endurmatið og virðisrýrnunarprófið byggja á mati stjórnenda og eru að hluta til huglægar. Þar sem eignfærð framleiðslu- og veitukerfi eru verulegur liður í samstæðuársreikningnum getur hver breyta í forsendum haft veruleg áhrif á afkomu og efnahag samstæðunnar. Vinna okkar náði bæði til mats á endurmati og virðisrýrnun framleiðslu- og veitukerfa.

Sem hluti af endurskoðun okkar fórum við yfir aðferðafræði félagsins við mat á framleiðslu- og veitukerfa og samkvæmni þess við alþjóðlega reikningsskilastaðla.

Við fórum yfir ferli samstæðunnar við endurmatið og virðisrýrnunarpróf. Við fórum einnig yfir virkni líkana sem samstæðan notar við matið.

Við lögðum mat á forsendur stjórnenda með samanburði við opinberar upplýsingar þar sem það á við. Í þeim tilvikum þar sem forsendur byggja ekki á opinberum upplýsingum lögðum við sjálfstætt mat á forsendur stjórnenda.

Við þessa skoðun var verðmatssérfræðingur notaður til aðstoðar.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh.:

Lykilatriði endurskoðunarinnar, frh.

Innlausn tekna

Sjá umfjöllun um mikilvægar reikningssskilaaðferðir í skýringu 38 (j) á bls. 64 og skýringu 3 á bls. 24-25:

Tekjur af sölu og dreifingu á raforku og heitu vatni eru innleystar miðað við mælingar inná kerfin að teknu tilliti til orkutapa sem eiga sér stað í dreifikerfum. Mismunur á því magni sem kemur inná kerfin að frádrögnum töpum og reikningsfærði notkun myndar tímabilsleiðréttingu sem er færð á reikningssskiladegi.

Sökum þess að tekjuskráning í lok ársins er byggð á áætlun stjórnenda er ákveðin óvissa bundin í tekjuskráningu er snýr að lotun tekna og tilvist. Af þeim sökum beinum við sjónum okkar sérstaklega að lotun tekna í endurskoðuninni, auk annarra endurskoðunaraðgerða er snúa að tekjuinnlausn.

Við endurskoðun á tekjum höfum við lagt mat á eftirlitsþætti í tekjukerfum samstæðunnar. Þá höfum við prófað ákveðna eftirlitsþætti er snúa að skráningu tekna. Við höfum skoðað og lagt mat á tölvueftirlitsumhverfi samstæðunnar þar sem við höfum meðal annars farið yfir hvernig aðgangsstýringum er háttáð inn í fjárhagskerfi og í undirkerfi er snúa að tekjuskráningu.

Við höfum beitt gagnaendurskoðunaraðgerðum þar sem við höfum m.a. yfirfarið afstemmingar á undir og yfirkerfi, beðið um staðfestingu ákveðinna viðskiptavina á mótteknu magni raforku og heitu vatni, veltu og stöðu í viðskiptamannabókhalda í árslok. Við höfum einnig skoðað innborganir eftir áramótin þar sem ekki fékkst staðfest staða frá viðskiptavinum.

Við höfum einnig framkvæmt greiningaraðgerðir þar sem við höfum borið saman við væntingar okkar við raunverulega tekjuskráningu hjá samstæðunni.

Mat á innbyggðum afleiðum

Sjá umfjöllun um mikilvægar reikningssskilaaðferðir í skýringu 27 (c) bls. 48-49 og í skýringu 17 á bls. 37, og umfjöllun um þrepaskiptingu gangvirðis í skýringu 32 á bls. 53-54.

Innbyggð afleiða í raforkusölusamningum er færð í efnahagsreikning þar sem verð ákveðinna raforkusamninga við stórnotendur eru bundnir við álverð. Þar sem sala á rafmagni og álverð er ekki nátengd gera reikningssskilastaðlar kröfu um að áhættan er snýr að tengingu við álverð sé metin sérstaklega.

Innbyggða afleiðan telst vera þriðja þreps fjárskuld en mat á slíkum fjármálagjöfningi er háð forsendum stjórnenda sem og ytri þáttum. Sökum þess hversu viðkvæmt matið er gagnvart breytingum í forsendum þar sem hver breyta í forsendum matsins getur haft veruleg áhrif á afkomu og efnahag samstæðunnar teljum við þessa áhættu vera verulega og því lykilþáttur í endurskoðuninni.

Við endurskoðun okkar yfirforum við verðmatsaðferðir samstæðunnar og samkvæmni við alþjóðlega reikningssskilastaðla.

Við yfirforum ferli samstæðunnar við greiningu og mat á forsendum sem notaðar við gangvirðismat ásamt því að yfirfara verðmatslíkön sem stuðst er við og endurreiknuðum virði afleiðunnar miðað við upplýsingar sem við öfluðum.

Við þessa skoðun var verðmats sérfræðingur notaður til aðstoðar.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir öllum upplýsingum sem félagið birtir, jafnt með ársreikningi sem öðrum upplýsingum. Álit okkar nær ekki til annarra upplýsinga sem félagið gefur út en tilgreint er hér að ofan. Aðrar upplýsingar eru t.a.m ársskýrsla samstæðunnar, skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra (ekki umfram það sem álit okkar segir til um hér að neðan). Hvað ábyrgð okkar varðar felst hún í yfirlestri á efni og innihaldi og athugun á því hvort um verulegt ósamræmi sé að ræða milli þeirra og ársreikningsins.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við að í yfirlýsingu stjórnar og forstjóra sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar að lágmarki sem ber að veita í skýrslu stjórnar samkvæmt lögum um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh.:

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og lög um ársreikninga. Stjórn og forstjóri eru einnig ábyrg fyrir innra eftirliti við gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins eru stjórn og framkvæmdastjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi félagsins. Ef við á, skulu stjórn og framkvæmdastjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema stjórn og framkvæmdastjóri hafi ákveðið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða hafa enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Nægjanleg vissa er nokkuð hátt stig vissu, en það tryggir ekki að endurskoðun sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Sem hluti af endurskoðuninni sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við faglegu mati (e. professional judgement) og viðhöfum faglega tortryggni (e. professional skepticism). Eftirfarandi atriði eru einnig hluti af endurskoðun okkar á ársreikningi félagsins:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjálafals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhá innri eftirlitsaðgerðum.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.
- Öflum fullnægjandi endurskoðunargagna, vegna fjárhagsupplýsinga eininga innan samstæðunnar, til að geta látið í ljós álit á samstæðuársreikningi. Við erum ábyrgð fyrir skipulagi, umsjón og framgangi endurskoðunar samstæðunnar. Við berum ein ábyrgð á áliti okkar á samstæðunni.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Við höfum afhent stjórn og endurskoðunarnefnd endurskoðunarskýrslu þar sem gerð er grein fyrir þessum atriðum og er hún í samræmi við áritun þessa.

Áritun óháðra endurskoðenda, frh.:

Ábyrgð endurskoðanda, frh.

Við höfum ekki veitt félaginu neina þá þjónustu sem telst óheimilt að veita samhliða endurskoðun í samræmi við lög um endurskoðendur. Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur síðareglna um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum til að tryggja óhæði okkar.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuninni á yfirstandandi ári og eru það lykilaatriði endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum atriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfa ekki að upplýst sé um slík atriði eða í einstaka tilfellum þegar endurskoðandinn metur að ekki skuli upplýsa um viðkomandi atriði þar sem neikvæðar afleiðingar af slíkri upplýsingagjöf eru taldar veða þyngra en hagsmunir almennings af upplýsingunum.

Önnur atriði samkvæmt ákvæðum laga og regla

Áritun vegna sameiginlegs rafræns skýrslusniðs (e. European Single Electronic Format - ESEF reglur)

Í tengslum við endurskoðun okkar á samstæðuársreikningi Orkuveitu Reykjavíkur framkvæmdum við aðgerðir til að geta gefið álit á það hvort samstæðuársreikningurinn fyrir árið 2022 með skráarheitið „5493004ARP9VPUIX5B73-2022-12-31-is.zip“ hafi í meginatriðum verið gerður í samræmi við kröfur laga um upplýsingaskyldu útgefenda verðbréfa og flöggunarskyldu nr. 20/2021 um sameiginleg rafræn skýrslusnið (e. European Single Electronic Format), ESEF reglur EU 2019/815 sem innihalda skilyrði sem tengjast gerð samstæðuársreiknings á XHTML formi og iXBRL merkingum samstæðuársreikningsins.

Stjórn og forstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við lög um upplýsingaskyldu útgefenda verðbréfa og flöggunarskyldu. Í þeirri ábyrgð felst meðal annars að útbúa ársreikning á XHTML formi í samræmi við ákvæði reglugerðar Evrópusambandsins, EU 2019/815, um sameiginleg rafræn skýrslusnið (e. European Single Electronic Format, ESEF reglur).

Ábyrgð okkar er að afla hæfilegrar vissu um hvort samstæðuársreikningurinn, byggt á þeim gögnum sem við höfum aflað, sé í öllum meginatriðum í samræmi við ESEF reglur og gefa út áritun með álit okkar. Eðli, tímasetning og umfang aðgerða sem valdar eru byggja á mati endurskoðandans, þar á meðal mati á áhættunni að vikið sé í verulegum atriðum frá kröfum sem fram koma í ESEF reglum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningur Orkuveitu Reykjavíkur fyrir árið 2022 með skráarheitið "5493004ARP9VPUIX5B73-2022-12-31-is.zip" hafi í öllum meginatriðum verið gerður í samræmi við kröfur laga um upplýsingaskyldu útgefenda verðbréfa og flöggunarskyldu um sameiginlegt rafrænt skýrslusnið (ESEF reglur).

Við vorum kjörnir endurskoðendur félagsins á aðalfundi þann 28. apríl 2022 en þetta er fimmta samfellda reikningsárið þar sem við erum endurskoðendur félagsins.

fyrir hönd Grant Thornton endurskoðunar ehf.

Reykjavík, 14. mars 2023

Davíð Arnar Einarsson, löggiltur endurskoðandi,

Theodór Sigurbergsson, löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur 2022

	Skýr.	2022	2021
Rekstrartekjur	4	56.919.366	51.745.550
Söluhagnaður		45.455	144.286
Rekstrartekjur samtals		<u>56.964.822</u>	<u>51.889.836</u>
Orkukaup og orkuflutningur	(6.717.534)	(5.871.919)
Laun og launatengd gjöld	7	(7.939.019)	(7.502.005)
Annar rekstrarkostnaður	(6.563.422)	(5.006.382)
Rekstrargjöld samtals	(<u>21.219.976)</u>	<u>(18.380.306)</u>
Rekstrarhagnaður fyrir afskriftir (EBITDA)		<u>35.744.846</u>	<u>33.509.530</u>
Afskriftir	9	(14.439.275)	(13.256.961)
Rekstrarhagnaður (EBIT)		<u>21.305.571</u>	<u>20.252.570</u>
Vaxtatekjur		314.071	182.844
Vaxtagjöld	(12.965.835)	(8.394.213)
Önnur gjöld af fjáreignum og fjárskuldum		1.368.286	4.154.981
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld samtals	10	<u>(11.283.478)</u>	<u>(4.056.388)</u>
Áhrif hlutdeildarféлага	15	(3.159)	(3.967)
Hagnaður fyrir tekjuskatt		10.018.933	16.192.215
Tekjuskattur	11	(1.581.692)	(4.152.386)
Hagnaður ársins		<u>8.437.242</u>	<u>12.039.829</u>
Skipting hagnaðar			
Eigendur fyrirtækisins		8.437.304	12.039.829
Minnihluti í dótturfélögum	(63)	0
Hagnaður ársins		<u>8.437.242</u>	<u>12.039.829</u>

Skýringar á bls. 23-69 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Yfirlit um heildarafkomu 2022

	Skýr.	2022	2021
Hagnaður ársins		8.437.242	12.039.829
Önnur heildarafkoma			
Liðir færðir beint á eigið fé sem munu ekki vera færðir síðar í rekstrarreikning			
Endurmat, hækkun	12	27.367.756	18.501.057
Tekjuskattur af endurmati	19	(3.795.162)	(2.645.771)
Gangvirðisbreytingar fjáreigna á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu	16	(463.000)	228.000
		<u>23.109.594</u>	<u>16.083.286</u>
Liðir færðir beint á eigið fé sem gætu verið færðir síðar í rekstrarreikning			
Þýðingarmunur	22	5.235.764	1.403.976
Önnur heildarafkoma eftir skatta		<u>28.345.358</u>	<u>17.487.262</u>
Heildarafkoma		<u>36.782.600</u>	<u>29.527.091</u>

Skýringar á bls. 23-69 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2022

	Skýr.	31.12.2022	31.12.2021
Eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	12	406.760.917	363.713.260
Óefnislegar eignir	13	3.106.779	2.966.481
Leigueign	14	2.180.951	2.576.177
Eignarhlutar í hlutdeildarfélögum	15	81.264	80.923
Eignarhlutar í öðrum félögum	16	55.680	55.680
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	17	1.448.798	0
Áhættuvarnarsamningar	18	78.545	73.264
Tekjuskatteign	19	3.759.231	3.812.930
Fastafjármunir samtals		417.472.164	373.278.714
Biðgöðir	20	2.297.853	1.337.505
Viðskiptakröfur	21	6.360.401	5.625.149
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	17	110.312	1.548.338
Eignarhlutar í öðrum félögum	16	5.632.000	6.095.000
Áhættuvarnarsamningar	18	346.984	17.036
Aðrar skammtímakröfur	21	692.873	674.401
Fyrirframgreiddur kostnaður		236.167	328.780
Markaðsverðbréf		11.070.605	14.657.369
Handbært fé		6.650.749	10.319.874
Veltufjármunir samtals		33.397.944	40.603.452
Eignir samtals		450.870.108	413.882.166
Eigið fé			
Endurmatsreikningur varanlegra rekstrarfjármuna		121.092.491	101.733.552
Bundinn hlutdeildarreikningur		74.657.104	66.451.877
Bundið eigið fé vegna þróunar		111.277	123.873
Gangvirðisreikningur		5.232.000	5.695.000
Þýðingarmunur		11.543.578	6.307.814
Óráðstafað eigið fé		33.799.290	33.340.963
Eigið fé móðurfyrirtækis		246.435.741	213.653.079
Hlutdeild minnihluta		337	0
Eigið fé samtals	22	246.436.078	213.653.079
Skuldir			
Vaxtaberandi skuldir	23	151.000.804	149.859.537
Leiguskuld	14	2.076.354	2.475.864
Lífeyrisskuldbinding	24	668.460	630.879
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	17	0	931.389
Áhættuvarnarsamningar	18	40.275	332.279
Tekjuskattsskuldbinding	19	21.047.364	16.929.779
Langtímaskuldir samtals		174.833.258	171.159.726
Viðskiptaskuldir		3.673.238	3.522.684
Vaxtaberandi skuldir	23	19.805.390	15.187.655
Leiguskuld	14	190.640	179.498
Áhættuvarnarsamningar	18	150.384	1.584.188
Fyrirframinnheimtar tekjur		596.681	142.970
Tekjuskattur til greiðslu	11	1.490.981	1.753.949
Aðrar skammtímaskuldir	25	3.693.458	6.698.418
Skammtímaskuldir samtals		29.600.771	29.069.361
Skuldir samtals		204.434.030	200.229.088
Eigið fé og skuldir samtals		450.870.108	413.882.166

Skýringar á bls. 23-69 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Eiginfjáryfirlit 2022

	Endurmats- reikningur restrarfjárm.	Bundinn hlutdeildar- reikningur	Bundið eigið fé v. þróunar	Gangvirðis- reikningur	Þýðingar- munur	Óráðstafað eigið fé	Eigið fé meirihluta- eigenda	Hlutdeild minnihluta	Samtals eigið fé
Árið 2022									
Eigið fé 1. janúar 2022	101.733.552	66.451.877	123.873	5.695.000	6.307.814	33.340.963	213.653.079	0	213.653.079
Endurmat, hækkun	27.367.756						27.367.756		27.367.756
Tekjuskattsáhrif af endurmati	(3.795.162)						(3.795.162)		(3.795.162)
Gangvirðisbreytingar fjáreigna í gegnum heildarafkomu				(463.000)			(463.000)		(463.000)
Þýðingarmunur					5.235.764		5.235.764		5.235.764
Hagnaður (tap) ársins						8.437.304	8.437.304	(63)	8.437.242
Heildarafkoma	23.572.594	0	0	(463.000)	5.235.764	8.437.304	36.782.662	(63)	36.782.600
Innlaun endurmats vegna afskrifta	(4.213.655)					4.213.655	0		0
Hlutdeild í hagnaði dóttur- og hlutdeildarf. umfram móttekinn arð		8.205.227				(8.205.227)	0		0
Aðrar breytingar								400	400
Bundið eigið fé vegna þróunar			(12.596)			12.596	0		0
Greiddur arður						(4.000.000)	(4.000.000)		(4.000.000)
Eigið fé 31. desember 2022	121.092.491	74.657.104	111.277	5.232.000	11.543.578	33.799.290	246.435.741	337	246.436.078
Árið 2021									
Eigið fé 1. janúar 2021	89.478.008	60.207.208	108.308	5.467.000	4.903.838	27.961.627	188.125.988	0	188.125.988
Endurmat, hækkun	18.501.057						18.501.057		18.501.057
Tekjuskattsáhrif af endurmati	(2.645.771)						(2.645.771)		(2.645.771)
Gangvirðisbreytingar fjáreigna í gegnum heildarafkomu				228.000			228.000		228.000
Þýðingarmunur					1.403.976		1.403.976		1.403.976
Hagnaður ársins						12.039.829	12.039.829	0	12.039.829
Heildarafkoma	15.855.286	0	0	228.000	1.403.976	12.039.829	29.527.091	0	29.527.091
Innlaun endurmats vegna afskrifta	(3.599.741)					3.599.741	0		0
Hlutdeild í hagnaði dóttur- og hlutdeildarf. umfram móttekinn arð		6.244.669				(6.244.669)	0		0
Bundið eigið fé vegna þróunar			15.565			(15.565)	0		0
Greiddur arður						(4.000.000)	(4.000.000)		(4.000.000)
Eigið fé 31. desember 2021	101.733.552	66.451.877	123.873	5.695.000	6.307.814	33.340.963	213.653.079	0	213.653.079

Skýringar á bls. 23-69 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Sjóðstreymisyfirlit 2022

	Skýr.	2022	2021
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður ársins		8.437.242	12.039.829
Leiðrétt fyrir:			
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	10	11.283.478	4.056.388
Hlutdeild í afkomu hlutdeildarféлага	15	3.159	3.967
Tekjuskattur	11	1.581.692	4.152.386
Afskriftir	9	14.439.275	13.256.961
Söluhagnaður varanlegra rekstrarfjármuna		(45.455)	(144.286)
Lífeyrisskuldbinding, breyting		39.581	(26.148)
Veltufé frá rekstri án vaxta og skatta		35.738.972	33.339.096
Birgðir, hækkun		(543.531)	(87.831)
Verk í vinnslu, hækkun		(416.817)	0
Skammtímakröfur, hækkun		(520.904)	(639.144)
Skammtímaskuldir, (lækkun) hækkun		(205.163)	246.166
Handbært fé frá rekstri án vaxta og skatta		34.052.556	32.858.288
Innborgaðar vaxtatekjur		312.766	256.459
Greidd vaxtagjöld		(5.061.235)	(4.397.886)
Greiddir vextir vegna uppgjörs gjaldmiðlasamninga (dómsmál)		(2.578.937)	0
Mótttekinn arður		164.861	120.972
Greiddslur vegna annarra fjármunatekna og fjármagnsgjalda		(1.433.124)	(1.408.825)
Greiddir skattar		(1.774.668)	(1.847.091)
Handbært fé frá rekstri		23.682.219	25.581.917
Fjárfestingarhreyfingar			
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	12	(20.409.489)	(17.598.548)
Fjárfesting í óefnislegum eignum	13	(607.822)	(519.866)
Söluverð varanlegra rekstrarfjármuna		119.934	168.522
Fjárfestingar í hlutdeildarfélagum		(3.500)	(3.500)
Breyting á bundnum innlánnum		0	6.500.000
Breyting á markaðsverðbréfum		2.934.876	(5.618.663)
Fjárfestingarhreyfingar		(17.966.001)	(17.072.056)
Fjármögnunarhreyfingar			
Tekin ný langtímalán	23	11.137.877	14.283.912
Afborganir langtímaskulda	23	(16.477.427)	(24.183.955)
Greiddur arður	22	(4.000.000)	(4.000.000)
Afborganir leiguskulda	14	(95.075)	(98.186)
Fjármögnunarhreyfingar		(9.434.625)	(13.998.229)
Lækkun á handbæru fé		(3.718.407)	(5.488.368)
Handbært fé í ársbyrjun		10.319.874	15.820.051
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé		49.283	(11.809)
Handbært fé í árslok		6.650.749	10.319.874
Aðrar upplýsingar			
Veltufé frá rekstri	36	27.713.639	23.674.975

Skýringar á bls. 23-69 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Skýringar

1. Félagið

Orkuveita Reykjavíkur (OR) er sameignarfyrtæki sem starfar á grundvelli laga nr. 136/2013 um Orkuveitu Reykjavíkur. OR er með höfuðstöðvar á Íslandi að Bæjarhálsi 1 í Reykjavík. Samstæðuársreikningur OR geymir ársreikning móðurfyrirtækisins og dótturfélaga þess, (sem vísað er til í heild sinni sem „samstæðunnar“) og hlutdeild í hlutdeildarfélögum. Samstæðuársreikningur Orkuveitu Reykjavíkur er hluti af samstæðuársreikningi Reykjavíkurborgar.

Samstæðan veitir þjónustu í gegnum dótturfélög sín sem reka orkuver, rafveitu, hitaveitu, vatnsveitu, fráveitu og ljósleiðara á þjónustusvæði sínu.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

a. Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Ársreikningur samstæðunnar er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur sem koma fram í íslenskum lögum og reglum um ársreikninga félaga með skráð skuldabréf.

Stjórn staðfesti og heimilaði birtingu ársreikningsins 14. mars 2023.

Fjallað er um reikningsskilaaðferðir samstæðunnar í skýringu 38.

b. Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningur samstæðunnar er gerður í íslenskum krónum, sem er starfrækslugjaldmiðill OR. Allar fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tekið fram.

c. Matsaðferðir

Reikningsskil samstæðunnar eru gerð á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að hluti varanlegra rekstrarfjármuna hafa verið endurmetnir til gangvirðis, innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum, eignarhlutar í öðrum félögum og aðrar fjáreignir og fjárskuldir eru færð á gangvirði. Fjallað er um aðferðir við mat á gangvirði í skýringu 38.

d. Mat og ályktanir við beitingu reikningsskilaaðferða

Gerð samstæðuársreiknings í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur þess eru endurskoðaðar reglulega. Áhrifin af breytingum eru færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Upplýsingar um mikilvæg atriði, þar sem óvissa í mati og mikilvægi ákvarðana varðandi reikningsskilaaðferðir hefur mest áhrif á skráðar fjárhæðir í reikningsskilunum, er að finna í eftirfarandi skýringum:

- skýring 12 - varanlegir rekstrarfjármunir (endurmat dreifi- og framleiðslukerfis og mat á virðisrýnun)
- skýring 16 - eignarhlutir í öðrum félögum (mat forsenda við útreikning gangvirðis eignarhluta flokkaðra á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu)
- skýring 17 - innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum (mat forsenda við útreikning gangvirðis)
- skýring 18 - áhættuvarnarsamningar (mat forsenda við útreikning gangvirðis)
- skýring 19 - tekjuskattseign og tekjuskattsskuldbinding (mat á skattalegum framtíðarhagnaði á móti yfirfæranlegu tapi)
- skýring 27 - markaðsáhætta

Skýringar

3. Starfsemi og tekjuskráning samstæðufélaga

Eftirfarandi eru upplýsingar um starfsemi samstæðufélaga. Sundurliðun tekna eftir afurðum er að finna í skýringu nr. 4 og tekjur eftir starfsþáttum í skýringu nr. 5.

Vörur og þjónusta

Eðli, tímasetning tekjuinnlausnar og greiðsluskilmálar

- a. Sala á rafmagni** ON Power ohf. og Orka náttúrunnar ohf. annast framleiðslu og sölu á rafmagni og Veitur ohf. dreifa rafmagni skv. gjaldskrá. Tekjur af sölu og dreifingu á raforku eru færðar í rekstrarreikning samkvæmt mældri afhendingu til kaupenda á tímabilinu og föstu gjaldi. Gjaldskrá fyrir dreifingu raforku er háð tekjumörkum sem gefin er út af Orkustofnun í samræmi við raforkulög nr. 65/2003. Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi raforku og við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald til að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu. Viðskiptakröfur vegna sölu á rafmagni hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest og er gjalddagi sá sami og eindagi. Einstaka samningar við ákveðna viðskiptavini gætu verið með öðru greiðslufyrirkomulagi en það er frekar undantekning.
- b. Sala á heitu vatni** Veitur ohf., ON Power ohf. og Orka náttúrunnar ohf. annast framleiðslu á heitu vatni og Veitur ohf. annast dreifingu á heitu vatni. Tekjur af sölu og dreifingu á heitu vatni eru færðar í rekstrarreikning samkvæmt mældri afhendingu til kaupenda á tímabilinu og föstu gjaldi. Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi hitaveitu og við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald til að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu. Viðskiptakröfur vegna sölu á heitu vatni hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest og er gjalddagi sá sami og eindagi. Einstaka samningar við ákveðna viðskiptavini gætu verið með öðru greiðslufyrirkomulagi en það er frekar undantekning.
- c. Sala á köldu vatni** OR Vatns- og fráveita sf. annast öflun og dreifingu á köldu vatni. Tekjur af sölu á köldu vatni taka mið af stærð húsnæðis sem er tengt kerfum, auk fasts gjalds sem er fært línulega yfir tímabil. Lögbundin takmörkun á efri mörkum gjaldskrár félagsins er 0,5% af fasteignamati. Að auki eru tekjur færðar samkvæmt mældri notkun á köldu vatni hjá tiltekinni atvinnustarfssemi. Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi vatnsveitu og við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald til að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu. Viðskiptakröfur vegna sölu á köldu vatni hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest og er gjalddagi sá sami og eindagi. Einstaka samningar við ákveðna viðskiptavini gætu verið með öðru greiðslufyrirkomulagi en það er frekar undantekning. Vatns- og fráveitugjöld eru innheimt á fyrstu 9 mánuðum ársins en tekjunum er dreift jafnt á allt árið reikningshaldslega.

Skýringar

3. Starfsemi og tekjuskráning samstæðufélaga, frh.

Vörur og þjónusta

Eðli, tímasetning tekjuinnlausnar og greiðsluskilmálar

d. Fráveita

OR - vatns- og fráveita sf. annast rekstur fráveitu. Tekjur fráveitu taka mið af stærð húsnæðis sem er tengt kerfum, auk fasts gjalds sem er fært línulega yfir tímabil. Lögbundin takmörkun á efri mörkum gjaldskrár er 0,5% af fasteignamati. Við tengingu á nýju húsnæði við veitikerfi fráveitu og við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald til að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu. Viðskiptakröfur vegna fráveitu hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest og er gjalddagi sá sami og eindagi. Einstaka samningar við ákveðna viðskiptavini gætu verið með öðru greiðslufyrirkomulagi en það er frekar undantekning. Vatns- og fráveitugjöld eru innheimt á fyrstu 9 mánuðum ársins en tekjunum er dreift jafnt á allt árið reikningshaldslega.

e. Aðrar tekjur

Ljósleiðarinn ehf. sér um rekstur ljósleiðarakerfis. Tekjur af ljósleiðarakerfi eru færðar við afhendingu á vöru og þjónustu. Um er að ræða samkeppnisrekstur sem er undir eftirliti Fjarskiptastofu. Orkuveita Reykjavíkur sér um leigu á húsnæði og búnaði, tilfallandi sölu á sérfræðiþjónustu og fleiru. Tekjur Carbfix félaganna eru vegna ráðgjafar, uppbyggingar og rekstrar á förgunarstöðum. Leigutekjur eru færðar línulega í rekstrarreikning á leigutímanum. Aðrar tekjur eru færðar við afhendingu á vöru eða þjónustu. Viðskiptakröfur vegna annarra tekna og leigutekna hafa alla jafna 30 daga greiðslufrest.

4. Tekjur af vöru- og þjónustusölu

Tekjur samstæðunnar af sölu á vörum og þjónustu sundurliðast þannig:	2022	2021
Rafmagn.....	24.062.357	22.081.359
Heitt vatn.....	15.705.724	14.112.039
Kalt vatn.....	3.663.319	3.523.769
Fráveita.....	6.513.702	6.010.583
Aðrar tekjur.....	6.974.265	6.017.800
Tekjur af vöru- og þjónustusölu samtals.....	56.919.366	51.745.550

Skýringar

5. Starfsþáttayfirlit

Starfsþættir og miðlar

Starfssvæði félaga í samstæðu Orkuveitu Reykjavíkur eru einkum á höfuðborgarsvæðinu, en nær auk þess til Suður- og Vesturlands. Samstæðan skiptist í þrjá starfsþætti, Orkusala og framleiðsla, Veitur og aðra starfsemi.

Orkusala og framleiðsla annast framleiðslu á rafmagni og varmaorku í orkuverum, raforkusölu til stóriðju og smásölu auk reksturs og nýframkvæmda vegna götulýsingar.

Veitur sjá um dreifingu rafmagns, varmaorkuvinnslu á lághitasvæðum og dreifingu varmaorku frá lághitasvæðum og jarðvarmavirkjunum, vatnsöflun og dreifingu á köldu vatni og fráveitustarfsemi.

Önnur starfsemi nær yfir rekstur ljósleiðarakerfis, leigu húsnæðis og búnaðar, tilfallandi sölu sérfræðipjónustu og fleira. Einnig þróun og útbreiðslu CarbFix kolefnisbindingaraðferðarinnar með það að markmiði að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda og sporna gegn loftlagsbreytingum.

Samstæðan er tekjuskattsskyld, nema sá hluti starfseminnar sem lýtur að rekstri vatnsveitu og fráveitu, sem er háður lögum nr. 32/2004 um vatnsveitur sveitarfélaga og lögum nr. 9/2009 um rekstur fráveitna. Rekstur hitaveitu er háður orkulögum nr. 58/1967, m.a. um arðsemi. Sá hluti raforkurekstursins sem fellur undir sérleyfisrekstur samkvæmt raforkulögum nr. 65/2003 er háður tekjumörkum samkvæmt ákvörðun Orkustofnunar.

Miðill	Opinberar kvaðir
Hitaveita	Um sérleyfisveitur gildir að ráðherra staðfestir gjaldskrá og hún öðlast gildi við birtingu í Stjórnartíðindum.
Rafveita, dreifing	Orkustofnun er send gjaldskrá til staðfestingar. Birta skal gjaldskrá opinberlega.
Rafveita, framleiðsla	Samkeppni er um orkusölu og því eru verðbreytingar á orkuhluta rafmagnsverðs ekki háðar samþykki stjórnvalda.
Vatnsveita	Lögbundin takmörkun á efri mörkum gjaldskrár er 0,5% af fasteignamati. Birta skal gjaldskrá í Stjórnartíðindum.
Fráveita	Gjaldskrá skal standa undir öllum kostnaði. Birta skal gjaldskrá í Stjórnartíðindum.
Ljósleiðari	Samkeppnisrekstur sem er undir eftirliti Fjarskiptastofu (áður Póst- og fjarskiptastofnun).

Viðskiptavinir sem hafa veruleg áhrif á tekjur samstæðunnar

Einn viðskiptavinur Orkusölu og framleiðslu hefur veruleg áhrif á fjárhæð heildartekna samstæðunnar á árinu 2022 vegna kaupa á rafmagni til stóriðju. Tekjur samstæðunnar frá þessum viðskiptavini, námu 9.653 milljónum kr. eða 16,9% af heildartekjum. (2021: 8.378 milljónir kr. eða 16,1% af heildartekjum).

Skýringar

5. Starfspáttayfirlit, frh.

Starfspáttayfirlit eru birtar eftir innri upplýsingagjöf OR. Starfspáttayfirlit sem eru birtir eru *Veitur*, sem samanstanda af veiturekstri samstæðunnar í heitu og köldu vatni, dreifingu rafmagns og fráveitu, *Orkusala og framleiðsla* vegna samkeppnisreksturs í framleiðslu og sölu rafmagns og heits vatns auk *Annarrar starfsemi* sem sýnir rekstur móðurfyrirtækisins, *Ljósleiðarans og Carbfix félaganna*. Móðurfyrirtækið sér um þjónustu við dótturfélög, leigu húsnæðis og búnaðar, tilfallandi sölu sérfræðipjónustu og fleira. Ljósleiðarinn sér um rekstur ljósleiðarakerfis og Carbfix félögin vinna að þróun og útbreiðslu Carbfix kolefnisbindingaraðferðarinnar með það að markmiði að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda og sporna gegn loftlagsbreytingum. Við gerð starfspáttayfirlits er notast við sömu reikningsskilareglur og samstæðan notast við og lýst er í skýringu 38.

Rekstrarstarfspáttayfirlit - svið

Árið 2022	Veitur	Orkusala og framleiðsla	Önnur starfsemi	Jöfnunar-færslur	Beiting IFRS 16*	Samtals
Tekjur frá þriðja aðila	34.557.078	18.101.837	4.305.906	0		56.964.822
Tekjur innan samstæðu	5.413.669	6.517.806	9.980.125	(21.911.601)	(0)
Tekjur starfspáttayfirlits	39.970.748	24.619.643	14.286.032	(21.911.601)		56.964.822
Rekstrargjöld starfspáttayfirlits	(21.135.767)	(10.799.847)	(11.294.645)	21.838.815	171.467	(21.219.976)
Rekstrarhagnaður starfspáttayfirlits, EBITDA	18.834.981	13.819.796	2.991.387	(72.785)	171.467	35.744.846
Afskriftir	(6.697.930)	(5.344.154)	(2.335.724)	54.662	(116.129)	(14.439.275)
Afkoma starfspáttayfirlits, EBIT	12.137.051	8.475.642	655.663	(18.123)	55.338	21.305.571
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(8.039.429)	(2.709.472)	(1.441.863)	969.481	(62.195)	(11.283.478)
Áhrif hlutdeildarfélaganna	0	0	(3.159)	0	(3.159)
Tekjuskattur	(391.084)	(1.121.383)	282.450	(354.252)	2.579	(1.581.692)
Hagnaður (tap) ársins	3.706.538	4.644.787	(506.909)	597.106	(4.279)	8.437.242
Árið 2021						
Tekjur frá þriðja aðila	31.636.055	16.338.974	3.914.807	0		51.889.836
Tekjur innan samstæðu	4.809.368	8.731.561	9.599.222	(23.140.151)		0
Tekjur starfspáttayfirlits	36.445.423	25.070.535	13.514.029	(23.140.151)		51.889.836
Rekstrargjöld starfspáttayfirlits	(20.592.408)	(11.358.125)	(9.675.656)	23.071.626	174.257	(18.380.306)
Rekstrarhagnaður starfspáttayfirlits, EBITDA	15.853.015	13.712.410	3.838.373	(68.525)	174.257	33.509.530
Afskriftir	(5.934.076)	(5.221.711)	(2.025.583)	51.355	(126.947)	(13.256.961)
Afkoma starfspáttayfirlits, EBIT	9.918.940	8.490.698	1.812.791	(17.169)	47.310	20.252.569
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	(5.081.383)	(5.254.790)	(244.422)	6.600.430	(76.224)	(4.056.388)
Áhrif hlutdeildarfélaganna	0	0	(3.967)	0	(3.967)
Tekjuskattur	(568.486)	(629.260)	493.939	(2.471.572)	10.871	(4.152.386)
Hagnaður ársins	4.269.072	2.606.649	1.070.463	4.111.688	(18.042)	12.039.829

* Upplýsingar sem stjórnendur horfa til vegna starfspáttayfirlits taka ekki mið af reglum IFRS 16.

Skýringar

5. Starfspáttayfirlit, frh.

Rekstrarstarfspættir - svið, frh.

	Veitur	Orkusala og framleiðsla	Önnur starfsemi	Jöfnunarfærslur	Beiting IFRS 16*	Samtals
Efnahagur (31.12.2022)						
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	212.808.689	149.985.284	47.073.723	0		409.867.696
Leigueignir					2.180.951	2.180.951
Aðrar eignir	23.181.593	11.637.831	189.044.494	(185.042.458)		38.821.461
						<u>450.870.108</u>
Vaxtaberandi skuldir	75.471.782	59.629.752	170.806.194	(135.101.533)		170.806.194
Leiguskuldir					2.266.994	2.266.994
Aðrar skuldir	16.934.061	11.334.039	53.926.153	(50.833.411)		31.360.842
						<u>204.434.030</u>
Fjárfestingar						
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	11.849.074	3.200.457	6.117.078	0		21.166.608
Efnahagur (31.12.2021)						
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	188.654.726	137.513.969	40.511.046	0		366.679.741
Leigueignir					2.576.177	2.576.177
Aðrar eignir	19.054.117	10.896.392	187.047.232	(172.371.492)		44.626.249
						<u>413.882.166</u>
Vaxtaberandi skuldir	68.675.925	57.795.104	165.047.192	(126.471.030)		165.047.192
Leiguskuldir					2.655.361	2.655.361
Aðrar skuldir	16.040.778	11.224.130	50.026.064	(44.764.436)		32.526.535
						<u>200.229.088</u>
Fjárfestingar						
Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	11.992.633	2.300.589	4.228.820	0		18.522.041

Skýringar

6. Greining á rekstri jarðvarmaorkuvera

Upplýsingar um afkomu á framleiðslu raforku og heitu vatni sbr. 5. mgr. 41. gr. laga nr. 65/2003:

	Raforka 2022	Heitt vatn 2022	Raforka 2021	Heitt vatn 2021
Jarðvarmavirkjanir				
Tekjur	13.427.092	4.837.520	12.211.221	4.958.641
Rekstrargjöld	(2.504.779)	(1.362.312)	(2.354.935)	(1.274.160)
Afskriftir	(3.923.068)	(1.335.121)	(4.005.916)	(1.138.493)
Afkoma fyrir fjármagnsgjöld	6.999.244	2.140.087	5.850.370	2.545.989
Arðsemi fjárfestingar	5,9%	5,6%	5,7%	8,2%

Hellisheiðarvirkjun og Nesjavallavirkjun eru blandaðar virkjanir, þar sem bæði er framleitt heitt vatn og raforka.

Við skiptingu á sameiginlegum kostnaði er miðað við skiptireglu Orku náttúrunnar og ON Power sem Orkustofnun hefur hafnað. Orkustofnun er skylt lögum samkvæmt að setja félögunum nýjar skiptireglur í kjölfar höfnunarinnar, sem stofnunin hefur ekki gert enn. Uns Orkustofnun setur félögunum nýjar skiptireglur þá er afkoma miðla miðuð við skiptireglur Orku náttúrunnar og ON Power sem ekki hafa verið samþykktar af Orkustofnun.

7. Laun og launatengd gjöld

	2022	2021
Laun og launatengd gjöld greinast þannig:		
Laun	7.461.098	7.077.519
Mótframlag í lífeyrissjóði	1.007.547	959.265
Breyting lífeyrisskuldbindingar	76.794	9.167
Önnur launatengd gjöld	672.567	617.346
Laun og launatengd gjöld samtals	9.218.005	8.663.297
Laun og launatengd gjöld eru þannig færð í ársreikninginn:		
Gjaldfært í rekstrarreikningi	7.939.019	7.502.005
Eignfært á framkvæmdir	1.278.986	1.161.292
Laun og launatengd gjöld samtals	9.218.005	8.663.297
Starfsmannafjöldi:		
Fjöldi ársverka	577	581
Starfskjör stjórnar, forstjóra og framkvæmdastjóra móðurfyrirtækis og dótturfélaga greinast þannig:		
Laun og mótframlag í lífeyrissjóð stjórnar móðurfyrirtækis	24.537	20.797
Laun og mótframlag í lífeyrissjóð forstjóra móðurfyrirtækis	48.510	48.783
Laun og mótframlag í lífeyrissjóð fjögurra framkvæmdastjóra móðurfyrirtækis*	120.457	138.690
Laun og mótframlag í lífeyrissjóð fjögurra stjórnar dótturfélaga	17.964	14.182
Laun og mótframlag í lífeyrissjóð fjögurra framkvæmdastjóra dótturfélaga	153.680	135.049
Starfslokagreiðslur	32.846	17.673
	397.994	375.176

*Fimm framkvæmdastjórar í fjóra mánuði 2021.

8. Þóknun greidd til endurskoðanda

	2022	2021
Þóknun vegna endurskoðunar ársreiknings og könnunar árshlutauppgjóra	33.609	27.026
Önnur þjónusta greidd til endurskoðanda	3.941	5.002
Samtals þóknun greidd til endurskoðanda	37.549	32.028

Skýringar

9. Afskriftir og virðisrýrnun

	2022	2021
Afskriftir og virðisrýrnun greinast þannig:		
Afskriftir varanlegra rekstrarfjármuna, sbr. skýringu 12	13.855.622	12.736.800
Afskriftir óefnislegra eigna, sbr. skýringu 13	467.523	393.214
Afskrift leigueignar, sbr. skýringu 14	116.129	126.947
Afskriftir og virðisrýrnun færð í rekstrarreikning	<u>14.439.275</u>	<u>13.256.960</u>

10. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

	2022	2021
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld greinast þannig:		
Vaxtatekjur af lánum og kröfum	314.071	182.844
Vaxtagjöld og greiddar verðbætur	(4.960.939)	(4.031.786)
Áfallnar verðbætur	(7.513.412)	(3.832.508)
Ábyrgðargjald til eigenda 1)	(491.483)	(529.919)
Vaxtagjöld samtals	(12.965.835)	(8.394.213)
Gangvirðisbreytingar innbyggðra afleiða í raforkusölusamningum	942.160	6.573.330
Gangvirðisbreytingar fjáreigna og fjárskulda á gangvirði í gegnum rekstur	(651.888)	671.804
Gangvirðisbreyting áhættuvarnarsamninga	2.061.035	(962.797)
Vextir vegna uppgjors gjaldmiðlasamninga (dómsmál)	0	(2.578.937)
Uppgjör áhættuvarnarsamninga	(1.335.910)	(1.408.740)
Gengismunur	141.812	1.739.350
Arðstekjur	211.077	120.972
Aðrar tekjur af fjáreignum og fjárskuldum samtals	<u>1.368.286</u>	<u>4.154.981</u>
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld samtals	<u>(11.283.478)</u>	<u>(4.056.388)</u>

1) Samstæðan greiddi ábyrgðargjald til núverandi og fyrrverandi eigenda OR vegna ábyrgða sem þeir hafa veitt á skuldir samstæðunnar samkvæmt ákvörðun aðalfundar OR árið 2005. Gjaldið er á ársgrunni, 0,82% (2021: 0,81%) á lán vegna sérleyfisstarfsemi og 0,63% (2021: 0,60%) á lán vegna samkeppnisstarfsemi. Útreikningur gjaldsins er gerður miðað við stöðu lána í lok hvers ársfjórðungs. Ábyrgðargjaldið nam samtals 491 milljónum kr. á árinu 2022 (2021: 530 milljónir kr.) og er fært á meðal vaxtagjalda.

Gangvirðisbreytingar gegnum rekstur

Við mat á gangvirði óskráðra fjáreigna og fjárskulda er beitt viðurkenndum verðmatsaðferðum sem er lýst í skýringu 38. Gangvirðisbreyting sem færð er til tekna í rekstrarreikningi vegna þessa nemur samtals 2.351 milljónum kr. á árinu 2022 (2021: tekjufærsla að fjárhæð 6.282 milljónir kr.). Gangvirðisbreytingar sem tilheyra fjáreignum og fjárskuldum sem flokkaðar eru á stigi 3 er tekjufærsla að fjárhæð 479 milljónum kr. á árinu 2022 (2021: tekjufærsla að fjárhæð 6.801 milljónir kr.).

Skýringar

11. Tekjuskattur

Félög í samstæðunni eru tekjuskattsskyld vegna starfsemi sinnar í samræmi við 2. gr. laga nr. 90/2003 um tekjuskatt fyrir utan að rekstur vatnsveitu og fráveitu er undanþeginn tekjuskatti.

Móðurfyrirtækið er í 37,6% skatthlutfalli en önnur skattskyld félög samstæðunnar hafa 20% skatthlutfall.

Tekjuskattur færður í rekstrarreikning greinist þannig:		2022		2021
Tekjuskattur til greiðslu		1.490.981		1.753.949
Breyting á frestuðum tekjuskatti		90.710		2.398.436
Gjaldfærður tekjuskattur		1.581.692		4.152.386
Virkt skatthlutfall greinist þannig:		2022		2021
Hagnaður ársins fyrir tekjuskatt		10.018.933		16.192.215
Tekjuskattur skv. skatthlutfalli móðurfyrirtækis ...	37,6%	3.767.119	37,6%	6.088.273
Áhrif skatthlutfalla dótturfélaga	(13,0%) (1.302.424) (7,1%) (1.141.887)
Óskattskyld starfsemi vatnsveitu og fráveitu	(8,0%) (805.474) (4,6%) (750.246)
Áhrif gengismunar vegna mismunandi starfrækslugjaldmiðla í samstæðunni	(0,32%) (31.858) (0,09%) (15.075)
Aðrir liðir	(0,46%) (45.670) (0,18%) (28.679)
Virkur tekjuskattur	15,8%	1.581.692	25,6%	4.152.386

Tekjuskattur færður beint á eigið fé

Frestaður skattur		2022		2021
Fellur til vegna tekna og gjalda sem færð eru beint yfir á eigið fé				
Tekjuskattsáhrif af endurmati		3.795.162		2.645.771
Frestaður tekjuskattur samtals		3.795.162		2.645.771

Skýringar

12. Varanlegir rekstrarfjármunir

2022	Framleiðslu-kerfi	Veitu-kerfi	Aðrar fasteignir	Aðrir lausa-fjármunir	Samtals
Heildarverð					
Staða í ársbyrjun	317.329.727	381.612.662	10.263.261	3.794.059	712.999.709
Viðbætur á árinu	5.598.798	12.375.382	1.965.103	619.303	20.558.586
Þýðingarmunur	11.719.890	0	0	0	11.719.890
Selt og aflagt á árinu	(864.542)	(1.660.687)	(8.175)	(198.224)	(2.731.629)
Endurmat, hækkun	21.915.947	40.001.687	0	0	61.917.634
Staða í árslok	355.699.819	432.329.044	12.220.189	4.215.137	804.464.189
Afskriftir					
Staða í ársbyrjun	140.653.075	205.804.966	781.623	2.046.786	349.286.450
Afskrifað á árinu	7.102.980	6.225.233	198.394	329.015	13.855.622
Þýðingarmunur	2.668.674	0	0	0	2.668.674
Selt og aflagt á árinu	(864.542)	(1.660.654)	(1.811)	(130.344)	(2.657.351)
Endurmat, hækkun	12.347.884	22.201.994	0	0	34.549.878
Staða í árslok	161.908.071	232.571.539	978.205	2.245.457	397.703.273
Bókfært verð					
Bókfært verð 1.1. 2022.....	176.676.652	175.807.696	9.481.638	1.747.273	363.713.260
Bókfært verð 31.12.2022.....	193.791.748	199.757.504	11.241.984	1.969.680	406.760.916
2021					
Heildarverð					
Staða í ársbyrjun	296.669.526	342.855.126	9.056.003	3.254.290	651.834.946
Viðbætur á árinu	4.453.577	11.572.904	1.330.226	642.773	17.999.480
Þýðingarmunur	3.152.458	0	0	0	3.152.458
Selt og aflagt á árinu	(89.203)	(86.597)	(122.968)	(103.003)	(401.772)
Endurmat, hækkun	13.143.369	27.271.229	0	0	40.414.598
Staða í árslok	317.329.727	381.612.662	10.263.261	3.794.059	712.999.709
Afskriftir					
Staða í ársbyrjun	125.987.170	185.814.894	718.007	1.821.647	314.341.717
Afskrifað á árinu	6.633.720	5.586.469	186.380	330.231	12.736.800
Þýðingarmunur	683.451	0	0	0	683.451
Selt og aflagt á árinu	(63.051)	(86.630)	(122.764)	(105.092)	(377.537)
Endurmat, hækkun	7.411.786	14.490.232	0	0	21.902.018
Staða í árslok	140.653.075	205.804.966	781.623	2.046.786	349.286.450
Bókfært verð					
Bókfært verð 1.1. 2021.....	170.682.357	157.040.232	8.337.996	1.432.643	337.493.228
Bókfært verð 31.12.2021.....	176.676.652	175.807.696	9.481.638	1.747.273	363.713.260

Fjárfestingar á árinu án greiðsluáhrifa námu í árslok 1.938,2 milljónum kr. (2021: 1.788,8 milljónum kr.). Breyting ársins á fjárfestingum án greiðsluáhrifa nemur 149,5 milljónum kr.

Skýringar

12. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

Endurmat

Við endurmat eru viðkomandi eignaflokkar metnir til gangvirðis. Endurmat er fært á sérstakan endurmatsreikning meðal eigin fjár að frádregnum tekjuskatti samanber skýringu 38 d. Endurmatið er unnið af sérfræðingum innan samstæðunnar.

Endurmat var síðast framkvæmt í viðkomandi kerfum samkvæmt eftirfarandi töflu:

	Dagsetning endurmats
Framleiðslukerfi:	
Heitt vatn	30.9.2022
Kalt vatn	30.9.2022
Rafmagn	31.12.2018
Dreifikerfi:	
Heitt vatn	30.9.2022
Kalt vatn	30.9.2022
Fráveita	30.9.2022
Rafmagn	30.9.2022
Gagnaflutningur	30.9.2022

Gangvirði framangreindra eigna er ákvarðað út frá afskrifuðu endurstofnverði. Það felur í sér að lagt er mat á breytingar á byggingarkostnaðarverði samskonar eigna og bæði stofnverð og uppsafnaðar afskriftir endurmetnar í samræmi við þær breytingar. Við þennan útreikning var stuðst við opinberar upplýsingar og rauntölur úr bókhaldi samstæðunnar um verðbreytingar á kostnaðarliðum og tekið tillit til áætlunar um vægi hvers kostnaðarliðar í heildarkostnaði við byggingu samskonar eigna. Kostnaðarliðir og hlutfallslegt vægi þeirra var ákvarðað af sérfræðingum samstæðunnar. Einnig er litið til niðurstöðu virðisrýrnunarprófs og endurmat ekki fært umfram vænt núvirt framtíðarsjóðstreymi af viðkomandi eignum. Veitukerfi fyrir heitt vatn, kalt vatn, fráveitu og rafmagn eru nýtt í starfsemi sem er háð sérleyfi og tekjumörk miða fyrst og fremst við breytingar á byggingarvísitölu. Tekið er tillit til þess við ákvörðun gangvirðis þessara kerfa. Endurmat flokkast undir stig 3 af gangvirði, en stigin eru nánar útskýrð í skýringu 32.

Upplýsingar um endurmetnar eignir í árslok	Framleiðslu- kerfi	Veitu- kerfi	Samtals
31.12.2022			
Endurmetið bókfært verð	193.791.748	199.757.504	393.549.253
Þar af áhrif endurmats	(63.239.182)	(76.482.941)	(139.722.124)
Bókfært verð án endurmats	130.552.566	123.274.563	253.827.129
31.12.2021			
Endurmetið bókfært verð	176.676.652	175.807.696	352.484.348
Þar af áhrif endurmats	(53.113.203)	(65.811.657)	(118.924.860)
Bókfært verð án endurmats	123.563.448	109.996.040	233.559.488

Skýringar

12. Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.

Virðisrýrnunarpróf

Virðisrýrnunarpróf voru gerð í árslok 2022 fyrir veitu- og framleiðslukerfi virkjana. Prófin voru gerð miðað við stöðu eigna í lok september 2022 til að staðfesta hvort bæði eignir í notkun og helstu eignir í byggingu standi undir væntu framtíðarsjóðstreymi. Virðisrýrnunarpróf eru framkvæmd á hvern og einn miðil fyrir framleiðslukerfi og veitukerfi sem er minnsta sjóðskapandi eining.

Endurheimtanleg fjárhæð hvers miðils var metin út frá notkunarvirði. Notkunarvirði var ákvarðað á þann hátt að núvirða áætlað framtíðarfjárstreymi miðað við áframhaldandi nýtingu miðlanna. Fjárstreymi var byggt á rekstraráætlun næstu fimm ára. Við mat á nýtingarvirði byggja stjórnendur á áætlun um framtíðar þróun starfseminnar, byggt er á bæði ytri og innri upplýsingum.

Stuðst var við eftirfarandi forsendur við mat á notkunarvirði:

	Árið 2022				Framl.kerfi virkjana
	Veitukerfi				
	Hitaveita	Rafmagn	Vatnsveita	Fráveita	
Meðalvöxtur tekna 2023-2027	2,4%	3,7%	0,6%	1,3%	2,1%
Framt.vöxtur m.t.t. verðlagsþr.	0,0%	0,0%	0,4%	0,4%	0,0%-7,8%
EBITDA meðalvöxtur 2023-2027	3,7%	6,5%	-0,2%	0,7%	1,7%
Veginn fjármagnskostnaður	5,1%	5,0%	5,0%	5,0%	3,13%-9,72%

	Árið 2021				Framl.kerfi virkjana
	Veitukerfi				
	Hitaveita	Rafmagn	Vatnsveita	Fráveita	
Meðalvöxtur tekna 2022-2026	1,9%	2,5%	1,6%	1,9%	4,1%
Framt.vöxtur m.t.t. verðlagsþr.	0,7%	0,5%	0,4%	0,3%	0,15%-0,20%
EBITDA meðalvöxtur 2022-2026	5,2%	3,7%	5,0%	4,6%	6,2%
Veginn fjármagnskostnaður	3,6%	3,7%	3,2%	3,4%	3,59%-4,35%

Ekki eru líkur á virðisrýrnun hjá Veitum né Virkjunum þar sem umframvirði er til staðar. Próf fyrir rafmagnsframleiðslu stóriðju er þó næmt fyrir breytingum á lykilforsendum. Ef ávöxtunarkrafa hækkar um 0,1 prósentustig en öðrum forsendum er haldið óbreyttum þá lækkar umframvirði rafmagnsframleiðslu um 4,2 milljarða króna. Ef að áætluð EBITDA er 1% lægri á ári út áætlunartímabilið en öðrum forsendum er haldið óbreyttum reiknast virðisrýrnun í rafmagnsframleiðslu um 2,8 milljarða króna. Í hvorugu tilfelli kemur þó til virðisrýrnunar.

Fasteignamat og vátryggingaverð

Fasteignamat þeirra eigna samstæðunnar sem metnar eru fasteignamati nam 45.610 milljónum kr. í árslok 2022 (2021: 39.603 milljónum kr.). Brunabótamat eigna samstæðunnar er 60.951 milljónir kr. á sama tíma (2021: 52.042 milljónir kr.). Meðal þessara eigna eru fasteignir sem eignfærðar eru meðal framleiðslukerfa og dreifikerfa. Vátryggingaverðmæti eigna samstæðunnar er 487.634 milljónir kr. í árslok 2022 (2021: 454.249 milljónir kr.).

Skuldbindingar

Samstæðan hefur gert innkaupa- og verksamninga vegna framkvæmda við framleiðslu- og dreifikerfi. Eftirstöðvar þessara samninga eru í árslok 4.476 milljónir kr. (2021: 5.144 milljónir kr.).

Skýringar

13. Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir greinast þannig:	Hita- réttindi	Hugbúnaður	Þróunareignir	Samtals
2022				
Heildarverð				
Staða í ársbyrjun	1.427.031	3.867.437	192.278	5.486.747
Viðbætur á árinu	0	617.118	(9.296)	607.822
Staða í árslok	1.427.031	4.484.556	182.982	6.094.569
Afskriftir				
Staða í ársbyrjun	457.768	2.055.060	7.437	2.520.265
Afskrifað á árinu	0	461.075	6.448	467.523
Staða í árslok	457.768	2.516.135	13.885	2.987.789
Bókfært verð				
Bókfært verð 1.1. 2022	969.263	1.812.377	184.841	2.966.481
Bókfært verð 31.12.2022	969.263	1.968.420	169.097	3.106.779
2021				
Heildarverð				
Staða í ársbyrjun	1.427.031	3.528.686	135.385	5.091.101
Viðbætur á árinu	0	465.668	56.894	522.562
Selt og aflagt á árinu	0 (126.916)	0 (126.916)
Staða í árslok	1.427.031	3.867.437	192.278	5.486.747
Afskriftir				
Staða í ársbyrjun	457.768	1.796.199	0	2.253.968
Afskrifað á árinu	0	385.777	7.437	393.214
Selt og aflagt á árinu	0 (126.916)	0 (126.916)
Staða í árslok	457.768	2.055.060	7.437	2.520.265
Bókfært verð				
Bókfært verð 1.1. 2021	969.263	1.732.486	135.385	2.837.134
Bókfært verð 31.12.2021	969.263	1.812.377	184.841	2.966.481

14. Leigueignir og leiguskuldir

Sjá lýsingu á reikningsskilaaðferðum í skýringu 38 t.

Samstæðan leigir fasteignir og lóðir. Þessir leigusamningar eru til mis langs tíma en yfirleitt með möguleika á endurnýjun í lok leigutímans. Sumir leigusamningar innifela viðbótar leigugreiðslur sem eru byggðar á breytingu á tilteknum vísitölum. Samstæðunni er óheimilt að gera samninga um framleigu vegna ákveðinna leigusamninga.

Samstæðan kys að færa ekki leigueignir og leiguskuldir vegna skammtímaleigusamninga og vegna leigusamninga um eignir með lágt verðgildi. Samstæðan gjaldfærir leigugreiðslur vegna þessara leigusamninga línulega á leigutíma.

Skýringar

14. Leigueignir og leiguskuldir, frh.

Leigueignir greinast þannig:

	2022	2021
Leigueignir		
Staða í ársbyrjun	2.576.177	2.590.642
Viðbætur vegna nýrra eða framlengdra samninga á árinu	258.466	101.751
Lækkun vegna uppsögn samninga á árinu og breyttra leigugreiðslna	(614.027) (33.915)
Verðbætur af leigueign	76.465	44.645
Afskriftir ársins	(116.129) (126.947)
Staða í árslok	<u>2.180.951</u>	<u>2.576.177</u>

Fjárhæðir færðar í rekstrarreikning:

Afskriftir leigueigna	116.129	126.947
-----------------------------	---------	---------

Leiguskuldir greinast þannig:

	2022	2021
Leiguskuldir		
Staða í ársbyrjun	2.655.361	2.640.913
Hækkun vegna nýrra eða framlengdra samninga á árinu	258.466	101.751
Lækkun vegna uppsögn samninga á árinu og breyttra leigugreiðslna	(614.027) (33.915)
Vaxtagjöld	62.195	76.224
Greiddar leiguskuldir á árinu	(171.467) (174.257)
Hækkun vegna vísitölubindingar leigugreiðslna	76.465	44.645
Staða í árslok	<u>2.266.994</u>	<u>2.655.361</u>

Ónúvirt greiðslufæði leiguskulda greinist þannig:

	Innan árs	Eftir 1 til 5 ár	Eftir 5 ár	Samtals
Leigugreiðslur	190.640	475.722	2.950.286	3.616.648
Vaxtagreiðslur	(62.635) (226.495) (1.060.525) (1.349.655)
Samtals	<u>128.005</u>	<u>249.227</u>	<u>1.889.761</u>	<u>2.266.994</u>

Fjárhæðir færðar í rekstrarreikning:

	2022	2021
Vaxtagjöld af leiguskuldum	62.195	76.224

Fjárhæðir færðar í sjóðstreymi vegna leigugreiðslna:

Vaxtaþáttur (settur fram í sjóðstreymisýfirliti í línu „Greiddir vextir“)	76.392	76.071
Afborgunarþáttur (settur fram í sjóðstreymisýfirliti í línu „Afborganir leiguskulda“) ...	95.075	98.186

Flestir leigusamningar samstæðunnar um fasteignir fela í sér framlengingarheimildir sem samstæðunni er heimilt að nýta allt að einu ári fyrir lok óuppséggjanlegs leigutímabils. Samstæðan leggur mat á það við upphaf leigusamnings hvort það sé talið nokkuð líklegt að hún muni nýta heimildir til framlenginga. Ef verulegar breytingar verða á aðstæðum sem eru á valdi samstæðunnar, mun hún endurmeta hvort framlengingarheimildir verði nýttar.

Skýringar

15. Eignarhlutar í hlutdeildarfélögum

	2022		2021	
	Eignarhluti	Bókfært verð	Eignarhluti	Bókfært verð
Íslensk Nýorka ehf.	28,81%	31.212	29,11%	32.758
Netorka hf.	38,41%	46.657	38,41%	44.411
Orkuskólinn REYST hf.	45,00%	3.395	45,00%	3.753
Samtals		<u>81.264</u>		<u>80.923</u>

Hlutdeild samstæðunnar í afkomu hlutdeildarfélaganna var neikvæð um 3.159 þúsund kr. á árinu 2022 (2021: neikvæð um 3.967 þúsund kr.).

16. Eignarhlutar í öðrum félögum

	Eignarhluti	2022	Eignarhluti	2021
Fastafjármunir				
Aðrir eignarhlutar í félögum		55.680		55.680
Veltufjármunir				
Landsnet hf. 1)	6,8%	5.632.000	6,8%	6.095.000
Eignarhlutar í öðrum félögum samtals		<u>5.687.680</u>		<u>6.150.680</u>

Gangvirði eignarhluta sem flokkaðir eru sem fjáreignir á gangvirði í gengum aðra heildarafkomu er ákvarðað með viðurkenndum matsaðferðum. Stuðst er við verðmat sem framkvæmt er af óháðum þriðja aðila auk mats sérfræðinga innan OR. Gangvirðislækkun Landsnets hf. nam 463 milljónum kr. á árinu 2022 (2021: hækkun um 228 milljónir kr.) og var lækkunin færð á sérstakan gangvirðisreikning meðal eigið fjár. Sjá nánar í skýringu 32.

1) Lagaákvæði um breytt eignarhald flutningsfyrirtækis raforku kom til framkvæmda 1. júlí 2022, skv. 19. gr. laga nr. 74/2021. Lögin kveða á um breytt eignarhald Landsnets með þeim hætti að það verði í beinni eigu ríkisins og/eða sveitarfélaga. Eignahlutur OR í Landsneti hf. í árslok 2022 er því færður meðal veltufjármuna. Sjá nánar í skýringu 37.

17. Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum

	2022	2021
Gangvirði innbyggðra afleiða í raforkusölusamningum í ársbyrjun	616.949	(5.956.381)
Breyting á gangvirði á árinu	<u>942.160</u>	<u>6.573.330</u>
Gangvirði innbyggðra afleiða í raforkusölusamn. í árslok, eign / (skuld)	<u>1.559.109</u>	<u>616.949</u>
Skipting innbyggðu afleiðanna er eftirfarandi:		
Langtímahluti innbyggðra afleiða, eign / (skuld)	1.448.798	(931.389)
Skammtímahluti innbyggðra afleiða eign / (skuld)	<u>110.312</u>	<u>1.548.338</u>
Innbyggðar afleiður samtals	<u>1.559.109</u>	<u>616.949</u>

Frekari umfjöllun um innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum má finna í skýringu 27 c.

Skýringar

18. Áhættuvarnarsamningar

Áhættuvarnarsamningar á gangvirði gegnum rekstrarreikning:	2022	2021
Eignir		
Áhættuvarnarsamningar, langtímahluti	78.545	73.264
Áhættuvarnarsamningar, skammtímahluti	346.984	17.036
	<u>425.530</u>	<u>90.300</u>
Skuldir		
Áhættuvarnarsamningar, langtímahluti	(40.275)	(332.279)
Áhættuvarnarsamningar, skammtímahluti	(150.384)	(1.584.188)
	<u>(190.659)</u>	<u>(1.916.467)</u>
Hrein eign (skuld) vegna áhættuvarnarsamninga	<u>234.870</u>	<u>(1.826.167)</u>

Áhættuvarnarsamningar eru metnir með núvirtu framtíðargreiðslufærði og markaðsgögn notuð við verðlagninguna.

19. Tekjuskattseign og tekjuskattsskuldbinding

Tekjuskattseign og tekjuskattsskuldbinding greinast þannig:

2022	Skatteign	Skattskuld	Samtals
Tekjuskattseign (-skuldbinding) í ársbyrjun	3.812.930	(16.929.779)	(13.116.849)
Reiknaður tekjuskattur ársins	(91.175)	(1.490.517)	(1.581.692)
Tekjuskattur til greiðslu	46.437	1.444.544	1.490.981
Tekjuskattsáhrif af endurmati	0	(3.795.162)	(3.795.162)
Aðrar breytingar	(8.962)	(276.451)	(285.412)
Tekjuskattseign (-skuldbinding) í árslok	<u>3.759.230</u>	<u>(21.047.364)</u>	<u>(17.288.134)</u>
2021			
Tekjuskattseign (-skuldbinding) í ársbyrjun	6.675.003	(14.662.897)	(7.987.895)
Reiknaður tekjuskattur ársins	(2.888.687)	(1.263.699)	(4.152.386)
Tekjuskattur til greiðslu	26.614	1.727.336	1.753.949
Tekjuskattsáhrif af endurmati	0	(2.645.771)	(2.645.771)
Aðrar breytingar	0	(84.747)	(84.747)
Tekjuskattseign (-skuldbinding) í árslok	<u>3.812.930</u>	<u>(16.929.779)</u>	<u>(13.116.849)</u>

Tekjuskattseign og tekjuskattsskuldbinding greinast þannig á einstaka liði efnahagsreikningsins:

	31.12.2022		31.12.2021	
	Skatteign	Skattskuld	Skatteign	Skattskuld
Varanlegir rekstrarfjármunir	897.394	(20.753.226)	840.820	(17.344.151)
Innbyggðar afleiður	(586.225)	0	(231.973)	0
Aðrir liðir	(214.403)	(307.401)	635.223	414.372
Áhrif af yfirfæranlegu skattalegu tapi	3.662.464	13.262	2.568.859	0
Tekjuskattseign (-skuldbinding) í árslok	<u>3.759.231</u>	<u>(21.047.364)</u>	<u>3.812.930</u>	<u>(16.929.779)</u>

Skýringar

19. Tekjuskattseign og tekjuskattsskuldbinding, frh.

Yfirfæranlegt skattalegt tap

Samkvæmt gildandi skattalöggjöf er yfirfæranlegt skattalegt tap nýtanlegt á móti skattskyldum hagnaði í 10 ár frá því það myndast. Yfirfæranlegt skattalegt tap í árslok er nýtanlegt sem hér segir:

	2022	2021
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2018, nýtanlegt til ársins 2028	41.429	41.429
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2019, nýtanlegt til ársins 2029	2.059.754	2.059.754
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2020, nýtanlegt til ársins 2030	2.398.725	2.398.725
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2021, nýtanlegt til ársins 2031	2.332.165	2.332.165
Yfirfæranlegt skattalegt tap ársins 2022, nýtanlegt til ársins 2032	3.099.628	-
Yfirfæranlegt skattalegt tap í árslok	9.931.701	6.832.073

Stjórnendur hafa lagt mat á nýtingu yfirfæranlegs skattalegs taps og gert áætlanir um skattskyldan hagnað næstu ár. Tekjuskattseign vegna yfirfæranlegs taps er færð upp að því marki sem talið er að það nýtist.

20. Birgðir

	2022	2021
Efnisbirgðir	1.881.036	1.337.505
Verk í vinnslu	416.817	0
	2.297.853	1.337.505

Efnisbirgðir samanstanda af efni til viðhalds framleiðslu- og dreifikerfa samstæðunnar. Hluti birgða er skilgreindur sem öryggisbirgðir, þ.e. þær birgðir sem verða að vera til staðar til að bregðast við bilunum eða viðhaldi jafnvel þó veltuhraði þeirra sé lítil. Verðmæti birgða er yfirfarið reglulega. Birgðir til endurnýjunar og nýbygginga eru eignfærðar meðal varanlegra rekstrarfjármuna sem hluti af kostnaði við eignir í byggingu.

Verk í vinnslu eru verkefni á svæðum sem eru í uppbyggingu og ætluð eru til endursölu.

21. Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur

Viðskiptakröfur greinast þannig í árslok:	2022	2021
Viðskiptakröfur, stórnotendur	1.151.734	1.159.284
Viðskiptakröfur, smásala	5.344.289	4.613.079
Viðskiptakröfur, samtals	6.496.023	5.772.363
Óbein niðurfærsla vegna krafna sem kunna að tapast	(135.622)	(147.214)
	6.360.401	5.625.149
Aðrar skammtímakröfur greinast þannig í árslok:		
Fjármagnstekjuskattur	222.055	166.192
Áfallnar vaxtatekjur	6.053	3.509
Kröfur á starfsmenn	3.186	2.676
Aðrar kröfur	461.578	502.025
	692.873	674.401

Skýringar

22. Eigið fé

Eiginfjárlutfall samstæðunnar í árslok var 54,7% (2021: 51,6%). Ávöxtun eiginfjár var jákvæð um 3,7% á árinu 2022 (2021: jákvæð um 6,2%).

Endurmatsreikningur varanlegra rekstrarfjármuna

Endurmatsreikningur samstæðunnar samanstendur af endurmatshækkunum rekstrarfjármuna að teknu tilliti til tekjuskatts. Afskriftir af endurmetna verðinu eru færðar í rekstrarreikning og millifærðar á sama tíma af endurmatsreikningi á óráðstafað eigið fé.

Þýðingarmunur

Á þýðingarmun er færður allur gengismunur sem verður til vegna umreiknings reikningsskila starfsemi með annan starfsrækslugjaldmiðil en íslenskar krónur.

Gangvirðisreikningur

Gangvirðisreikningur samanstendur af breytingum á mati á fjáreignum sem flokkaðar eru á gangvirði í gegnum heildarafkomu, að teknu tilliti til tekjuskatts.

Bundinn hlutdeildarreikningur

Samkvæmt lögum nr. 3/2006 ber félögum að færa hlutdeild í afkomu dóttur- eða hlutdeildarféлага, sem færð er í rekstrarreikning og er umfram móttekinn arð eða þann arð sem ákveðið hefur verið að úthluta, á bundinn hlutdeildarreikning meðal eigin fjár.

Bundið eigið fé vegna þróunar

Samkvæmt lögum nr. 3/2006 ber félögum sem eignfæra þróunarkostnað að færa sömu fjárhæð af óráðstöfuðu eigin fé á sérstakan lið meðal eigin fjár sem óheimilt er að úthluta arði af.

Óráðstafað eigið fé

Á árinu 2022 var greiddur arður til eigenda að fjárhæð 4.000 milljónir kr. (2021: greiddur arður að fjárhæð 4.000 milljónir kr.).

23. Vaxtaberandi skuldir

Vaxtaberandi skuldir samstæðunnar eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði. Frekari upplýsingar um vaxtaáhættu og gjaldeyrisáhættu eru veittar í skýringu 27. Vaxtaberandi skuldir greinast með eftirfarandi hætti:

Langtímaskuldir	31.12.2022	31.12.2021
Skuldir við lánastofnanir	74.208.461	77.649.505
Skuldabréfaútgáfa	96.597.733	87.397.686
	170.806.194	165.047.192
Næsta árs afborganir langtímaskulda	(19.805.390)	(15.187.655)
	151.000.804	149.859.537

Skilmálar vaxtaberandi skulda

Lokagjalddagi	31.12.2022		31.12.2021		
	Meðalvextir í árslok	Eftirstöðvar	Meðalvextir í árslok	Eftirstöðvar	
Skuldir í erlendum gjaldmiðlum:					
Skuldir í CHF	5.10.2027	0,20%	6.432.675	0,00%	7.166.297
Skuldir í EUR	19.12.2027	2,59%	16.307.554	0,80%	17.390.754
Skuldir í USD	26.11.2035	5,21%	37.372.874	2,03%	34.665.932
Skuldir í JPY	5.10.2027	0,04%	1.733.353	0,02%	2.187.201
Skuldir í GBP	26.2.2024	4,12%	782.265	1,11%	1.207.197
Skuldir í SEK	5.10.2027	1,98%	1.632.162	0,02%	2.069.306
			64.260.884		64.686.686
Skuldir í íslenskum krónum:					
Verðtryggðar	18.2.2055	2,62%	87.705.830	2,62%	81.376.580
Óverðtryggðar	18.2.2042	6,41%	18.839.481	4,06%	18.983.926
			106.545.311		100.360.506
Vaxtaberandi skuldir samtals			170.806.194		165.047.192

Skýringar

23. Vaxtaberandi skuldir, frh.

Afborganir vaxtaberandi lána greinast þannig næstu ár:

31.12.2022

Árið 2023.....	19.805.390
Árið 2024.....	15.598.029
Árið 2025.....	19.068.623
Árið 2026.....	16.480.001
Árið 2027.....	11.209.707
Síðar	88.644.444
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborgun	170.806.194

31.12.2021

Árið 2022.....	15.187.655
Árið 2023.....	19.196.497
Árið 2024.....	15.082.367
Árið 2025.....	15.967.229
Árið 2026.....	14.038.102
Síðar	85.575.342
Langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborgun.....	165.047.192

Breyting vaxtaberandi skulda á árinu greinist þannig:

	2022	2021
Hreyfingar með greiðsluáhrif		
Vaxtaberandi skuldir 1. janúar	165.047.192	171.700.453
Ný lántaka	11.137.877	14.283.912
Afborganir	(16.477.427)	(24.183.955)
Hreyfingar án greiðsluáhrifa		
Gengismunur	3.458.236	(678.424)
Verðbætur	7.640.317	3.925.206
Vaxtaberandi skuldir 31. desember	170.806.194	165.047.192

Ábyrgðir og veðsetningar

Orkuveitu Reykjavíkur er heimilt að stofna til fjárhagslegra skuldbindinga til þarfa fyrirtækisins og gangast í ábyrgð fyrir greiðslum í sama skyni. Fjárhagslegar skuldbindingar sem njóta skulu ábyrgðar eigenda eru háðar samþykki þeirra. Sé ábyrgð á fjárhagslegum skuldbindingum samþykkt af eigendum skal innbyrðis skipting ábyrgðar vera í réttu hlutfalli við eignarhluta hans í fyrirtækinu. Ábyrgð eigenda nær ekki til annarra skuldbindinga fyrirtækisins og getur hún ekki numið hærra hlutfalli en 80% af fjárþörf verkefnis sem veitt er eigendaábyrgð. Ábyrgðir eigenda á fjárhagslegum skuldbindingum sem stofnað var til fyrir gildistöku laga nr. 144/2010, halda gildi sínu eins og til þeirra var stofnað þar til þær eru að fullu efndar. Á uppgjördegi voru eigendur í hlutfallslegri ábyrgð fyrir 38,3% af vaxtaberandi skuldum samstæðunnar. Samstæðan hefur ekki veðsett eignir sínar til tryggingar á skuldum.

Fjárhagsskilyrði lánasamninga

Lán að fjárhæð 115.138 milljónir kr. eru með tilteknum fjárhagsskilyrðum sem snúa að hlutföllum endurgreiðslutíma lána miðað við EBITDA og vaxta sem hlutfall af EBITDA (31.12.2021: 102.279 milljónir kr.). Einnig er horft til þess að markmið áætlana séu innan ákveðinna vikmarka. Stjórnendur fara reglulega yfir fjárhagsskilyrðin og er mat stjórnenda að ekki sé hætt á að þau falli. Í lok árs 2022 stóðst samstæðan öll fjárhagsskilyrði lánasamninga.

Skýringar

24. Lífeyrisskuldbinding

Lífeyrisskuldbinding kemur til vegna réttinda núverandi og fyrrverandi starfsmanna samstæðunnar í réttindatengdum lífeyriskerfum.

Í árslok var áfallin lífeyrisskuldbinding samstæðunnar metin um 705,5 milljónir kr., núvirt miðað við 2% vexti, að teknu tilliti til hlutdeildar í hreinni eign lífeyrissjóðsins (2021: 665,9 milljónir kr.). Samstæðan uppfærir lífeyrisskuldbindinguna samkvæmt mati tryggingastærðfræðings þegar það liggur fyrir ár hvert. Forsendur um lífslíkur eru í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Áætluð hækkun skuldbindingarinnar á árinu byggir á almennri hækkun launa að teknu tilliti til vaxta. Sá hluti skuldbindingarinnar sem áætlaður er til greiðslu á árinu 2023 er færður meðal skammtímaskulda.

	2022	2021
Lífeyrisskuldbinding í ársbyrjun	665.879	692.027
Framlag vegna lífeyrisgreiðslna á árinu	(37.213)	(35.315)
Hækkun á lífeyrisskuldbindingu á árinu	76.794	9.167
Lífeyrisskuldbinding í árslok	705.460	665.879
Langtímahluti lífeyrisskuldbindingar	668.460	630.879
Skammtímahluti lífeyrisskuldbindingar	37.000	35.000
Lífeyrisskuldbinding í árslok	705.460	665.879

25. Aðrar skammtímaskuldir

Aðrar skammtímaskuldir greinast þannig í árslok:

	2022	2021
Ógreidd opinber gjöld	696.321	670.554
Ógreidd laun og launatengdir liðir	1.785.455	1.711.810
Áfallin vaxtagjöld	1.088.810	790.891
Næsta árs greiðslur vegna lífeyrisskuldbindingar	37.000	35.000
Gjaldfallnir afleiðusamningar (dómsmál)	0	3.335.937
Aðrar skuldir	85.872	154.226
Aðrar skammtímaskuldir samtals	3.693.458	6.698.418

Skýringar

26. Áhættustýring og fjármálagerningar

Starfsemi OR einkennist af varfærni í samræmi við skyldur fyrirtækis í eigu sveitarfélaga, sem opinberra aðila skv. lögum um Orkuveitu Reykjavíkur og önnur lög, reglur og viðmið um skyldur og góða stjórnarhætti.

Meginmarkmið áhættustefnu er að tryggja að OR geti sinnt grunnhlutverki sínu á öruggan og hagkvæman máta með lágmarksáhættu. Þetta gerir OR með því að:

- draga úr sveiflum í afkomu samstæðunnar á hverjum tíma með tilliti til undirliggjandi áhættu í rekstrinum og að áhættuþættir séu ávallt innan skilgreindra marka sem stjórnin setur og er skráð í áhættuhandbók,
- tryggja að OR hafi nægt fé til að standa undir uppbyggingu á þjónustu og reglulegri starfsemi,
- greina, meta og stýra áhættum í rekstri með hliðsjón af starfsemi, stefnum OR og skilgreindum mörkum.

Áhættuvilji miðast við að:

- fjárhagsleg staða OR sé traust,
- eignir séu vel varðveittar,
- staðinn sé vörður um orðspor,
- starfað sé í samræmi við lög og ytri sem innri reglur,
- sviksemi sé ekki liðin,
- öryggi og heilsa starfsmanna og notenda þjónustunnar sé tryggð,
- ábyrga nýtingu auðlinda,
- upplýsingar séu öruggar, aðgengilegar og tiltækar og
- umhverfissjónarmið séu höfð að leiðarljósi í starfseminni.

Áhættuvilji er skilgreindur enn frekar í sértækum stefnum og reglum OR.

Áhættur greinast í:

- Markaðsáhættu, sem fjallað er um í skýringu 27
- Lausafjáraáhættu, sem fjallað er um í skýringu 28
- Mótaðilaáhættu, sem fjallað er um í skýringu 29
- Rekstraráhættu, sem fjallað er um í skýringu 30
- Verkefna- og fjárfestingaráhættu, sem fjallað er um í skýringu 31

27. Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á því að breytingar á markaðsverði erlendra gjaldmiðla, álverðs, vaxta og annarra verðbreytinga hafi áhrif á afkomu samstæðunnar eða virði fjármálagerninga. Miðað við núverandi efnahagsreikning er markaðsáhætta Orkuveitu Reykjavíkur einkum rakin til breytinga á vöxtum, gjaldmiðlum, verðbólgu og álverðs en áhætta vegna markaðsverðbréfa, s.s. hluta- og skuldabréfa er minni. Áhættan sem vegur mest hjá samstæðunni er því þrenns konar:

- a. Gjaldeyrisáhætta vegna eigna og skulda í efnahagsreikningi og sjóðstreymis í erlendri mynt
- b. Vaxtaáhætta vegna lána og samninga samstæðunnar í greiðslufleði og gangvirðis fjármálagerninga
- c. Álverðsáhætta vegna álverðstengdra raforkusamninga

Skýringar

27. Markaðsáhætta, frh.

a. Gjaldeyrissáhætta

Gjaldeyrissáhætta er hættan á því að breytingar í gengi gjaldmiðla hafi neikvæð áhrif á afkomu samstæðunnar. Gjaldeyrissáhætta er mæld sem mismunur milli eigna og skulda í hverri mynt þar sem tillit er tekið til allra eigna og skulda, framvirkra samninga og annarra afleiða. Áhættustýringu er heimilt að nota framvirka samninga og gjaldmiðlaskiptasamninga til að draga úr áhættu vegna gengisbreytinga. Samþykkt hafa verið mörk um lágmarks/hámarks gjaldeyrismisvægi í sjóðstreymi til næstu 5 fjárhagsára.

Samstæðan býr við gengisáhættu vegna sölusamninga, innkaupa og langtímalána í mismunandi gjaldmiðlum. Þeir gjaldmiðlar sem einkum skapa gengisáhættu eru bandarískur dollari (USD), evra (EUR) og svissnenskur franki (CHF).

Af vaxtaberandi lánnum samstæðunnar eru um 38% í erlendum gjaldmiðlum. Samstæðan hefur gert langtíma sölusamninga á raforku í erlendum gjaldmiðlum. Væntar tekjur vegna umfangsmestu sölusamninga í erlendum gjaldeyri námu á uppgjörstegi um 68.897 milljónum kr. (2021: 69.130 milljónir kr.) Sú fjárhæð er byggð á framvirku verði á áli á LME (London Metal Exchange), gengi USD og langtíma væntingum um verðþróun samkvæmt mati CRU, óháðum matsaðila, eins og það liggur fyrir á uppgjörstegi. Til viðbótar ofangreindu hafa verið gerðir aðrir smærri og umfangsminni sölusamningar í erlendum gjaldeyri.

Gengi helstu gjaldmiðla á árinu:	2022	2021	31.12.2022	31.12.2021
	Meðalgengi		Árslökagengi	
CHF	141,828	138,974	153,850	142,830
EUR	142,329	150,189	151,500	147,600
USD	135,464	127,047	142,040	130,380
JPY	1,033	1,157	1,077	1,133
GBP	166,901	174,707	170,810	175,730
SEK	13,387	14,807	13,622	14,392
CAD	103,953	101,304	104,920	102,420
Þröng viðskiptavog Sí	190,262	196,103	199,831	195,602

Skýringar

27. Markaðsáhætta, frh.

a. Gjaldeyrishætta, frh.

Gjaldeyrishætta í efnahag

Gjaldeyrishætta samstæðunnar er eftirfarandi:

31.12.2022	CHF	EUR	USD	JPY	SEK	ISK	Aðrar myntir	Samtals
Vaxtaberandi skuldir	(6.432.675)	(16.307.554)	(37.372.874)	(1.733.353)	(1.632.162)	(782.265)	(64.260.884)	
Viðskiptakröfur/(skuldir)		(107.770)	916.007		(3.955)	(144.408)	(19.470)	640.404
Handbært fé	10.502	383.115	2.432.032	112	603	2.177	152	2.828.693
Innbyggðar afleiður			1.559.109					1.559.109
Áhættuvarnarsamningar			234.869					234.869
Kröfur/(skuldir) innan samstæðu*		(4.365.683)			(1.476.624)		(5.842.307)	
Langtímalán til tengdra aðila*			45.711.616					45.711.616
Samtals áhætta yfir rekstur	(6.422.173)	(16.032.209)	9.115.076	(1.733.241)	(1.635.514)	(1.618.855)	(801.583)	(19.128.499)
Eigið fé dótturfélaga með erl. starfr.gjm.**		7.538	67.154.748					67.162.286
Eignarhlutir í öðrum félögum			5.632.000					5.632.000
Samtals áhætta yfir rekstur og eigið fé	(6.422.173)	(16.024.671)	81.901.824	(1.733.241)	(1.635.514)	(1.618.855)	(801.583)	53.665.788

(*) Starfrækslugjaldmiðill ON Power ohf. er USD og færast gengismunur yfir hagnað/(tap) af eignum og skuldum félagsins í ISK. Jafnframt færast gengismunur í móðurfélagi vegna erlendra eigna og skulda móðurfélagsins gagnvart dótturfélagi þess, ON Power ohf.

(**) Þýðingarmunur yfir eigið fé samstæðunnar reiknast vegna þýðingar á eigin fé dótturfélaga með erlendan starfrækslugjaldmiðil.

Skýringar

27. Markaðsáhætta, frh.

a. Gjaldeyrísáhætta, frh.

Gjaldeyrísáhætta í efnahag, frh.

31.12.2021	CHF	EUR	USD	JPY	SEK	ISK	Aðrar myntir	Samtals
Vaxtaberandi skuldir	(7.166.297)	(17.390.754)	(34.665.932)	(2.187.201)	(2.069.306)	(1.207.197)	(64.686.686)	
Viðskiptakröfur/(skuldir)		(167.991)	914.978		(401)	(30.995)	(4.515)	711.075
Handbært fé	2.320	133.458	1.809.111	1.058	1.171	2.754	51.655	2.001.527
Innbyggðar afleiður			616.949					616.949
Áhættuvarnarsamningar		(1.826.166)					(1.826.166)	
Kröfur/(skuldir) innan samstæðu*		(4.463.001)			(1.148.899)		(5.611.900)	
Langtímalán til tengdra aðila*			44.459.387					44.459.387
Samtals áhætta yfir rekstur	(7.163.977)	(17.425.288)	6.845.327	(2.186.143)	(2.068.536)	(1.177.141)	(1.160.056)	(24.335.813)
Eigið fé dótturfélaga með erl. starfr.gjm.**			58.241.335					58.241.335
Eignarhlutir í öðrum félögum			6.095.000					6.095.000
Samtals áhætta yfir rekstur og eigið fé	(7.163.977)	(17.425.288)	71.181.662	(2.186.143)	(2.068.536)	(1.177.141)	(1.160.056)	40.000.521

(*) Starfrækslugjaldmiðill ON Power ohf. er USD og færast gengismunur yfir hagnað/(tap) af eignum og skuldum félagsins í ISK. Jafnframt færast gengismunur í móðurfélagi vegna erlendra eigna og skulda móðurfélagsins gagnvart dótturfélagi þess, ON Power ohf.

(**) Þýðingarmunur yfir eigið fé samstæðunnar reiknast vegna þýðingar á eigin fé dótturfélaga með erlendan starfrækslugjaldmiðil.

Næmnigreining

Styrking á gengi íslensku krónunnar um 10% gagnvart neðangreindum gjaldmiðlum hefði breytt hagnaði (tapi) og eigin fé um eftirfarandi fjárhæðir fyrir tekjuskatt. Veiking íslensku krónunnar um 10% gagnvart neðangreindum gjaldmiðlum hefði sömu áhrif en í gagnstæða átt. Greiningin byggir á því að allar breytur, sérstaklega vextir og álverð, haldist óbreyttar.

	CHF	EUR	USD	JPY	SEK	ISK	Aðrar myntir	Samtals
Hagnaður eða (tap)								
Árið 2022	642.217	1.603.221	(911.508)	173.324	163.551	161.885	80.158	1.912.850
Árið 2021	716.398	1.742.529	(684.533)	218.614	206.854	117.714	116.006	2.433.581
Eigið fé								
Árið 2022	642.217	1.602.467	(8.190.182)	173.324	163.551	161.885	80.158	(5.366.579)
Árið 2021	716.398	1.742.529	(7.118.166)	218.614	206.854	117.714	116.006	(4.000.052)

Skýringar

27. Markaðsáhætta, frh.

b. Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta, er áhættan á því að breytingar á vöxtum hafi neikvæð áhrif á afkomu samstæðunnar. Samstæðan býr við vaxtaáhættu vegna vaxtaberandi eigna og skulda og fjármálagerninga á gangvirði. Skuldir bera bæði fasta og breytilega vexti og er meirihluti þeirra með fasta vexti. Fylgst er sérstaklega með að vaxtaáhætta sé innan skilgreindra marka og eru heimildir til staðar til að stýra vaxtaáhættu með áhættuvarnarsamningum innan skilgreindra marka um lágmarks/hámarks fastvaxtahlutfall í sjóðstreymi til næstu 5 fjárhagsára. Á árinu 2023 hafa 81% af gjalddögum vaxtaberandi skulda, að teknu tilliti til áhættuvarnasamninga, verið festir.

Vaxtaberandi fjáreignir og fjárskuldir samstæðunnar greinast þannig:

Fjármálagerningar með fasta vexti	31.12.2022	31.12.2021
Fjárskuldir	(109.144.384)	(99.241.377)
Fjármálagerningar með breytilega vexti		
Fjárskuldir	(61.661.810)	(65.805.815)
Fjármálagerningar á gangvirði		
Markaðsverðbréf	11.070.605	14.657.369
Áhættuvarnarsamningar	234.870	(1.826.167)
	<u>11.305.475</u>	<u>12.831.203</u>

Í eftirfarandi töflu er að finna reiknuð áhrif af breytingum vaxta á sjóðstreymi til eins árs og fjármálagerninga færða á gangvirði í gegnum rekstur og sjóðstreymi að teknu tilliti til tekjuskatts. Greiningin var unnin með sama hætti árið 2021.

Næmigreining vaxta

	Næmi sjóðstreymis		Næmi gangvirðis	
	100 punkta hækkun	100 punkta lækkun	100 punkta hækkun	100 punkta lækkun
31.12.2022				
Innbyggðar afleiður	0	0	47.097	(43.987)
Eignarhlutir í félögum	0	0	(641.271)	723.013
Áhættuvarnarsamningar	0	0	(603)	(605)
Vaxtaberandi skuldir	(189.395)	189.395	0	0
	<u>(189.395)</u>	<u>189.395</u>	<u>(594.778)</u>	<u>678.421</u>

	100 punkta		100 punkta	
	hækkun	lækkun	hækkun	lækkun
31.12.2021				
Innbyggðar afleiður	0	0	50.306	(54.110)
Eignarhlutir í félögum	0	0	(1.625.771)	3.246.739
Áhættuvarnarsamningar	41.117	(41.117)	25.646	(51.718)
Vaxtaberandi skuldir	(220.795)	220.795	0	0
	<u>(179.678)</u>	<u>179.678</u>	<u>(1.549.819)</u>	<u>3.140.910</u>

Skýringar

27. Markaðsáhætta, frh.

c. Álverðsáhætta

Álverðsáhætta er áhætta á því að breyting á álverði hafi neikvæð áhrif á afkomu samstæðunnar.

Samstæðan hefur gert raforkusölusamninga í dollurum sem tengdir eru við þróun heimsmarkaðsverðs á áli. Tekjur af raforkusölusamningum sem tengdir eru álverði námu 16,9% af heildartekjum samstæðunnar á árinu 2022 (2021: 16,1%).

Til að draga úr álverðsáhættu hefur Orkuveita Reykjavíkur gert afleiðusamninga til að draga úr sveiflum álverðstengdra tekna. Áhættustýring hefur heimild til að verja álverðsáhættu og samþykkt hafa verið lágmarks/hámarks varnarhlutföll til næstu 5 fjárhagsára. Á uppgjörssdegi námu varnir 69% af áætlaðri álverðstengdri sölu næstu 12 mánaða (31.12.2021: 89%).

Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum

Raforkusölusamningar tengdir álverði fela í sér innbyggðar afleiður, þar sem tekjur af þeim eru háðar breytingum á heimsmarkaðsverði á áli í framtíðinni. Í samræmi við ákvæði alþjóðlegra reikningsskilastaðla um fjármálagerninga hefur gangvirði innbyggðra afleiða vegna Grundartanga og að hluta til vegna Helguvíkur verið metið og fært í reikningsskilin.

Þar sem markaðsverð á innbyggðum afleiðum liggur ekki fyrir hefur verið lagt mat á gangvirði þeirra með viðurkenndum matsaðferðum. Ákvarðað hefur verið vænt núvirt greiðsluflæði samninga á uppgjörssdegi miðað við framvirkt verð á áli á LME (London Metal Exchange) og langtíma væntinga um verðþróun á áli. Langtíma væntingar eru byggðar á mati CRU, óháðs matsaðila, eins og það liggur fyrir á uppgjörssdegi. Frá núvirtu greiðsluflæði á uppgjörssdegi hefur verið dregið vænt núvirt greiðsluflæði samninga á uppgjörssdegi miðað við forsendur um álverð sem lágu til grundvallar á upphafsdegi samninga. Mismunurinn er gangvirði afleiðunnar. Gengið er út frá því að afleiðan hafi ekkert virði á upphafsdegi samnings.

Innbyggðar afleiður raforkusölusamninga sem færðar eru í reikningsskilin eru færðar til eigna og skulda í efnahagsreikningi á gangvirði á uppgjörssdegi og gangvirðisbreyting uppgjörstímabilsins er færð í rekstrarreikning meðal tekna og gjalda af fjáreignum og fjárskuldum.

Skýringar

27. Markaðsáhætta, frh.

c. Álverðsáhætta, frh.

Í eftirfarandi töflu er að finna reiknuð áhrif af breytingum álverðs á fjármálagerninga færða á gangvirði að teknu tilliti til tekjuskatts.

Næmnigreining álverðs

31.12.2022	Næmni gangvirðis	
	10% lækkun	10% hækkun
Innbyggðar afleiður	(3.580.885)	3.580.885
Álvarnir	582.767 (582.767)
Samtals	(2.998.117)	2.998.117

31.12.2021	Næmni gangvirðis	
	10% lækkun	10% hækkun
Innbyggðar afleiður	(3.827.863)	3.827.863
Álvarnir	983.022 (1.058.701)
Samtals	(2.844.840)	2.769.162

d. Önnur markaðsáhætta

Önnur markaðsáhætta, s.s. vaxtaálagsáhætta og hlutabréfaáhætta er takmörkuð, þar sem fjárfestingar í skuldabréfum og eignarhlutum er óverulegur hluti af starfsemi samstæðunnar að lausafjárstýringu undanskilinni. Virði þeirra fjáreigna sem bundnar eru í sjóðum eða í eignastýringu er háð breytingum á markaði t.a.m. vegna verðbreytinga á skuldabréfa- og hlutafjármarkaði. Sjá nánar í skýringu 28 um lausafjánhættu.

28. Lausafjánhætta

Lausafjánhætta er hættan á því að samstæðan geti ekki staðið við fjárhagslegar skuldbindingar sínar. Markmið samstæðunnar er að stýra lausafé þannig að tryggt sé að það hafi alltaf nægt laust fé til að mæta skuldbindingum sínum.

OR átti í lok ársins 6.651 milljónir kr. handbært fé auk markaðsverðbréfa að fjárhæð 11.071 milljónir kr. Sjóðstaða OR var því alls 17.721 milljónir kr. í árslok 2022. Á sama tíma átti OR einnig ónýttar lánsheimildir og opnar lánalínur að fjárhæð 9.100 milljónir kr. Samtals átti OR þannig 26.821 milljónir kr. tryggt lausafé í árslok 2022. Samsvarandi fjárhæð í lok árs 2021 nam 34.606 milljónir kr.

Skýringar

28. Lausafjárahætta frh.

Samningsbundnar greiðslur vegna fjármálagerninga, þar með taldar væntanlegar vaxtagreiðslur, greinast þannig:

31.12.2022

	Bókfært verð	Samnings- bundið sjóðsflæði	Innan árs	Eftir 1-2 ár	Eftir 2-5 ár	Eftir meira en 5 ár
Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður						
Viðskiptakröfur	6.360.401	6.360.401	6.360.401	0	0	0
Aðrar kröfur	692.873	692.873	692.873	0	0	0
Markaðsverðbréf ..	11.070.605	11.070.605	11.070.605	0	0	0
Handbært fé	6.650.749	6.650.749	6.650.749	0	0	0
Vaxtaberandi						
skuldir	(170.806.194)	(213.536.972)	(25.484.696)	(20.628.843)	(57.241.559)	(110.181.873)
Viðskiptaskuldir ...	(3.673.238)	(3.673.238)	(3.673.238)	0	0	0
Aðrar skuldir	(3.693.458)	(3.693.458)	(3.693.458)	0	0	0
	(153.398.262)	(196.129.040)	(8.076.764)	(20.628.843)	(57.241.559)	(110.181.873)

Fjármálagerningar sem eru afleiður, nettó fjáreignir og fjárskuldir

Innb. afleiður í raf- orkusölusamn. ...	1.559.109	68.896.568	9.604.769	10.027.842	26.927.060	22.336.898
Áhættuvarnar- samningar	234.870	302.012	283.519	55.168	(36.675)	0
	1.793.979	69.198.581	9.888.288	10.083.011	26.890.385	22.336.898

31.12.2021

Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður

Viðskiptakröfur	5.625.149	5.625.149	5.625.149	0	0	0
Aðrar kröfur	674.401	674.401	674.401	0	0	0
Markaðsverðbréf ..	14.657.369	14.657.369	14.657.369	0	0	0
Handbært fé	10.319.874	10.319.874	10.319.874	0	0	0
Vaxtaberandi						
skuldir	(165.047.192)	(200.378.478)	(18.625.353)	(22.318.196)	(53.368.080)	(106.066.850)
Viðskiptaskuldir ...	(3.522.684)	(3.522.684)	(3.522.684)	0	0	0
Aðrar skuldir	(6.698.418)	(6.698.418)	(6.698.418)	0	0	0
	(143.991.500)	(179.322.787)	2.430.339	(22.318.196)	(53.368.080)	(106.066.850)

Fjármálagerningar sem eru afleiður, nettó fjáreignir og fjárskuldir

Innb. afleiður í raf- orkusölusamn. ...	616.949	69.130.064	10.143.657	9.607.663	25.259.708	24.119.036
Áhættuvarnar- samningar	(1.826.167)	(3.008.122)	(2.653.618)	(437.654)	83.150	0
	(1.209.217)	66.121.941	7.490.038	9.170.009	25.342.859	24.119.036

Komi til endurfjármögnunar langtímalána til lengingar lánstíma má gera ráð fyrir að dreifing greiðsluflæðis verði önnur en að ofan greinir.

Skýringar

29. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi samstæðunnar ef viðskiptamaður eða mótaðili í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar. Mótaðilaáhætta samstæðunnar er einkum vegna raforkusölusamninga til iðnaðar og afleiðusamninga sem eru gerðir í áhættuvarnarskyni. Einnig er til staðar mótaðilaáhætta vegna smásölu, en tap vegna vangoldinna krafna er óverulegt og hefur takmörkuð áhrif á afkomu samstæðunnar. Beitt er heimild í IFRS 15 til þess að líta framhjá fjármögnunarpætti krafna sem búist er við að innheimtist á innan við ári.

Við gerð samninga er reynt að tryggja eftir fremsta megni að mótaðilinn sé traustur og uppgjör stærri mótaðila eru skoðuð reglulega sem og lánshæfismat þeirra.

Mesta mögulega tap samstæðunnar vegna fjáreigna er bókfært verð þeirra, sem greinist þannig:

	31.12.2022	31.12.2021
Viðskiptakröfur	6.360.401	5.625.149
Aðrar skammtímakröfur	692.873	674.401
Áhættuvarnarsamningar	425.530	90.300
Markaðsverðbréf	11.070.605	14.657.369
Handbært fé	6.650.749	10.319.874
Samtals	25.200.158	31.367.093

Fjáreignir samkvæmt sundurliðun hér að ofan eru flokkaðar á afskrifuðu kostnaðarverði eða á gangvirði í gegnum rekstrarreikning. Flokkun þeirra má sjá í skýringu 33.

Mesta mögulega tap vegna viðskiptakrafna á reikningsskiladegi eftir viðskiptavinum:

Viðskiptakröfur, stórnotendur	1.151.734	1.159.284
Viðskiptakröfur, smásala	5.208.667	4.465.865
Samtals	6.360.401	5.625.149

Aldursgreining og niðurfærsla viðskiptakrafna

Árið 2022	Nafnverð	Niðurfærsla	Bókfært verð
Ógjaldfallnar kröfur	5.644.350	66.215	5.578.134
Gjaldfallnar kröfur, 1 til 30 dagar	359.302	4.626	354.676
Gjaldfallnar kröfur, 31 til 90 dagar	349.291	8.675	340.615
Gjaldfallnar kröfur, eldri en 91 dagar	143.080	56.105	86.975
Samtals	6.496.023	135.622	6.360.401

Árið 2021	Nafnverð	Niðurfærsla	Bókfært verð
Ógjaldfallnar kröfur	5.378.359	75.128	5.303.232
Gjaldfallnar kröfur, 1 til 30 dagar	271.988	9.847	262.140
Gjaldfallnar kröfur, 31 til 90 dagar	38.721	3.267	35.453
Gjaldfallnar kröfur, eldri en 91 dagar	83.295	58.972	24.324
Samtals	5.772.363	147.214	5.625.149

Skýringar

29. Mótaðilaáhætta, frh.

Breyting á niðurfærslu viðskiptakrafna innan ársins greinist þannig:

	2022	2021
Staða 1.1.	147.214	155.258
Afskrifað á árinu	11.503	51.485
Bókfærð niðurfærsla	(23.095)	(59.528)
Staða 31.12.	135.622	147.214

Samstæðan færir niður viðskiptakröfur vegna áætlaðra tapa. Áætluð töp viðskiptakrafna eru metin á hverjum uppgjörssdegi af stjórnendum. Lagt er mat á innheimtanleika krafna, bæði almennt og sértækt vegna krafna sem komnar eru í talsverð vanskil. Við mat á almennri niðurfærslu er byggt á sögulegri tapsreynslu, aldursgreiningu krafna og almennu efnahagsástandi. Ekki er talin þörf á niðurfærslu annarra skammtímakrafna.

Kröfur sem verða til vegna fráveitu og vatnsveitu eru með lögveð í fasteignum og því er ekki færð niðurfærsla vegna þeirra.

Þjónustusvið samstæðunnar sér um innheimtu viðskiptakrafna og sér að mestu um upplýsingagjöf til viðskiptavina vegna þeirra. Innheimta fer fram eftir vel skilgreindu ferli þar sem m.a. er gætt að samræmdu verklagi við úrlausn innheimtumála.

Niðurfærsla viðskiptakrafna er færð meðal annars rekstrarkostnaðar í rekstrarreikningi.

30. Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er skilgreind sem hættu á tjóni eða skaða sem getur orðið vegna ófullnægjandi innri ferla eða kerfa, bilunar í búnaði, háttsemi starfsfólks eða vegna ytri þátta í rekstrarumhverfi. Áhætturáð OR vaktar áhættur í samstæðunni, breytingar sem verða á þeim auk lykilmælikvarða er varða virkni áhættustjórnunar innan allra eininga samstæðunnar.

Skýringar

31. Verkefna- og fjárfestingaráhætta

Arðsemismat er framkvæmt til samræmis við aðfangaverli hvers fyrirtækis. Miða skal við að væntur ábati eða vænt arðsemi uppfylli markmið arðsemistefnu og styðji við aðrar stefnur fyrirtækisins. Verkefni eru metin til samræmis við heildarstefnumörkun og miða við að væntur ábati eða vænt arðsemi uppfylli markmið arðsemistefnu og styðji við aðrar stefnur fyrirtækisins.

32. Gangvirði

Samanburður á gangvirði og bókfærðu verði

Bókfært verð fjáreigna og fjárskulda á uppgjörssdegi er jafnt og gangvirði þeirra, fyrir utan vaxtaberandi skuldir sem eru færðar á afskrifuðu kostnaðarverði. Bókfært verð og gangvirði þeirra greinist með eftirfarandi hætti:

	31.12.2022		31.12.2021	
	Bókfært verð	Gangvirði	Bókfært verð	Gangvirði
Vaxtaberandi skuldir	170.806.194	177.796.952	165.047.192	176.771.819

Gangvirði vaxtaberandi skulda er reiknað núvirði höfuðstóls og vaxta, sem er afvaxtað með markaðsvöxtum, auk viðeigandi áhættuálags á uppgjörssdegi. Gangvirði vaxtaberandi skulda er flokkað sem stig 2.

Vextir við mat á gangvirði

Þar sem við á er notaður vaxtaferill á uppgjörssdegi þegar vænt sjóðstreymi er núvirt. Vextirnir greinast þannig:

	31.12.2022	31.12.2021
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	11,11% til 12,44%	7,99% til 9,49%
Áhættuvarnarsamningar	4,3% til 5,4%	0,1% til 1,3%
Vaxtaberandi skuldir	0,49% til 12,72 %	0,49% til 3,88%

Stig gangvirðis

Taflan sýnir fjármálagerninga sem færðir eru í reikningsskilin, flokkaða eftir stigi gangvirðis. Stig gangvirðis eru skilgreind út frá verðmatsaðferð á eftirfarandi hátt:

Stig 1: Uppgefin verð á virkum markaði fyrir sams konar eignir og skuldir.

Stig 2: Forsendur byggja á öðrum breytum en uppgefnum verðum á virkum markaði (stig 1) sem unnt er að afla fyrir eignir og skuldir, beint (t.d. verð) eða óbeint (afleiðd af verðum).

Stig 3: Forsendur gangvirðis eigna og skulda eru byggðar á gögnum sem ekki er unnt að öllu leiti að afla á markaði. Verðmat á eignarhlutum í félögum er unnið af starfsmönnum OR og ytri sérfræðingum og byggir á afkomu og opinberum gögnum um framtíðartekjur og framtíðarfjárfestingar undirliggjandi eigna.

31.12.2022	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Eignarhlutir í félögum	0	0	5.687.680	5.687.680
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	0	0	1.559.109	1.559.109
Áhættuvarnarsamningar	0	234.870	0	234.870
Markaðsverðbréf	11.070.605	0	0	11.070.605
	11.070.605	234.870	7.246.789	18.552.264

31.12.2021

Eignarhlutir í félögum	0	0	6.150.680	6.150.680
Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum	0	0	616.949	616.949
Áhættuvarnarsamningar	0 (1.826.167)		0 (1.826.167)	
Markaðsverðbréf	14.657.369	0	0	14.657.369
	14.657.369 (1.826.167)		6.767.629	19.598.832

Skýringar

32. Gangvirði, frh.

Breyting á eignum sem falla undir stig 3 greinist með eftirfarandi hætti á árinu:	2022	2021
Staða 1.1.	6.767.629 (33.701)
Matsbreyting	479.160	6.801.330
Staða 31.12.	7.246.789	6.767.629

Innbyggðar afleiður í raforkusölusamningum eru til lengri tíma en tíu ára og því flokkaðar undir 3. stig þar sem framtíðarmarkaður áls nær eingöngu yfir tíu ár.

Mat á gangvirði

Hluti af fjáreignum og fjárskuldum samstæðunnar eru metnar á gangvirði. Gangvirði þessara eigna og skulda er ákvarðað samkvæmt markaðsgögnum eða verðum í nýlegum viðskiptum liggja þessar upplýsingar fyrir. Annars er viðurkenndum verðmatsaðferðum beitt. Nánari upplýsingar um gangvirðisútreikninga má finna í umfjöllun um þessar eignir og skuldir í skýringum nr. 16, 17 og 18.

33. Yfirlit um fjármálagerninga

Fjáreignir og fjárskuldir greinast í eftirfarandi flokka fjármálagerninga:

	31.12.2022			31.12.2021		
	Afskrifað kostnaðarverð	Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði í rekstur	Fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu	Afskrifað kostnaðarverð	Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði í rekstur	Fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu
Eignarhlutar í öðrum félögum		55.680			55.680	
Eignarhlutar í öðrum félögum			5.632.000			6.095.000
Innb. afleiður í raforkus.samn.		1.559.109			616.949	
Áhættuvarnir		425.530			90.300	
Viðskiptakröfur	6.360.401			5.625.149		
Aðrar sk.kr.	692.873			674.401		
Markaðsverðbréf ..		11.070.605			14.657.369	
Handbært fé	6.650.749			10.319.874		
Vaxtab. skuldir (170.806.194)			(165.047.192)		
Áhættuvarnir	(190.659)		(1.916.467)	
Viðskiptaskuldir ... (3.673.238)			(3.522.684)	
Aðrar sk.skuld. (3.693.458)			(6.698.418)	
Samtals	(164.468.867)	12.920.264	5.632.000	(158.648.869)	13.503.832	6.095.000

Skýringar

34. Tengdir aðilar

Skilgreining tengdra aðila

Reykjavíkurborg, stofnanir og félag undir stjórn borgarinnar, hlutdeildarfélag, stjórnarmenn og lykilstjórnendur samstæðunnar eru skilgreindir sem tengdir aðilar. Makar þessara aðila og ófjárráða börn falla einnig undir skilgreininguna, ásamt fyrirtækjum í eigu eða undir stjórn þessara aðila.

Viðskipti við tengda aðila

Framangreindir aðilar hafa átt í viðskiptum við samstæðuna á árinu.

Eftirfarandi er yfirlit um helstu viðskipti við tengda aðila á árinu, ásamt yfirliti um kröfur og skuldir samstæðunnar við þessa aðila í árslok. Viðskiptum og stöðum milli félaga innan samstæðunnar er eytt út í samstæðureikningnum og því ekki tilgreind. Upplýsingarnar ná ekki til sölu samstæðunnar á hefðbundnum aðföngum til heimilisreksturs viðkomandi aðila.

Sala til tengdra aðila á árinu var eftirfarandi:	2022	2021
Reykjavíkurborg	2.157.024	1.787.928
Stofnanir og félag undir stjórn Reykjavíkurborgar	636.048	643.833
Hlutdeildarfélag	0	1.040
	<u>2.793.072</u>	<u>2.432.801</u>
Kaup á vörum og þjónustu af tengdum aðilum á árinu voru eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	148.617	135.004
Stofnanir og félag undir stjórn Reykjavíkurborgar	24.806	95.510
Hlutdeildarfélag	114.608	72.944
Stjórnarmenn og lykilstjórnendur	71.414	0
	<u>359.445</u>	<u>303.458</u>
Kröfur á hendur tengdum aðilum í árslok voru eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	464.740	199.107
Stofnanir og félag undir stjórn Reykjavíkurborgar	38.505	44.932
	<u>503.245</u>	<u>244.039</u>
Skuldir við tengda aðila voru eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	238.416	176.414
Stofnanir og félag undir stjórn Reykjavíkurborgar	975	1.035
	<u>239.391</u>	<u>177.449</u>
Vaxtagjöld á lán frá eigendum móðurfélags voru eftirfarandi:		
Reykjavíkurborg	457.422	526.868
Akraneskaupstaður	31.559	36.055
Borgarbyggð	2.502	3.113
	<u>491.483</u>	<u>566.036</u>

Ábyrgðargjald greitt til eigenda er meðal vaxtagjalda í ofangreindu yfirliti. Sjá fjárhæðir og umfjöllun um ábyrgðargjaldið í skýringu 10. Fjallað er um laun stjórnenda í skýringu 7.

Skýringar

35. Dótturfélög í samstæðunni

Dótturfyrirtæki	Meginstarfsemi	Eignarhluti	
		31.12.2022	31.12.2021
Ljósleiðarinn ehf.	Uppbygging og rekstur ljósleiðaranets	100,0%	100,0%
OR Eignir ehf.	Eignarhaldsfélag	100,0%	100,0%
Veitur ehf.	Uppbygging og rekstur veitukerfa	100,0%	100,0%
Orka náttúrunnar ehf.	Vinnsla og sala rafmagns	100,0%	100,0%
ON Power ehf.	Vinnsla og sala rafmagns	100,0%	100,0%
OR vatns- og fráveita sf.	Vatns- og fráveitustarfsemi	100,0%	100,0%
Eignarhaldsfélagið Carbfix ehf.	Ráðgjöf, rannsóknir og nýsköpun	99,9%	100,0%
Carbfix hf.	Ráðgjöf, rannsóknir og nýsköpun	100,0%	0,0%
Coda Terminal hf.	Uppbygging kolefnisförgunarbúnaðar	100,0%	0,0%

36. Sjóðstreymisfirlit

Veltufé frá rekstri greinist þannig:

	2022	2021
Hagnaður ársins	8.437.242	12.039.829
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á sjóðstreymi:		
Afskriftir	14.439.275	13.256.961
Söluhagnaður fastafjármuna	(45.455)	(144.286)
Hlutdeildartekjur	3.159	3.967
Breyting lífeyrisskuldbindingar	39.581	(26.148)
Verðbætur og gengismunur lána	7.262.977	2.160.207
Innbyggð afleiða	(587.908)	(4.101.758)
Gangvirðisbreytingar áhættuvarnarsamninga	(2.112.934)	1.262.545
Tekjuskattsskuldbinding	(239.921)	(59.550)
Gangvirðisbreytingar eigna í eignastýringu	651.888	(671.804)
Gengismunur af handbæru fé	(70.907)	11.431
Aðrir liðir	(63.358)	(56.419)
Veltufé frá rekstri	27.713.639	23.674.975

Skýringar

37. Önnur mál

Kaup á stofnneti Sýnar

Þann 2. desember 2022 skrifuðu Ljósleiðarinn ehf. og Sýn hf. undir 3 milljarða kr. kaupsamning Ljósleiðarans á stofnneti Sýnar og 12 ára þjónustusamning á milli fyrirtækjanna. Gengið hefur verið frá fjármögnun, en fyrirvari er í samningunum um samþykki Samkeppniseftirlitsins og er búist við að niðurstaða þess liggji fyrir á fyrsta ársfjórðungi 2023.

Raforkusamningi við Norðurál vísað til alþjóðlegs gerðardóms

Á árinu 2022 var hafið formlegt ferli af hálfu Orkuveitu Reykjavíkur (OR), þar sem ágreiningi um forsendur raforkusólusamnings við Norðurál, sem ON Power sér um framkvæmd á, var vísað til alþjóðlegs gerðardóms. Málið lýtur að kröfu OR um endurskoðun á samningum, þar sem jafnvægi milli hagsmuna samningsaðila hafi raskast vegna atvika og forsendna sem OR hefur ekki forræði á. Í þessum fasa málsins, mun niðurstaða gerðardómsins aðeins snúa að því hvort að jafnvægi milli samningsaðila hafi raskast vegna ófyrirsjáanlegra atvika svo eðlilegt sé að taka upp viðræður um breytingar á samningum, en ekki taka afstöðu til mögulegra fjárhæða.

Sala á eignarhlut í Landsneti

Undanfarin misseri hefur verið stefnt að sölu eignarhlutar Orkuveitu Reykjavíkur í Landsneti, þar sem í raforkulögum er kveðið á um að flutningsfyrirtækið skuli vera í beinni eigu íslenska ríkisins og/eða sveitarfélaga. Í árslok 2020 samþykkti stjórn Orkuveitu Reykjavíkur að viljayfirlýsing um breytingu á eignarhaldi Landsnets yrði undirrituð og að ganga til viðræðna um sölu eignarhlutarins. Í kjölfarið hófust viðræður við fulltrúa fjármálaráðuneytisins um málið. Ráðuneytið samdi í lok árs 2022 við félög í eigu ríkisins um kaup á hlut þeirra í Landsneti, en ráðuneytið vildi klára þá samninga áður en gengið væri frá kaupum þess á hlut OR. Bókfært verð eignahlutarins er metið á 5,6 milljarða kr. 31.12.2022 og er fært á meðal veltufjármuna, sjá nánar skýringu 16. Stefnt er að því að gengið verði frá sölu á hlut Orkuveitu Reykjavíkur á árinu 2023.

Viðgerð á höfuðstöðvum

Í lok ágúst 2015 komu í ljós alvarlegar rakaskemmdir á húsnaði OR að Bæjarhálsi 1. Aðgerðir stjórnenda OR hafa frá upphafi miðast að því að skapa fólki viðunandi vinnuástöðu og hafa helstu sérfræðingar verið hafðir með í ráðum við helstu ákvarðanir. Þá hefur verið reynt að leita skynsamlegustu leiða til að ráða bót á skemmdum og einnig að grafast fyrir um orsakir þeirra. Árið 2017 var húsinu lokað og starfsemin færð annað. Ákveðið var að fara í ítarlega valkostagreiningu og skoða þá möguleika sem voru í stöðunni. Niðurstaðan var að fjarlægja gallaða útveggi hússins, rétta það af og endurbyggja veggina. OR hefur gert verksamning um endurbætur á húsnaðinu við Ístak. Framkvæmdir hófust í maí 2021 og eru á áætlun, áætluð verklok eru í mars 2023. Áætlaður verktími eru 22 mánuðir og upphæð verksamnings við Ístak er um 1.580 milljónir kr., en áfallinn framkvæmdakostnaður af verksamningi við Ístak er um 1.494 milljónir kr. Viðbótar- framkvæmdakostnaður, sem felst í greiðslu verðbóta til Ístaks, auka-, og viðbótarverka ásamt kostnaði við færslu stjórnstöðva sem eru bókfærðar á verkefni nemur nú um 120 milljónir kr. Undirbúningur nauðsynlegra endurbóta innanhúss í vesturhúsi er hafinn og stefnt er að því að útboðsferli verkframkvæmdar hefjist í mars 2023. Einnig er unnið að undirbúningi framkvæmda í hvolfrymi. Um nýtt verkefni er að ræða sem samþykkt var af stjórn sérstaklega.

Skýringar

37. Önnur mál, frh.

Vatnstjón hjá Vatns- og fráveitu

Orkuveita Reykjavíkur - vatns- og fráveita stóð fyrir framkvæmdum við Suðurgötu sem m.a. fólust í endurnýjun á lögnum. Aðfaranótt 21. janúar 2021 fór stofnlögn vatns í sundur með þeim afleiðingum að vatn flæddi inn í byggingar Háskóla Íslands. Tjónþoli fékk dómkvadda matsmenn til að meta umfang tjónsins og skiluðu þeir matsskýrslu til tjónþola í janúar 2022. Í því undirmati var kostnaður vegna endurbóta metinn samtals 123,6 milljónir króna. Þann 4. mars 2022 lagði tjónþoli inn beiðni hjá Héraðsdómi Reykjavíkur þar sem óskað var eftir að dómkvaddir yrðu matsmenn til að framkvæma yfirmat. Með bréfi, dagsettu 16. maí 2022 gerði tjónþoli skaðabótakröfu á Veitur ohf., VÍS og fleiri aðila um óskipta ábyrgð á greiðslu á tæplega 224 milljónum króna auk vaxta og dráttarvaxta. Kröfunni var hafnað með sameiginlegu bréfi VÍS og Veitna ohf., dagsettu 27. maí 2022. OR - vatns- og fráveita er með frjálsa ábyrgðatryggingu sem tekur til skaðabótaábyrgðar sem fellur á félagið. Skilmálar þeirrar tryggingar mæla fyrir um 5 milljóna króna sjálfsábyrgð og 50% af fjárhæð tjóns eftir það. Þak tryggingarinnar er 300 milljónir króna.

Málaferli og kröfur

Þann 5. mars 2019 sendi lögmaður Ljósleiðarans Símanum hf. kröfu um fébætur vegna tjóns sem fyrirtækið telur sig hafa orðið fyrir vegna brots á fjölmiðlalögum, sem Fjarskiptastofa, þá Póst og fjarskiptastofnun, birti ákvörðun um þann 3. júlí 2018. Nemur krafan um 1,3 milljarði króna vegna tapaðra tekna, kostnaðar og vaxta. Óskað var formlegra viðbragða frá Símanum. Framangreindu bréfi svöruðu lögmenn Símans með bréfi dagsettu 19. mars 2019 þar sem Síminn hafnaði kröfunni alfarið. Síminn hf. höfðaði dómsmál á hendur Fjarskiptastofu, Ljósleiðarans ehf., Sýn hf. og Mílu ehf. vegna ákvörðunar Fjarskiptastofu um lögbrotið. Dómur héraðsdóms var kveðinn upp þann 1. júlí 2020, þar sem ákvörðun Fjarskiptastofu var staðfest, þó með nokkrum breytingum á forsendum. Málinu var áfrýjað til Landsréttar af Símanum hf., Fjarskiptastofu og Sýn hf. sem staðfesti efnislega niðurstöðu Fjarskiptastofu. Síminn óskaði eftir áfrýjunarleyfi til Hæstaréttar og hefur áfrýjunarleyfið verið samþykkt af Hæstarétti auk þess hefur áfrýjunarstefna verið gefin út af Hæstarétti.

Ekkert hefur verið fært vegna þessarar kröfu í ársreikning félagsins fyrir árið 2022.

Skýringar

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem lýst er hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum og af öllum fyrirtækjum í samstæðunni.

a. Grundvöllur samstæðu

i) Dótturfélög

Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfirráð. Samstæðan fer með yfirráð þegar hún ber áhættu eða hefur ávinning af breytilegri arðsemi af hlutdeild sinni í félaginu og getur haft áhrif á arðsemina vegna yfirráða sinna. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í samstæðureikningnum frá því að yfirráð nást og þar til þeim lýkur.

ii) Hlutdeildarfélög

Hlutdeildarfélög eru þau félög þar sem samstæðan hefur veruleg áhrif á fjárhags- og rekstrarstefnu en ekki yfirráð. Veruleg áhrif eru alla jafna til staðar þegar samstæðan ræður yfir 20-50% atkvæðisréttar.

Eignarhlutir í hlutdeildarfélögum eru færðir með hlutdeildaraðferð. Hlutdeildarfélög eru upphaflega færð á kostnaðarverði sem innifelur viðskiptakostnað. Eftir upphaflega skráningu er hlutdeild samstæðunnar í afkomu og heildarafkomu hlutdeildarfélaga færð í samstæðureikninginn þar til verulegum áhrifum eða sameiginlegum yfirráðum lýkur.

iii) Viðskipti felld út við gerð samstæðureiknings

Viðskipti milli félaga innan samstæðunnar, stöður milli þeirra og óinnleystar tekjur og gjöld sem myndast hafa í viðskiptum milli félaganna eru felld út við gerð ársreiknings samstæðunnar. Óinnleystur hagnaður sem hefur myndast í viðskiptum við hlutdeildarfélög er færður til lækkunar í samræmi við eignarhlut samstæðunnar í félögunum. Óinnleyst tap er fært út með sama hætti og óinnleystur hagnaður, en aðeins að því marki að ekkert bendi til virðisrýrnunar.

b. Erlendir gjaldmiðlar

i) Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð í starfrækslugjaldmiðla einstakra samstæðufélaga á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar á gengi uppgjörsdags. Aðrar eignir og skuldir sem færðar eru á gangvirði í erlendri mynt eru færðar á gengi þess dags er gangvirði var ákveðið. Gengismunur vegna viðskipta í erlendum gjaldmiðlum er færður í rekstrarreikning.

ii) Dótturfélag með annan starfrækslugjaldmiðil en íslenska krónu

Eignir og skuldir starfsemi félags samstæðunnar sem hefur bandarískan dollar (USD) sem starfrækslugjaldmiðil eru umreiknaðar í íslenskar krónur (ISK) miðað við gengi uppgjörsdags. Tekjur og gjöld þessarar starfsemi eru umreiknuð í ISK á meðalgengi ársins. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í ISK er færður á sérstakan lið í yfirliti um heildarafkomu. Þegar starfsemi með annan starfrækslugjaldmiðil en íslenska krónu er seld, að hluta til eða öllu leyti, er tengdur gengismunur fluttur í rekstrarreikning.

c. Fjármálagerningar

i) Fjáreignir aðrar en afleiðusamningar

Lán, kröfur og innstæður eru færð til bókar á þeim degi sem til þeirra er stofnað. Allar aðrar fjáreignir, þ.m.t. fjáreignir metnar á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru upphaflega færðar á þeim degi sem OR gerist aðili að samningsbundnum ákvæðum fjármálagerningsins.

Skýringar

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

c. Fjármálagerningar, frh.

i) Fjáreignir aðrar en afleiðusamningar, frh.

Fjáreignir eru afskráðar ef samningsbundinn réttur OR að sjóðstreymi vegna fjáreignanna rennur út eða ef OR framselur rétt til sjóðstreymis af eigninni til annars aðila án þess að halda eftir yfirráðum eða því sem næst allri þeirri áhættu og ávinningi sem í eignarhaldinu felst. Hluta af framseldum fjáreignum sem stofnað er til eða haldið er eftir af OR er sérgreint í ársreikningi sem eign eða skuld.

OR flokkar fjáreignir aðrar en afleiðusamninga í eftirfarandi flokka: Fjáreignir á gangvirði í gegnum heildarafkomu, Fjáreignir metnar á gangvirði gegnum rekstrarreikning og Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarvirði.

Fjáreignir á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu

Samstæðan tilgreinir fjárfestingar í tilteknum eignarhlutum í öðrum félögum sem fjáreignir á gangvirði í gegnum heildarafkomu. Þær eru færðar á gangvirði og gangvirðisbreytingar færðar beint á sérstakan lið meðal eigin fjár. Fenginn arður er færður yfir rekstrarreikning. Gangvirðisbreytingar, sem færðar hafa verið á eigið fé eru ekki færðar yfir rekstur.

Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning

Fjáreignir eru flokkaðar á gangvirði gegnum rekstrarreikning séu þær veltufjáreign eða ef þær eru tilgreindar á gangvirði gegnum rekstrarreikning við upphaflega skráningu í bókhald. Fjáreignir eru tilgreindar á gangvirði gegnum rekstrarreikning ef ákvarðanir OR um kaup og sölu byggjast á gangvirði þeirra í samræmi við skrásetta áhættustýringu OR eða fjárfestingastefnu. Við upphaflega skráningu er beinn viðskiptakostnaður færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til. Fjáreignir á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru færðar á gangvirði í efnahagsreikning og gangvirðisbreytingar eru færðar í rekstrarreikning.

Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði

Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði eru fjáreignir með föstum eða ákvarðanlegum greiðslum og sem ekki eru skráðar á virkum markaði. Slíkar eignir eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum öllum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði metin á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti, að frádraginni virðisrýrnun þegar við á.

Fjáreignir á afskrifuðu kostnaðarverði samanstanda af viðskiptakröfum og öðrum skammtímaskuldum.

Til handbærs fjár telst sjóður og óbundnar bankainnstæður sem eru til ráðstöfunar innan þriggja mánaða.

ii) Fjárskuldir aðrar en afleiðusamningar

OR afskráir fjárskuld þegar samningsbundnum skyldum vegna skuldagerningsins er lokið, þær felldar niður eða falla úr gildi.

OR flokkar fjárskuldir aðrar en afleiðusamninga sem fjárskuldir á afskrifuðu kostnaðarverði. Slíkar skuldir eru upphaflega færðar á gangvirði að viðbættum tengdum viðskiptakostnaði. Eftir upphaflega skráningu eru þessar fjárskuldir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti.

Til fjárskulda OR annarra en afleiðusamninga teljast: lántökur, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.

iii) Afleiðusamningar

Við upphaflega skráningu eru afleiðusamningar færðir á gangvirði. Viðskiptakostnaður þeim tengdur er færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til. Eftir upphaflega skráningu eru afleiðusamningar færðir á gangvirði í efnahagsreikning og gangvirðisbreytingar eru færðar í rekstrarreikning.

Skýringar

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

c. Fjármálagerningar, frh.

iv) Innbyggðar afleiður

Innbyggðar afleiður eru aðskildar frá grunnsamningum og færðar sérstaklega þegar efnahagsleg einkenni og áhætta grunnsamnings og innbyggðrar afleiðu eru ekki nátengd, annar gerningur með sömu ákvæði og innbyggða afleiðan væri skilgreindur sem afleiðusamningur og blandaði gerningurinn er ekki metinn í heild á gangvirði gegnum rekstrarreikning.

d. Varanlegir rekstrarfjármunir

i) Færsla og mat

Varanlegir rekstrarfjármunir, aðrir en veitu- og framleiðslukerfi, eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýmun.

Kostnaðarverð samanstendur af beinum kostnaði sem fellur til við kaupin. Kostnaðarverð varanlegra rekstrarfjármuna sem samstæðan byggir sjálf innifelur efniskostnað og launakostnað, annan kostnað sem fellur til við að koma eigninni í notkun, auk kostnaðar sem áætlað er að muni falla til við niðurrið eign. Keyptur hugbúnaður sem er nauðsynlegur til að unnt sé að nýta vélbúnað er eignfærður sem hluti af þeim tækjabúnaði.

Vaxtagjöld af lánsfé sem nýtt er til fjármögnunar á kostnaðarverði mannvirkja í byggingu eru eignfærð á byggingartíma. Á undirbúningskostnað eru ekki reiknaðir vextir. Eftir að eignirnar eru teknar í notkun eru vaxtagjöld færð til gjalda í rekstrarreikningi.

Þegar varanlegir rekstrarfjármunir eru samsettir úr einingum með ólíkan nýtingartíma eru einingarnar aðgreindar og afskrifaðar miðað við nýtingartímann.

Veitu- og framleiðslukerfi samstæðunnar eru skráð á endurmetnu verði í efnahagsreikningnum sem er gangvirði þeirra á endurmatsdegi að frádregnum viðbótar afskriftum frá þeim tíma. Endurmat þessara eigna er framkvæmt með reglubundnum hætti. Allar verðmatshækkunar vegna þessa endurmats eru færðar á sérstakan endurmatsreikning meðal eigin fjár að frádreginni tekjuskattsskuldbindingu. Bakfærsla á áður færðu endurmati vegna verðmatslækkunar eigna er færð til lækkunar á áður færðu endurmati á endurmatsreikning að frádreginni tekjuskattsskuldbindingu. Afskriftir af endurmetna verðinu eru færðar í rekstrarreikning. Innlaun endurmats vegna afskrifta er færð af sérstökum endurmatsreikningi á óráðstafað eigið fé að teknu tilliti til tekjuskatts. Við sölu eða niðurlagningu eignar er sá hluti sérstaka endurmatsreikningsins sem tilheyrir þeirri eign færður á óráðstafað eigið fé.

Gangvirði eigna er ákvarðað miðað við afskrifað endurstofnverð. Það felur í sér að lagt er mat á breytingar á byggingarkostnaðarverði samskonar eigna og bæði stofnverð og uppsafnaðar afskriftir endurmetið í samræmi við þær breytingar. Við þennan útreikning er stuðst við opinberar upplýsingar og rauntölur úr bókhaldi samstæðunnar um verðbreytingar á kostnaðarliðum og tekið tillit til áætlunar um vægi hvers kostnaðarliðar í heildarkostnaði við byggingu samskonar eigna. Kostnaðarliðir og hlutfallslegt vægi þeirra var ákvarðað af sérfræðingum OR. Einnig er litið til niðurstöðu virðisrýmunarprófs sem framkvæmt er af sérfræðingum OR og endurmat ekki fært umfram vænt framtíðarsjóðstreymi af viðkomandi eignum. Dreifikerfi fyrir heitt vatn, kalt vatn, fráveitu og rafmagn eru nýtt í starfsemi sem er háð sérleyfum og tekjumörk miða fyrst og fremst við breytingar á byggingarvísitölu. Tekið er tillit til þess við ákvörðun gangvirðis þessara kerfa.

Hagnaður eða tap af sölu varanlegra rekstrarfjármuna er munurinn á söluverðinu og bókfærðu verði eignarinnar og er fært í rekstrarreikning. Þegar endurmetnir varanlegir rekstrarfjármunir eru seldir er endurmat þeirra meðal eigin fjár fært á óráðstafað eigið fé.

ii) Kostnaður sem fellur til síðar

Kostnaður við að endurnýja einstaka hluta varanlegra rekstrarfjármuna er færður til eignar ef líklegt er talið að ávinningur sem felst í eigninni muni renna til samstæðunnar og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

Skýringar

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

d. *Varanlegir rekstrarfjármunir, frh.*

iii) **Afskriftir**

Afskriftir eru reiknaðar línulega sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði eða endurmetnu kostnaðarverði miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta varanlegra rekstrarfjármuna frá þeim tíma sem þær eru nýtanlegar. Land er ekki afskrifað. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Framleiðslukerfi	7-60 ár
Veitukerfi rafveitu	15-50 ár
Veitukerfi hitaveitu	10-60 ár
Veitukerfi vatnsveitu	30-90 ár
Veitukerfi fráveitu	15-60 ár
Veitukerfi ljósleiðara	9-46 ár
Aðrar fasteignir	25-50 ár
Aðrir lausafjármunir	3-25 ár

Afskriftaaðferðir, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsteggi.

e. *Óefnislegar eignir*

i) **Hitaréttindi**

Hitaréttingi hafa óskilgreindan líftíma og eru færð á kostnaðarverði að frádreginni virðisrýmun. Hitaréttindi eru aðskilin frá landi við kaup.

ii) **Aðrar óefnislegar eignir**

Aðrar óefnislegar eignir eru metnar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýmun.

iii) **Kostnaður sem fellur til síðar**

Kostnaður sem fellur til síðar er aðeins eignfærður ef hann eykur væntan fram tíðarávinning þeirrar eignar sem hann tengist. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

iv) **Afskriftir**

Afskriftir eru færðar línulega í rekstrarreikning miðað við áætlaðan nýtingartíma óefnislegra eigna frá þeim degi sem þær eru nýtanlegar. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Hugbúnaður	5-7 ár
------------------	--------

f. *Birgðir*

Birgðir eru metnar á kostnaðarverði eða hreinu söluvirði, hvoru sem lægra reynist. Kostnaðarverð birgða byggir á fyrst inn - fyrst út reglunni og innifelur kostnað sem fellur til við að afla birgðanna og koma þeim á þann stað og í það ástand sem þær eru í á uppgjörsteggi. Hreint söluvirði er áætlað söluverð í venjulegum viðskiptum að frádregnum áætluðum kostnaði við að selja vöru.

Skýringar

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

g. Virðisrýrnun

i) Fjáreignir

Á hverjum uppgjörstegi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna. Fjáreign telst hafa rýrnað í verði ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir sem átt hafa sér stað benda til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi viðkomandi eignar verði lægra en áður var talið.

Virðisrýrnun fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er mismunurinn á bókfærðu verði þeirra annars vegar og núvirtu væntu framtíðarsjóðstreymi miðað við upphaflega virka vexti hins vegar. Virðisrýrnun fjáreigna á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu er ákvarðað með hliðsjón af gangvirði þeirra á hverjum tíma. Samstæðan skilgreinir gangvirðislækkun niður fyrir kostnaðarverð sem hlutlæga vísbendingu um virðisrýrnun fjáreigna á gangvirði í gegnum heildarafkomu þegar:

- um er að ræða lækkun 15% niður fyrir kostnaðarverð eða
- gangvirðislækkun varir í a.m.k. sex mánuði.

Einstakar mikilvægar fjáreignir eru prófaðar sérstaklega hver um sig með tilliti til virðisrýrnunar. Aðrar fjáreignir eru flokkaðar saman eftir lánsáhættueinkennum.

Virðisrýrnun fjáreigna er færð í rekstrarreikning. Uppsafnað tap af fjáreignum til sölu sem fært hefur verið á eigið fé er fært í rekstrarreikning.

Virðisrýrnun er bakfærð ef hægt er að tengja bakfærsluna með hlutlægum hætti atburðum sem hafa orðið eftir að virðisrýrnun var færð. Bakfærsla virðisrýrnunar fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði og fjáreigna til sölu sem eru skuldabréf er færð í rekstrarreikning. Bakfærsla virðisrýrnunar fjáreigna til sölu sem eru hlutabréf er færð beint á eigið fé.

ii) Aðrar eignir

Bókfært verð annarra eigna, að undanskildum birgðum og tekjuskattseign, er yfirfarið á hverjum uppgjörstegi til að meta hvort vísbendingar séu um virðisrýrnun þeirra. Ef vísbending er til staðar er endurheimtanleg fjárhæð eignarinnar metin.

Endurmatslækkun er gjaldfærð þegar bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar er hærra en endurheimtanleg fjárhæð hennar. Fjárskapandi eining er minnsti aðgreinanlegi hópur eigna sem myndar sjóðstreymi sem er að mestu leyti óháð öðrum einingum eða hópum eininga. Virðisrýrnun er gjaldfærð í rekstrarreikningi en síðan til hlutfallslegrar lækkunar á bókfærðu verði annarra eigna sem tilheyrja einingunni.

Endurheimtanleg fjárhæð eignar eða fjárskapandi einingar er hreint gangvirði þeirra eða nýtingarvirði, hvort sem hærra reynist. Nýtingarvirði er metið miðað við áætlað framtíðarsjóðstreymi, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta, sem endurspeglar mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þeirri áhættu sem fylgir eignunum.

Virðisrýrnun annarra eigna er bakfærð ef breyting hefur átt sér stað á mati sem notað var við útreikning á endurheimtanlegri fjárhæð. Virðisrýrnun er einungis bakfærð að því marki sem nemur áður færðri virðisrýrnun að teknu tilliti til afskrifta.

h. Hlunnindi starfsmanna

i) Iðgjaldatengd lífeyriskerfi

Kostnaður vegna framlaga í iðgjaldatengd lífeyriskerfi er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

ii) Réttindatengd lífeyriskerfi

Skuldbinding samstæðunnar vegna réttindatengdra lífeyriskerfa er reiknuð sérstaklega fyrir hvert kerfi með því að áætla framtíðarvirði lífeyrisréttinda sem núverandi og fyrrverandi starfsmenn hafa áunnið sér á yfirstandandi og fyrri tímabilum. Réttindin eru afvöxtuð til að finna núvirði þeirra og er allur ófærður fyrri kostnaður og raunvirði eigna til greiðslu lífeyris dreginn frá. Árlega reiknar tryggingastærðfræðingur skuldbindingu á grundvelli aðferðar sem miðast við áunnin réttindi. Breytingar á skuldbindingunni eru færðar í rekstrarreikning þegar þær falla til.

Skýringar

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

i. **Skuldbindingar**

Skuldbinding er færð í efnahagsreikninginn þegar samstæðunni ber lagaleg skylda eða hefur tekið á sig skuldbindingu vegna liðinna atburða og líklegt er að kostnaður vegna hennar, sem hægt er að meta með áreiðanlegum hætti, falli á samstæðuna. Skuldbindingin er metin út frá væntu framtíðarfjárflæði, sem er núvirt með vöxtum sem endurspeglar markaðsvexti og þá áhættu sem fylgir skuldbindingunni.

j. **Tekjur**

i) **Tekjur af sölu og dreifingu á raforku og heitu vatni**

Tekjur af sölu og dreifingu á raforku og heitu vatni eru færðar í rekstrarreikning samkvæmt mældri afhendingu til kaupenda á árinu og föstu árlegu gjaldi.

Gjaldskrá fyrir dreifingu raforku er háð tekjumörkum sem gefin er út af Orkustofnun í samræmi við ákvæði raforkulaga nr. 65/2003. Tekjumörkin byggja á rauntölum fyrri ára úr rekstri dreifiveitu, afskrift rekstrarfjármuna, rauntölum í dreifikerfi og arðsemi eigin fjár. Við ákvörðun tekjumarkna er litið framhjá fjármagnsliðum. Gjaldskrá er ákveðin miðað við tekjumörk og áætlanir um raforkusölu á dreifiveitusvæði OR.

ii) **Tekjur af sölu á köldu vatni og fráveitu**

Tekjur vegna sölu á köldu vatni og fráveitu taka mið af stærð húsnæðis sem tengt er kerfunum, auk fasts gjalds og eru færðar línulega. Að auki eru tekjur færðar samkvæmt mældri notkun á köldu vatni hjá tiltekinni atvinnustarfsemi.

iii) **Tengigjöld**

Við tengingu á nýju húsnæði við veitukerfi raforku, vatns og fráveitu eða við endurnýjun á tengingu, er innheimt sérstakt gjald af notendum. Þessu gjaldi er ætlað að mæta kostnaði vegna nýrra kerfa eða endurnýjunar þeirra. Tekjur af tengigjöldum eru færðar í rekstrarreikning við tengingu.

iv) **Leigutekjur**

Leigutekjur eru tekjufærðar línulega í rekstrarreikning á leigutímanum.

v) **Aðrar tekjur**

Aðrar tekjur eru færðar þegar til þeirra er unnið eða við afhendingu vöru og þjónustu.

Skýringar

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

k. *Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld*

Fjármunatekjur samanstanda af vaxtatekjum af fjárfestingum, arðstekjum, breytingum á gangvirði fjáreigna þar sem gangvirðisbreyting er færð í rekstrarreikning, gengishagnaði af erlendum gjaldmiðlum og hagnaði af áhættuvarnargerningum sem eru færðir í rekstrarreikning. Vaxtatekjur eru færðar eftir því sem þær falla til miðað við virka vexti. Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning á þeim degi sem arðsúthlutun er samþykkt.

Fjármagnsgjöld samanstanda af vaxtakostnaði af lántökum, bakfærslu núvirðingar skuldbindinga, gengistapi af erlendum gjaldmiðlum, tapi af áhættuvarnargerningum sem fært er í rekstrarreikning og virðisrýmun fjáreigna. Lántökukostnaður er færður í rekstrarreikning miðað við virka vexti.

Virkir vextir eru ávöxtunarkrafa sem notuð er við núvirðingu áætlaðs sjóðstreymis yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings eða styttra tímabil, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi.

Gengishagnaði og gengistapi er jafnað saman í rekstrarreikningi.

l. *Tekjuskattur*

Tekjuskattur samanstendur af tekjuskatti til greiðslu vegna ársins og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema þegar hann varðar liði sem eru færðir beint á eigið fé, en í þeim tilvikum er tekjuskatturinn færður á þá liði.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörssdegi, auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára. Tekjuskattshlutfall móðurfyrirtækisins er 37,6% og dótturfélaganna 20%. Rekstur vatns- og fráveitu er undanþeginn skattskyldu.

Frestaður tekjuskattur er færður vegna tímabundinna mismuna á bókfærðu verði eigna og skulda í ársreikningnum annars vegar og skattverði þeirra hins vegar. Útreikningur á frestuðum skatti byggir á því skatthlutfalli sem vænst er að verði í gildi þegar tímabundnir mismunir koma til með að snúast við, miðað við gildandi lög á uppgjörssdegi. Frestaður tekjuskattur var reiknaður miðað við 37,6% fyrir móðurfyrirtækið sem er skattalega sameignarfélag og 20% fyrir dótturfélagin sem eru hlutafélög.

Tekjuskattseign er einungis færð að því marki sem líklegt er talið að skattskyldur hagnaður verði til ráðstöfunar í framtíðinni, sem unnt verður að nýta eignina á móti. Tekjuskattseign er metin á hverjum uppgjörssdegi og lækkuð að því marki sem talið er að hún komi ekki til með að nýtast.

m. *Starfspáttayfirlit*

Rekstrarstarfspáttur er hluti samstæðunnar sem fæst við viðskipti og er fær um að afla tekna og stofna til gjalda, bæði innan og utan samstæðu. Afkoma allra starfspáttu samstæðunnar er yfirfarin af stjórnendum til að meta frammistöðu þeirra.

Rekstrarafkoma starfspáttu og eignir þeirra samanstanda af liðum sem tengja má beint við hvern starfspátt og þá liði sem hægt er að skipta milli starfspáttu á rökrænan hátt.

Fjárfestingar starfspáttu er heildarkostnaður við kaup rekstrarfjármuna og óefnislegra eigna.

Skýringar

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

n. Ákvörðun gangvirðis

Nokkrar reikningsskilaaðferðir og skýringar samstæðunnar krefjast ákvörðunar á gangvirði, bæði vegna fjármálagerna og annarra eigna og skulda. Fjármálastjóri ber ábyrgð á öllum mikilvægum ákvörðunum um gangvirði, þ.m.t. 3. stigs gangvirðismöt. Áhættustýring, undir stjórn fjármálastjóra, fer reglulega yfir mikilvægar forsendur sem eru ógreinanlegar á markaði og matsbreytingar. Ef upplýsingar frá þriðja aðila, líkt og verð frá miðlurum eða verðmatsþjónustu, eru notaðar við ákvörðun gangvirðis þá eru þær upplýsingar nýttar til að styðja þá niðurstöðu að matið uppfylli kröfur um alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS), þar á meðal það stig sem slíkt mat myndi falla undir. Endurskoðunarnefnd samstæðunnar er upplýst um mikilvæg atriði tengd gangvirðismati.

Við ákvörðun gangvirðis eigna eða skulda notar samstæðan markaðsupplýsingar að eins miklu leyti og hægt er. Gangvirðið er flokkað í mismunandi stig á grundvelli þeirra forsenda sem notaðar eru við matið samkvæmt eftirfarandi flokkum:

Stig 1: Skráð verð (óbreytt) á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.

Stig 2: Aðrar forsendur en skráð verð samkvæmt 1. stigi sem hægt er að greina fyrir eignina eða skuldina, ýmist beint (þ.e. verð) eða óbeint (þ.e. afleidd af verði).

Stig 3: Forsendur sem notaðar eru við mat eignar eða skuldar eru ekki byggðar á fánlegum markaðsupplýsingum (ógreinanlegar upplýsingar).

Ef forsendur sem notaðar eru við ákvörðun gangvirðis eignar eða skuldar flokkast á mismunandi stig í stigkerfinu, þá er gangvirðið allt flokkað á sama stigi og lægstu mikilvægar forsendur matsins.

Samstæðan færir tilfærslur milli stiga í stigkerfinu í lok þess reikningstímabils sem breytingin átti sér stað.

Nánari upplýsingar um forsendurnar sem notaðar eru við ákvörðun gangvirðis er að finna í þeim skýringum sem þær eiga við og í skýringu um gangvirði nr. 32.

o. Varanlegir rekstrarfjármunir

Gangvirði framleiðslukerfa og ljósleiðarakerfa sem hafa verið endurmetin er ákvarðað miðað við afskrifað endurstofnverð. Það felur í sér að lagt er mat á breytingar á byggingarkostnaðarverði samskonar eigna og bæði stofnverð og uppsafnaðar afskriftir endurmetnar í samræmi við þær breytingar. Einnig er litið til niðurstöðu virðisrýmnunarprófs og endurmat ekki fært umfram vænt framtíðarsjóðstreymi af viðkomandi eignum.

p. Fjárfestingar í eignarhlutum í öðrum félögum og skuldabréfum

Gangvirði eignarhluta í öðrum félögum og skuldabréfa er ákvarðað með hliðsjón af markaðsverði þeirra á uppgjorsdegi. Ef markaðsverð er ekki þekkt byggir mat á gangvirði á viðurkenndum matsaðferðum. Matsaðferðir geta falið í sér að stuðst er við verð í nýlegum viðskiptum milli ótengdra aðila. Við beitingu matsaðferða er litið til þeirra þátta sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðirnar eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjáreignir.

Skýringar

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

q. Afleiður

Gangvirði afleiða er byggt á skráðu markaðsvirði þeirra, ef það er til. Ef markaðsverð er ekki til, er gangvirðið fundið með viðurkenndum matsaðferðum.

Matsaðferðir geta falið í sér að notast er við verð í nýlegum viðskiptum á milli ótengdra aðila. Tekið er mið af verðmæti annarra fjármálagerninga sem eru áþekkir þeim gerningi sem um ræðir, stuðst við aðferðir til að meta núvirt fjárstreymi eða aðrar verðmatsaðferðir sem beita má til að meta með áreiðanlegum hætti raunverulegt markaðsverðmæti. Við beitingu matsaðferða eru allir þættir notaðir sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðirnar eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjármálagerninga. Samstæðan sannreynir reglulega matsaðferðir sínar og prófar þær með því að nota verð sem fengist hafa í viðskiptum á virkum markaði með sama gerning, án aðlagana eða breytinga, eða byggja á upplýsingum frá virkum markaði.

Gangvirði afleiðusamninga sem ekki eru skráðir á virkum mörkuðum er ákvarðað með notkun matsaðferða sem eru endurskoðaðar reglulega af sérfróðu starfsfólki. Öll matslíkön sem eru notuð þurfa að vera samþykkt og prófuð til að tryggja að niðurstöðurnar endurspegli þau gögn sem notuð voru.

Áreiðanlegasta sönnun á gangvirði afleiðusamninganna í upphafi er kaupverðið, nema gangvirði gerningsins sé sannanlegt með samanburði við önnur skráð og nýleg markaðsviðskipti á sama fjármálagerningi eða byggt á matsaðferð þar sem breytur byggja eingöngu á markaðsgögnum. Þegar slík gögn eru fyrir hendi, færir samstæðan hagnað eða tap á upphaflegum skráningardegi gerninga.

Gangvirði vaxtaskiptasamninga er byggt á verðtilboði miðlara. Þessi verðtilboð eru prófuð með tilliti til sanngirni með því að afvaxta framtíðargreiðsluflæði byggt á ákvæðum og lokadegi hvers samnings og með því að nota markaðsvexti fyrir svipaða gerninga á verðmatsdegi.

r. Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur

Gangvirði viðskiptakrafna og annarra skammtímakrafna er metið á núvirði vænts framtíðargreiðsluflæðis, sem afvaxtað er á markaðsvöxtum uppgjörsdags. Gangvirði er einungis metið svo unnt sé að upplýsa um það í skýringum.

s. Fjárskuldir sem ekki teljast afleiður

Gangvirði, sem einungis er metið vegna skýringa, er ákvarðað út frá núvirði framtíðarsjóðsflæðis höfuðstóls og vaxta og er afvaxtað með markaðsvöxtum á uppgjörssdegi.

t. Leigusamningar

Við upphaf samnings leggur samstæðan mat á það hvort samningur eða hluti hans feli í sér leigusamning. Samningur er leigusamningur að hluta eða heild ef samningurinn felur í sér rétt til yfirráða tiltekinnar eignar á tilteknu tímabili í skiptum fyrir endurgjald. Við mat á því hvort í leigusamningi feli í sér yfirráð tiltekinnar eignar notar samstæðan skilgreiningu leigusamnings í IFRS 16.

Skýringar

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

t. Leigusamningar, frh.

i Samstæðan sem leigutaki

Við upphaf eða breytingu á samningi sem felur í sér leiguhluta úthlutar samstæðan endurgjaldinu á leiguhluta á grundvelli sjálfstæðs verðs hvers hluta fyrir sig. Fyrir leigusamninga um fasteignir hefur samstæðan hins vegar kosið að aðgreina ekki leiguhluta frá öðrum hlutum samningsins og færir þá sem einn leigusamning.

Samstæðan færir leigueign og leiguskuld við upphaf leigusamnings. Leigueignin er upphaflega færð á kostnaðarverði. Upphafleg fjárhæð leiguskuldarinnar að teknu tilliti til leigugreiðslna sem hafa fallið til fyrir eða á upphafsdegi samningsins, beinum kostnaði við öflun leigueignarinnar og áætlaðum kostnaði við að taka niður og fjarlægja eignina eða til þess að færa eignina eða umhverfi hennar í samt horf að loknum leigusamningi og að frádregnum leiguúvilnunum sem samstæðan hefur fengið.

Leigueignin er í kjölfarið afskrifuð línulega frá upphafi til loka leigusamningsins, nema þegar eignarhald flyst yfir til samstæðunnar í lok leigutímabilsins eða ef kostnaðarverð leigueignarinnar endurspeglar að samstæðan muni nýta sér kauprétt í lok leigutímabilsins. Í þeim tilfellum er leigueignin afskrifuð á nýtingartíma eignarinnar. Nýtingartíminn er ákvarðaður með sömu aðferð og notuð er fyrir aðra fastafjármunir samstæðunnar. Jafnframt er virði leigueignar lækkað reglubundið um sem nemur virðisrýrnun hennar ef einhver er og leiðrétt vegna endurmats leiguskuldarinnar.

Leiguskuld er upphaflega færð á núvirði ógreiddra leigugreiðslna á upphafsdegi leigusamningsins. Greiðslurnar eru núvistar með því að nota innbyggða vexti leigusamningsins, séu þeir tiltækir, en annars notar samstæðan þá vexti sem hún fær á nýju lánsfé. Að jafnaði notar samstæðan vexti á nýju lánsfé til núvirðingar.

Samstæðan ákvarðar vexti á nýju lánsfé með því að sækja vaxtaupplýsingar vegna ólíkra fjármögnunarleiða og gerir tiltekna aðlaganir til að endurspegla skilmála leigusamningsins og eiginleika eignarinnar sem er leigð.

Leigugreiðslur sem eru innfaldar í ákvörðun fjárhæðar leiguskuldar samstæðunnar fela í sér eftirfarandi:

- Fastar greiðslur, þar með taldar leigugreiðslur sem eru samkvæmt eðli sínu fastar
- Breytilegar leigugreiðslur tengdar vöxtum eða vísitölu, upphaflega áætlaðar miðað við vexti eða vísitölu á upphafsdegi
- Fjárhæðir sem gert er ráð fyrir að þurfi að greiða samkvæmt hrakvirðistryggingu
- Kaupverð samkvæmt kaupréttarákvæði í leigusamningi þegar samstæðan telur nokkuð víst að hún muni nýta kaupréttinn, leigugreiðslur á valkvæðum framlengingartímabilum ef samstæðan er nokkuð viss um að hún muni nýta framlengingarheimildir og greiðslur vegna uppsagnar leigusamnings fyrir lok leigutímans, nema samstæðan sé nokkuð viss um að nýta ekki uppsagnarheimildir.

Leiguskuldin er færð á afskrifuðu kostnaðarverði með því að nota aðferð virkra vaxta. Hún er endurmetin þegar breyting verður á framtíðarleigugreiðslum vegna breytinga á vísitölu eða vöxtum, ef það er breyting á mati samstæðunnar á fjárhæð sem hún væntir að verði greidd samkvæmt hrakvirðistryggingu, ef samstæðan breytir mati sínu á því hvort hún muni nýta kaupréttarákvæði, heimildir til framlengingar eða uppsagnar leigusamnings eða ef það er breyting á fjárhæð leigugreiðslu sem er í eðli sínu föst.

Þegar leiguskuldin er endurmetin með þessum hætti þá er samsvarandi leiðrétting gerð á bókfærðu verði leigueignarinnar, eða leiðrétting færð í rekstrarreikning samstæðunnar ef bókfært virði leigueignarinnar hefur verið fært niður í núll.

Leigueignir og leiguskuldir eru sérgreindar í efnahagsreikningi.

Samstæðan kys að færa ekki leigueignir og leiguskuldir vegna leigusamninga um eignir að lágu virði og leigusamninga sem eru til skamms tíma. Samstæðan gjaldfærir leigugreiðslur vegna þessara leigusamninga línulega á leigutíma.

Skýringar

38. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.

t. Leigusamningar, frh.

ii Samstæðan sem leigusali

Við upphaf eða breytingu á samningi sem inniheldur leigubátt skiptir samstæðan endurgjaldi samkvæmt samningnum niður á einstaka leigubætti samningsins á grundvelli hlutfallslegs sjálfstæðs verðs þeirra.

Þegar samstæðan er leigusali þá er ákvarðað við upphaf leigusamnings hvort um er að ræða fjármögnunarleigusamning eða rekstrarleigusamning.

Við flokkun leigusamnings leggur samstæðan heildstætt mat á það hvort leigusamningurinn flytji meginhluta áhættu og ávinnings sem tilheyrir eignarhaldi hinnar undirliggjandi eignar. Ef það er niðurstaðan þá er leigusamningurinn fjármögnunarleigusamningur en ef ekki þá er hann rekstrarleigusamningur. Ákveðnir þættir eru hluti af þessu mati eins og til dæmis hvort leigusamningurinn nær yfir meginhluta nýtingartíma eignarinnar.

Samstæðan færir leigugreiðslur vegna rekstrarleigusamninga línulega yfir leigutímabilið og setur þær fram meðal annarra tekna í rekstrarreikningi.

39. Nýir reikningsskilastaðlar og túlkanir á þeim sem samstæðan hefur ekki ennþá innleitt

Nokkrir nýir alþjóðlegir reikningsskilastaðlar gilda um fjárhagsár sem byrja eftir 1. janúar 2023 en heimilt er að beita þeim fyrir gildistöku þeirra. Samstæðan hefur hins vegar ekki innleitt nýja eða breytta reikningsskilastaðla fyrr en heimilt var við gerð þessara reikningsskila.

Ekki er búist við að eftirfarandi breytingar á stöðlum og túlkunum muni hafa veruleg áhrif á reikningsskil samstæðunnar.

- Breytingar á IAS 12 Tekjuskattur
- Breytingar á IAS 8 Reikningsskilaaðferðir, breytingar á reikningshaldslegu mati og skekkjur
- Breytingar á IAS 1 Framsetning reikningsskila
- Breytingar á IFRS 17 Vátrygginagasamningar vegna IFRS 9
- IFRS 17 Vátryggingasamningar